

Informe de l'estat de situació de les estratègies del Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida 2021-2025

Monitoratge a desembre 2022

Novembre de 2023

Direcció:

Direcció General de Planificació i Recerca en Salut

Autoria:

Servei del Pla de Salut

Equip nuclear del Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida.

Alguns drets reservats

© 2023, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de Creative Commons.

Unitat promotora:

Direcció General de Planificació i Recerca en Salut.

Regió Sanitària Lleida.

1a edició:

Barcelona, novembre de 2023.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Pla editorial 2023:

Número de registre 7293

*En aquest document s'emprarà el plural masculí com a gènere no marcat.

Sumari

Presentació	7
Introducció	8
Monitoratge de l'estratègia 1: Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida	11
Eix 1. Criança saludable.....	13
Objectiu 1.1.1. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva de les dones i de totes les persones amb capacitat gestant des de la concepció i durant el període perinatal	14
Objectiu 1.1.2. Impulsar les competències parentals, la detecció i la intervenció precoç en les situacions de risc	18
Objectiu 1.1.3. Promoure l'alletament matern i l'alimentació saludable fins als 3 anys de vida dels infants	21
Objectiu 1.1.4. Prevenir el consum de tabac, alcohol, altres drogues i addiccions comportamentals (en famílies amb infants de 0 a 3 anys i durant l'embaràs)	23
Objectiu 1.1.5. Millorar la detecció i l'acompanyament en casos de maltractament infantil i violència masclista.....	25
Eix 2. Salut i benestar des de la infància fins a la vellesa	28
Objectiu 1.2.6. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva a totes les edats, especialment en adolescents i joves	29
Objectiu 1.2.7. Impulsar les competències que millorin el benestar emocional de les persones i col·lectius.....	35
Objectiu 1.2.8. Intensificar mesures no farmacològiques per afrontar els problemes socials i emocionals de les persones	39
Objectiu 1.2.9. Promoure l'activitat física i l'alimentació saludable en la població, especialment en l'edat escolar i l'adolescència	42
Objectiu 1.2.10. Promoure l'envelliment saludable i l'autonomia de la gent gran i les persones dependents.....	45
Objectiu 1.2.11. Impulsar mesures per al benestar emocional de la gent gran.....	48
Objectiu 1.2.12. Prevenir el consum de drogues i les addiccions comportamentals.....	50
Objectiu 1.2.13. Incrementar la detecció i millorar l'acompanyament per a la recuperació de les dones en situació de violència masclista i dels seus fills i filles des del sistema de salut, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari	53
Objectiu 1.2.14. Incrementar la capacitat del sistema de salut per prevenir, detectar i fer un acompanyament en les situacions de maltractament de la gent gran, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari	57

Objectiu 1.2.15. Millorar la salut afectiva i sexual en la gent gran	59
Monitoratge de l'estratègia 2: Entorns saludables	61
Eix 3. El medi ambient i la salut	63
Objectiu 2.3.16. Aconseguir un sistema de salut respectuós amb el medi ambient.....	64
Objectiu 2.3.17. Progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-ne l'exposició	66
Objectiu 2.3.18. Millorar la resposta conjunta en incidents nuclears, radioactius, biològics i químics (NRBQ).....	69
Eix 4. Les malalties transmissibles i les epidèmies.....	71
Objectiu 2.4.19. Reforçar i reorientar la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya	72
Objectiu 2.4.20. Millorar la coordinació de la resposta a les alertes de salut pública causades per agents infecciosos	75
Objectiu 2.4.21. Reforçar les estratègies de vacunació.....	77
Eix 5. Les resistències als antibiòtics	80
Objectiu 2.5.22. Reduir la resistència als antibiòtics promovent l'ús adequat dels antibiòtics en el sistema de salut de Catalunya	81
Eix 6. Els objectius de desenvolupament sostenible i la salut en totes les polítiques	85
Objectiu 2.6.23. Potenciar l'acció intersectorial i interdepartamental del PINSAP	86
Objectiu 2.6.24. Identificar i promoure polítiques de govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut	87
Objectiu 2.6.25. Promoure entorns laborals saludables	90
Monitoratge de l'estratègia 3: Integració de l'atenció a la salut.....	92
Eix 7. Xarxes territorials d'atenció comunitària i de salut integrada, resolutives i amb pràctiques de valor	94
Objectiu 3.7.26. Desplegar la salut comunitària amb implicació local i equitat territorial	95
Objectiu 3.7.27. Crear xarxes territorials d'atenció integrada per garantir una millor accessibilitat i resolució	98
Eix 8. Àmbits de transformació dels serveis de salut.....	101
Objectiu 3.8.28. Reforçar l'APiC de salut.....	102
Objectiu 3.8.29. Reforçar els serveis de salut pública i potenciar l'acció de l'ASPCAT	107
Objectiu 3.8.30. Reforçar l'orientació comunitària en salut mental i addiccions.....	109

Objectiu 3.8.31. Redefinir la xarxa actual d'atenció socio sanitària	114
Objectiu 3.8.32. Reordenar el funcionament de l'atenció hospitalària per atendre l'alta complexitat	118
Eix 9. Atenció integrada social i sanitària.....	122
Objectiu 3.9.33. Crear l'Agència d'Atenció Integrada per avançar en la integració social i sanitària	123
Objectiu 3.9.34. Avançar en el desplegament territorial de projectes integrats d'atenció social i sanitària	125
Monitoratge de l'estratègia 4: Palanques de canvi transversals	129
Eix 10. Governança.....	131
Objectiu 4.10.35. Establir un sistema efectiu per governar els objectius i les intervencions de salut, interdepartamentals i intergovernamentals	132
Objectiu 4.10.36. Orientar la contractació i els sistemes de pagament de serveis cap a la integració de serveis	135
Eix 11. Cultura de salut i participació de la ciutadania.....	137
Objectiu 4.11.37. Continuar desenvolupant estratègies i eines per reforçar la presa de decisions compartides, la qualitat de vida i l'apoderament de les persones	138
Objectiu 4.11.38. Garantir la participació ciutadana individual i col·lectiva com a motor de canvi	141
Eix 12. Lideratge i participació dels professionals	144
Objectiu 4.12.39. Cuidar els professionals, adequar la planificació i millorar les condicions laborals	145
Objectiu 4.12.40. Incorporar la veu dels professionals, afavorir el lideratge i el desenvolupament professional	149
Eix 13. Transformació digital.....	150
Objectiu 4.13.41. Estructurar mecanismes d'intercanvi d'informació sanitària que afavoreixin el funcionament integrat del sistema de salut.....	151
Objectiu 4.13.42. Avançar en la transformació digital per millorar l'atenció integrada a la salut i la resolució	154
Objectiu 4.13.43. Potenciar les competències digitals en salut de la ciutadania i dels professionals	157
Eix 14. Recerca i innovació vers les necessitats de salut i del sistema.....	160
Objectiu 4.14.44. Incrementar la recerca i la innovació en els determinants socials de la salut, els problemes de salut més prevalents i l'organització del sistema de salut.....	161

Objectiu 4.14.45. Innovar i millorar els resultats en salut aprofitant l'oportunitat dels fons europeus Next Generation	166
Objectiu 4.14.46. Atreure i fidelitzar talent per a la recerca i la innovació	169
Eix 15. Transparència, pràctiques de valor i avaluació.....	171
Objectiu 4.15.47. Promoure l'avaluació de la pràctica clínica, les tecnologies i la innovació.....	172
Annex	174

Presentació

Un any després de l'aprovació del Pla de salut 2021-2025 de la Regió Sanitària Lleida us en presentem una primera avaluació del document, que és l'instrument indicatiu i el marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya per al nostre territori.

En l'elaboració del pla regional es va tenir en compte les directrius del Pla de salut de Catalunya 2021-2025 i es va comptar amb la participació de més de 160 professionals sanitaris i membres d'entitats associatives, col·legis professionals i món local i universitari. Tots ells van tenir l'oportunitat de contribuir a prioritzar les accions en clau territorial proposades per l'organització, així com a presentar-hi esmenes i suggeriments.

És que aquest Pla de salut aposta per un concepte transversal, integrador i inherent a l'atenció a la salut, que implica una assistència centrada en la persona, que respecti els seus drets, que escolti i acompanyi; que també prioritzi la participació i que avanci en el seu compromís i responsabilitat social.

Per assolir aquest propòsit és indispensable una mirada transversal que incideixi en diferents àmbits: la cura dels professionals, la qualitat de la relació assistencial, l'agilitat i integració dels sistemes organitzatius i d'informació, i la recerca en salut. Tot això, tenint en compte les desigualtats en salut i els seus determinants amb intervencions transversals.

El document que ara presentem és l'informe de monitoratge corresponent a l'any 2022, data en què es van aprovar els plans de salut regionals, tot i que certes referències són d'accions realitzades durant el 2023 i fins a la data de tancament d'aquesta anàlisi. Algunes d'aquestes accions les han compartit els mateixos professionals en la jornada de bones pràctiques del primer any del pla, que es va celebrar el propassat 9 de novembre de 2023.

Mentrestant, seguim avançant de la mà de tots els professionals de la regió sanitària per assolir aquestes fites que ens marca el Pla, i que ens han d'ajudar a millorar la salut de la ciutadania, entesa en el seu sentit més ampli.

Raül Llevot i Pérez

Gerent de la Regió Sanitària Lleida

Introducció

El Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida 2021-2025¹ (Pds RSL), com a instrument estratègic de la planificació sanitària al territori, planteja els reptes i orienta les accions encaminades a millorar la salut de la població. L'aspiració d'aquest Pla és generar canvis tangibles que es reflecteixen en els objectius de salut que s'hi proposen.

Per assolir aquesta meta, el Pla s'estructura en quatre estratègies que es concreten en un seguit d'objectius específics. Vinculades a aquests objectius específics hi ha un conjunt d'accions que es consideren necessàries per assolir-los. Al Pds RSL es van plantejar 189 accions necessàries a la regió, i d'aquestes se'n van identificar 65 com a traçadores o de més prioritat, que s'havien seleccionat prèviament en un procés participatiu.

Figura 1. Esquema del Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida 2021-2025

El Pds disposa de mecanismes de seguiment i avaluació que constaten el seu avenç al llarg del període de vigència. El monitoratge del Pds es fa tenint en compte aquests dos nivells diferenciats, que són, d'una banda, els objectius generals de salut i, de l'altra, els objectius específics de cada estratègia i el nivell d'execució de les accions que els han de fer possibles.

¹ [Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida 2021-2025](#)

Els 40 objectius de salut són objecte de seguiment en un document específic, Marcant fites,² que estableix el punt de partida i l'assoliment desitjat per a l'estat de salut de la població en el període que abasta el Pla. El seguiment d'aquests indicadors de salut culminarà amb l'informe Assolint fites 2025, per retre comptes de la situació de salut al final de tot el període del Pla.

El document que ara presentem és l'informe inicial de monitoratge de les quatre estratègies concretades en el Pds RSL. En un exercici d'avaluació del procés, l'informe recull indicadors de seguiment per donar a conèixer l'estat de situació de les 4 estratègies, els 15 eixos, els 47 objectius específics i les 65 accions traçadores. Es fa un repàs de les accions seleccionades per la Regió Sanitària Lleida (RSL) i, especialment, de les traçadores que s'han iniciat. Cal esmentar però, que moltes de les accions regionals estan relacionades amb accions centralitzades o generals de tot Catalunya. De la resta de les 189 accions, se'n fa una breu descripció de les activitats realitzades o pendents.

Aquest primer informe fa un balanç quantitatiu fins a desembre de 2022 i tindrà continuïtat amb un monitoratge periòdic fins al 2025. Cal esmentar que estem a meitats del període d'execució del Pla i que algunes accions estan pendents de la seva completa implementació regional.

Aquest document s'estructura d'acord amb les quatre estratègies del Pla. A l'inici de cada estratègia es presenta una taula resum dels objectius específics de l'estratègia i un gràfic resum de l'assoliment dels indicadors de les accions traçadores. L'assoliment d'aquests indicadors està representat en tres nivells i tres colors:

Realitzat	Indicadors que s'han assolit o que s'assoleixen de manera regular.
En procés	Indicadors que s'han iniciat i que es troben en desenvolupament.
No iniciat	Indicadors que encara no s'han iniciat o dels quals no es disposa de la dada.

Aquesta qualificació en tres nivells d'execució l'ha realitzat l'equip nuclear impulsor del Pds RSL.

² [Marcant fites: Objectius del Pla de salut 2021-2025](#)

A continuació es concreta la situació de cada objectiu específic amb una fitxa que detalla els indicadors de monitoratge del mateix objectiu i de la seva acció o accions traçadores. Després es descriu el balanç general de l'acció traçadora i d'altres accions complementàries (no traçadores) dins de cada objectiu específic.

Agraïm a tots els professionals que, des del seu àmbit de treball dins dels centres i institucions de la RSL i, com a continuació de la seva participació en l'elaboració del Pla, han fet ara les seves aportacions a la descripció de les activitats que s'han desenvolupat o s'estan desenvolupant en aquest primer període d'avaluació.

Figura 2. Esquema resum del Pla de salut de la Regió Sanitària Lleida 2021-2025 i nivells d'avaluació

OBJECTIUS DE SALUT				
GENERALS DE L'ESTAT DE SALUT	REDUCCIÓ DEL RISC	MORBIDITAT	MORTALITAT	QUALITAT DE SERVEIS
ESTRATÈGIES DEL PLA DE SALUT				
Estratègia 1. Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida				
Eix 1. Criança saludable		Eix 2. Salut i benestar des de la infància fins a la vellesa		
Estratègia 2. Entorns saludables				
Eix 3. El medi ambient i la salut	Eix 4. Les malalties transmissibles i les epidèmies	Eix 5. Les resistències als antibiòtics	Eix 6. Els ODS i la salut en totes les polítiques	
Estratègia 3. Integració de l'atenció a la salut				
Eix 7. Xarxes territorials d'atenció comunitària i de salut integrada, resolutives i amb pràctiques de valor	Eix 8. Àmbits de transformació dels serveis de salut		Eix 9. Atenció integrada social i sanitària	
Estratègia 4. Palanques de canvi transversals				
Eix 10. Governança	Eix 11. Cultura de salut i participació de la ciutadania	Eix 12. Lideratge i participació dels professionals	Eix 13. Transformació digital	Eix 14. Recerca i innovació vers les necessitats de salut i del sistema
				Eix 15. Transparència, pràctiques de valor i avaluació

- Marcant Fites
- Assolint Fites

- Monitoratge de la implementació del Pla

Monitoratge de l'estratègia 1: Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida

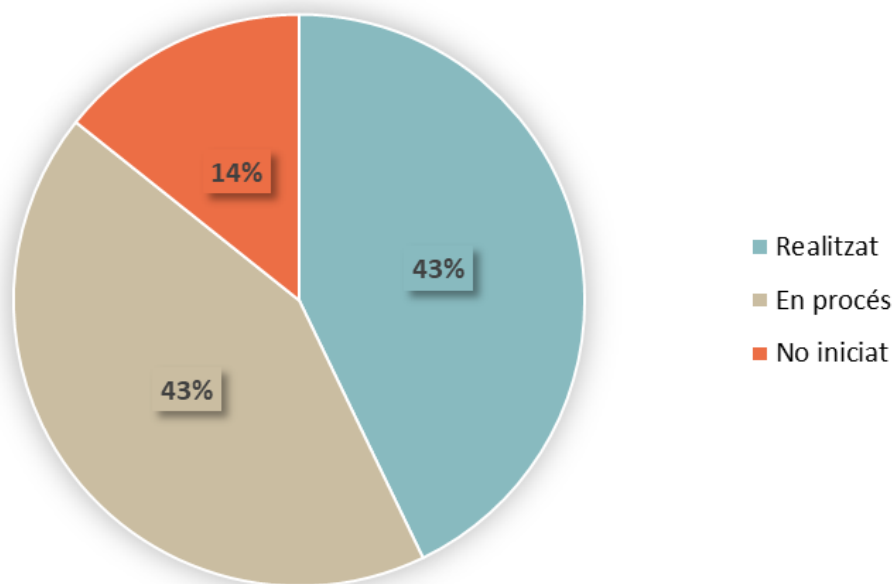
La salut i el benestar no es distribueixen d'una manera uniforme a tota la societat. La promoció de la salut física i emocional de la població requereix intervencions destinades a fomentar la igualtat d'oportunitats per tenir una vida saludable. L'estratègia 1 del Pds té aquest objectiu. Dins d'aquesta estratègia és especialment rellevant prestar atenció a la criança dels infants fins als tres anys, a la promoció d'un envelliment actiu i saludable i a l'actuació sobre col·lectius en situació de vulnerabilitat.

Taula 1. Eixos i objectius de l'estratègia 1

OBJECTIU GENERAL			
Reduir les desigualtats de salut potenciant la promoció de la salut de les persones en totes les etapes de la vida, fent èmfasi en els col·lectius en situació de vulnerabilitat i introduint la perspectiva de gènere			
OBJECTIUS ESPECÍFICS PER ÀMBITS D'INTERVENCIÓ			
Eix 1. Criança saludable			
Salut afectiva, sexual i reproductiva	Salut emocional	Alimentació i activitat física saludables	Violència
1.1.1. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva de les dones i de totes les persones amb capacitat gestant des de la concepció i durant el període perinatal	1.1.2. Impulsar les competències parentals, la detecció i la intervenció precoç en les situacions de risc 1.1.4. Prevenir el consum de tabac, alcohol, altres drogues i addiccions comportamentals (en famílies amb infants de 0 a 3 anys i durant l'embaràs)	1.1.3. Promoure l'alletament matern i l'alimentació saludable fins als 3 anys de vida dels infants	1.1.5. Millorar la detecció i l'acompanyament de casos de maltractament infantil i violència masclista
Eix 2. Salut i benestar des de la infància fins a la vellesa			
Salut afectiva, sexual i reproductiva	Salut emocional	Alimentació i activitat física saludables	Violència
1.2.6. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva a totes les edats, especialment en adolescents i joves	1.2.7. Impulsar les competències que millorin el benestar emocional de les persones i els col·lectius 1.2.8. Intensificar mesures no farmacològiques per afrontar els problemes socials i emocionals de les persones 1.2.12. Prevenir el consum de drogues i les addiccions comportamentals	1.2.9. Promoure l'activitat física i l'alimentació saludable en la població, especialment en l'edat escolar i l'adolescència	1.2.13. Incrementar la detecció i millorar l'acompanyament per a la recuperació de les dones en situació de violència masclista i dels seus fills i filles des del sistema de salut, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari

Eix 2. Salut i benestar des de la infància fins a la vellesa			
Salut afectiva, sexual i reproductiva	Salut emocional	Alimentació i activitat física saludables	Violència
1.2.15. Millorar la salut afectiva i sexual en la gent gran	1.2.11. Impulsar mesures per al benestar emocional de la gent gran	1.2.10. Promoure l'envelliment saludable i l'autonomia de la gent gran i dependents	1.2.14. Incrementar la capacitat del sistema de salut per prevenir, detectar i fer un acompanyament en les situacions de maltractament de la gent gran, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari

Gràfic 1. Estat actual dels 35 indicadors de les accions traçadores de l'estratègia 1

Eix 1. Criança saludable

Objectiu 1.1.1. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva de les dones i de totes les persones amb capacitat gestant des de la concepció i durant el període perinatal

Els problemes de salut mental durant el període perinatal tenen un impacte sobre la salut i la qualitat de vida de les dones i dels seus fills i filles a curt, mitjà i llarg termini. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la valoració de l'estat emocional de les dones en el puerperi i, en aquest sentit, s'implementaran mecanismes, com per exemple el Pla de salut mental perinatal.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de dones amb valoració de l'estat emocional al puerperi (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	68,3	70,5			
RSL	64,2	64			

Font: Sistema d'Informació dels Serveis d'Atenció Primària (SISAP)-EQA9205 (mes de referència desembre).

L'avaluació de l'estat emocional de la dona durant el puerperi es fa dins del servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR). Les xifres regionals són lleugerament inferiors a les de Catalunya.

Accions traçadores

1. Implantar regionalment el **Pla de salut mental perinatal** que millori la detecció i l'atenció i ordeni i optimitzi l'ús de recursos existents.

Indicadors de seguiment	2022
Implantació del Pla de salut mental perinatal, quan es disposi d'aquest	No iniciat
Realització de formació en salut mental perinatal a professionals	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Professionals de les entitats de la Xarxa de Salut Mental de la RSL van participar en el grup de treball que va liderar la redacció del Pla de salut perinatal de Catalunya i aquests seran els impulsors de la seva implantació regional. També van participar a la I Jornada de Mort Perinatal i Neonatal – Atenció al Dol organitzada pel servei

d'Obstetrícia i Ginecologia (OBS/GIN) de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV).

L'Institut Català de la Salut (ICS) Lleida, té constituïda una Comissió Multidisciplinària de Dol Perinatal. Aquesta comissió, a través del Grup de Suport al Dol Perinatal, dona atenció a les mares, pares i famílies que tenen necessitat d'expressar sentiments, emocions i sensacions després de la pèrdua d'un fill/a. Durant l'any 2022, s'han realitzat 27 consultes telefòniques, 24 presencials i 10 sessions grupals.

D'altra banda, s'ofereix suport emocional a les famílies de nounats ingressats a la Unitat de Cures Intensives Neonatal (UCINN), siguin o no prematurs, i a les mares gestants de risc ingressades susceptibles d'ingressar els seus nadons a UCINN, així com atenció i suport als òbits fetals.

2. Aplicar el **Pla de naixement a la RSL** amb la finalitat de facilitar a les dones la presa de decisions informades sobre el tipus d'atenció que volen en el moment del naixement de la seva criatura. El Pla de naixement s'inclou al Protocol d'atenció i acompanyament al naixement a Catalunya³.

Indicadors de seguiment	2022
Registre del Pla de naixement (%)	71,9
Gestants ateses en la consulta del Pla de naixement de l'HUAV (%)	48,2

Font: CMBD-HA, 2022. Regió Sanitària Lleida.

Segons el Pla de naixement, la gestant pot expressar les seves necessitats i preferències amb l'assessorament de l'equip de professionals.

L'ASSIR de la RSL ha enregistrat un 71,9% del total de les dones gestants que ha atès durant l'any 2022, dins del Pacte del Pla de naixement.

Des del servei d'OBS/GIN de l'HUAV, únic servei dins de la xarxa del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT) a la RSL, s'han atès 1.058 dones a la consulta específica de Pla de naixement, del total de 2.195 contactes per part o cesària. Aquesta consulta la du a terme una llevadora implicada en l'atenció al part i té per objectiu afavorir la presa de decisions compartides.

³ [Protocol d'atenció i acompanyament al naixement a Catalunya](#)

Accions no traçadores

3. Endegar i consolidar les tècniques de reproducció humana assistida a l'HUAV en coordinació amb l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (HUVH), a fi de millorar-ne l'accés.

Fruit de les mesures per millorar l'equitat territorial en l'accés a les tècniques de reproducció humana assistida (RHA), a l'HUAV s'han iniciat les tècniques d'inseminació artificial i estudis de fertilitat, amb els primers resultats positius gràcies a aquests procediments. S'ha incorporat més professionals amb expertesa demostrada per realitzar les tècniques relacionades.

4. Garantir que les unitats d'ASSIR i els hospitals de la RSL apliquin les recomanacions actualitzades del Protocol de seguiment de l'embaràs⁴.

Aquest Protocol, fruit del consens entre un ampli grup de professionals i les societats científiques de l'àmbit obstètric, serveix de guia de treball per tots els professionals que atenen la dona gestant a Lleida i a tot Catalunya. Gràcies al mateix, es milloren els aspectes relacionats amb el seguiment de l'embaràs, el cribatge per detectar precoçment problemes de salut mental, i la detecció de consum de drogues i alcohol o de violència de gènere, que poden afectar la dona embarassada, especialment vulnerable en aquest moment de la vida.

El Protocol continua apostant per un sistema de reordenació de l'atenció de l'embaràs i el part en funció del risc de cada gestació, de manera que cada dona pugui accedir als recursos necessaris segons aquesta valoració, i dedica un capítol sencer a la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

5. Incentivar regionalment l'aplicació de plans hospitalaris orientats a l'atenció obstètrica, impulsant una atenció respectuosa per a totes les dones; a la reflexió sobre el millor tracte i els drets de les dones, i a la introducció de la perspectiva de gènere.

Durant l'any 2022, el servei d'OBS/GIN i l'ASSIR de Lleida va iniciar la redacció del Protocol d'humanització de l'àrea obstètrica: maternitat respectada. En ell es plantegen accions a desenvolupar en l'àrea de la consulta externa d'obstetrícia, dins el bloc obstètric (consultes d'urgències, sales de parts i paritori) i en l'àrea quirúrgica.

---

⁴ [Protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya](#)

6. Sensibilitzar el col·lectiu de professionals de la RSL en relació amb la violència obstètrica.

S'ha identificat una llevadora referent en violència obstètrica i resta pendent la creació d'una Comissió de Violència Obstètrica Territorial.

El percentatge de parts per cesària en dones amb embarassos no complicats ateses al servei d'OBS/GIN de l'HUAV en el decurs de l'any 2022 va ser del 16,1%, xifra que es manté per sota del límit esperable per a la població de Catalunya, situat al voltant del 20%.

El criteri per definir els embarassos no complicats és que són aquells que en el moment del part tenen una presentació cefàlica, una edat gestacional de 37 setmanes o més i el pes del nadó és superior a 2.500 grams.

Objectiu 1.1.2. Impulsar les competències parentals, la detecció i la intervenció precoç en les situacions de risc

Les competències parentals són bàsiques en l'etapa de criança dels infants i es veuen reflectides en els hàbits com les hores de son, el nombre d'àpats o el temps d'ús i d'exposició dels fills i filles als entorns digitals. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de les hores de son en els infants de 6 a 13 anys.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença d'infants de 6 a 13 anys que dormen menys de 9 hores / dia (%)							
Sexe	2020-2021		2021-2022		2022-2023	2023-2024	2024-2025
	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	31,8	33,3	25,6	28,8			
Nens	33,8	35,1	27,2	33,6			
Nenes	29,8	31,4	23,9	23,6			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

Les dades del nombre d'infants que dormen menys de 9 hores/dia a la RSL han millorat respecte del període 2020-2021, seguint la tendència de Catalunya.

Accions traçadores

7. Avaluar, actualitzar i consolidar el desplegament de les actuacions en relació amb les **competències parentals**, tant a la consulta com en l'àmbit comunitari, prioritant les famílies en situació de vulnerabilitat de la RSL, en el marc del Protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut a l'edat pediàtrica.

Indicadors de seguiment	2022
Consolidació del desplegament del nou protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut en l'edat pediàtrica	No iniciat

Font: Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública.

Un cop es disposi del nou protocol a Catalunya, s'iniciarà el desplegament regional.

Les dades de l'actual Protocol⁵ mostren que la mitjana en l'estàndard de qualitat assistencial d'activitats preventives en població pediàtrica assolit l'any 2022 a la RSL és del 274,8 punts, lleugerament per sota de l'objectiu màxim fixat a assolir a tot Catalunya (279,9 punts).

Accions no traçadores

8. Donar suport als pares i les mares per acompanyar el desenvolupament psíquic i social dels nadons i fills, amb la creació de grups de suport per a homes que seran pares i potenciar el grup de preparació al naixement, així com reprendre els grups de criança-lactància. Promoure la utilització dels recursos, la coordinació sectorial i la formació de professionals que condueixen els grups de suport a les famílies.

Durant el primers mesos de l'any 2022, els grups de preparació al part fets per l'ASSIR es van realitzar *online*. S'han dut a terme 24 sessions, a les quals s'han connectat 781 persones. Progressivament, s'ha anat recuperant la modalitat presencial d'aquestes sessions, i se n'ha fet un total de 6, a les quals hi han assistit 297 dones i 137 homes.

Pel que fa al grup específic per a homes que han de ser pares, dos professionals llevadors homes de l'ASSIR han realitzat durant l'any 2022 la formació per impartir el taller grupal.

En aquestes sessions es preveu treballar conjuntament durant l'any 2023 amb un psicòleg referent de benestar emocional i salut comunitària (RBEC).

9. Potenciar el desenvolupament de la cartera de serveis de l'atenció primària i comunitària (APiC) de la RSL en relació amb la detecció precoç, el tractament i el seguiment de situacions de risc en nuclis familiars en situació de vulnerabilitat, com per exemple, la detecció precoç del risc de mutilació genital femenina (MGF).

Es disposa d'una guia per a professionals per a la prevenció i l'abordatge de la MGF en l'àmbit de l'APiC, com a material d'ajuda amb l'objectiu de prevenir la MGF en menors, actuar en situacions de risc o sospita de consumació de MGF i donar suport a les dones que l'han patit i sol·liciten ajuda als centres de salut.

---

⁵ [Protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut a l'edat pediàtrica](#)

A l'ASSIR hi ha una professional experta en temes de MGF.

Ja s'havien fet formacions a la RSL adreçades a poblacions més vulnerables a demanda d'algunes àrees bàsiques de salut (ABS) —com la de Cervera—, que han treballat específicament aquest tema després de detectar casos de mutilacions en viatges a països d'origen o a l'arribada de menors per reagrupament familiar amb l'amputació de genitals ja realitzada.

A l'ABS de Cervera hi ha consolidada una Taula d'Intervenció Comunitària en MGF amb un equip d'agents de salut (població africana) i es realitzen habitualment activitats relacionades com ara exposicions de pintura o formació als claustres del professorat de les escoles i als membres de la Taula.

És un tema intersectorial en el qual intervenen la Secretaria per a la Immigració, la Subdelegació del Govern a Lleida, l'Institut Català de la Dona (ara Conselleria d'Igualtat i Feminisme), la Paeria de Cervera, el Consell Comarcal de la Segarra, el Departament d'Educació i l'Associació La Segarrenca, entre d'altres.

Objectiu 1.1.3. Promoure l'alletament matern i l'alimentació saludable fins als 3 anys de vida dels infants

El nucli familiar marca els hàbits i les pautes d'alimentació durant els primers anys de vida. És fonamental tenir una relació positiva amb el menjar i fomentar l'alletament matern especialment durant els primers mesos de l'infant. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic es farà un seguiment de la prevalença de la lactància materna.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença de la lactància materna als 3 mesos (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	76,3	75,2			
RSL	78,7	78,8			

Font: SISAP-EQA0706 (mes de referència desembre).

La prevalença de la lactància materna als tres mesos a la RSL és lleugerament superior a la de Catalunya.

Es treballa per assolir un entorn de vida que permeti fomentar l'alletament matern durant els sis primers mesos de l'infant de forma exclusiva i fins als dos anys o més de manera complementària a l'alimentació.

Accions traçadores

10. Promocionar regionalment l'alletament i l'alimentació saludable dins del **programa Infància amb salut**⁶, especialment en famílies vulnerables, mitjançant l'aplicació de les noves guies i la realització de la formació corresponent a tot el col·lectiu de professionals de manera periòdica, en l'àmbit de l'APiC i hospitalari.

Indicadors de seguiment	2022
Aplicació de les recomanacions en relació a l'alletament i l'alimentació saludable	Realitzat
Cursos realitzats	1
Professionals participants en les formacions	15

Font: Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública.

⁶ [Programa Infància amb salut](#)

Des de l'any 2019, es lliura gratuïtament a totes les dones embarassades que es visiten a l'APiC una guia sobre lactància materna i cura del nadó que porta per títol "Soc aquí, mare!". Aquesta guia, publicada per un grup de professionals de pediatria, infermeria i llevadora de l'ICS Lleida, ofereix consells i explica els beneficis de la lactància materna per a la mare i per al nadó. També informa sobre les possibles dificultats en la lactància. A més, facilita els contactes amb els grups de suport a l'alletament, webs d'interès i recursos a la xarxa.

D'altra banda, des de l'any 2021, l'ASSIR de l'APiC Lleida té en funcionament una consulta especialitzada en alletament matern, amb l'objectiu d'enfortir el suport que reben les dones i famílies des dels seus centres d'APiC en aquesta etapa. Els principals motius de consulta durant l'any 2022 varen ser: dolor, clivelles i hipogalàctia, en 438 consultes telefòniques, 373 presencials i 31 a través d'e-Consulta. L'equip de professionals que formen part d'aquesta consulta són dues llevadores de l'ASSIR Lleida i dos pediatres de l'APiC Lleida.

A més, en l'àmbit local existeixen recursos i grups comunitaris que fomenten la lactància materna i la seva introducció a la societat com a un acte habitual, així com l'acompanyament a les famílies (Associació Amics de la Popa i Blog Popetaines⁷).

Per altra banda, 15 professionals dels àmbits d'APiC, hospitalària i ASSIR han actualitzat el seus coneixements en lactància materna, seguint la sessió formativa organitzada des de la Subdirecció de Promoció de la Salut.

Accions no traçadores

- 11.** Assegurar el correcte registre de l'alletament per fer seguiment i avaluació de les intervencions mitjançant l'Estació Clínica d'Atenció Primària (ECAP).

En un 78,8% de les dones que han sigut mares ateses per l'ASSIR, existeix un correcte registre de manteniment de la lactància materna fins als tres mesos.

---

⁷ [Blog Popetaines](#)

Objectiu 1.1.4. Prevenir el consum de tabac, alcohol, altres drogues i addiccions comportamentals (en famílies amb infants de 0 a 3 anys i durant l'embaràs)

El consum de tabac, alcohol i altres drogues durant l'embaràs i en els primers anys de vida té conseqüències negatives tant en la salut de la mare, com en la del fetus o l'infant. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la prevalença del cribatge i/o consell de tabaquisme passiu a les famílies amb infants menors de 3 anys.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Cribatge de tabaquisme passiu a famílies amb infants menors de 3 anys (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	94,1	94,2			
RSL	94,4	93			

Font: SISAP- EQA0705 (mes de referència desembre).

Es continuen utilitzant eines per a la detecció precoç d'addiccions, com per exemple el cribatge de consum d'alcohol i tabac en dones embarassades ateses pel servei ASSIR. Les xifres són similars a les de Catalunya.

Accions traçadores

12. Fomentar l'ús de les **eines de detecció precoç de les addiccions** mitjançant escales automatitzades i **crear circuits** per, un cop detectada l'addicció, fer l'acompanyament en coordinació amb els altres recursos socials i la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) de famílies en situació de risc.

Indicadors de seguiment	2022
Cribatge del consum d'alcohol en dones embarassades (%)	96,7
Consolidació de circuits per l'acompanyament amb altres recursos socials i DGAIA	En procés

Font: SISAP-EQA9207 (mes de referència desembre). Regió Sanitària Lleida.

S'ofereix formacions als professionals de l'ASSIR en detecció precoç i intervenció davant del consum de substàncies durant l'embaràs.

En el marc del programa "Embaràs sense fum", es distribueix material per a les usuàries i accés gratuït al tractament substitutiu amb nicotina en els casos en què està indicat. Durant l'any 2022, s'han dispensat 27 tractaments de teràpia substitutiva amb nicotina.

Durant l'any 2022, un 63,2% de les dones embarassades fumadores ateses per l'ASSIR ha deixat de fumar durant l'embaràs. Del total de població en edat compresa entre 0-36 mesos, en un 93% dels casos s'ha realitzat cribratge de l'hàbit tabàquic i/o consell antitabac als familiars convivents.

En cas de detecció d'addiccions comportamentals o sospita de maltractament prenatal per consum de tòxics, els diferents recursos assistencials sanitaris (servei de pediatria, ASSIR, urgències, etc.) i no sanitaris (Servei d'Intervenció Especialitzada, Mossos d'Esquadra, etc.) tenen els circuits i coordinacions establerts amb la DGAIA per derivar els casos, continuar amb el cribratge i iniciar les actuacions d'assessorament o intervenció pertinents.

Accions no traçadores

- 13.** Donar suport als programes de la RSL orientats a l'acció i l'acompanyament a mares embarassades en situació de vulnerabilitat amb la finalitat de protegir la salut de la mare i del nadó.

El Departament de Salut i el Departament de Drets Socials treballen en la posada en marxa de recursos específics de suport a embarassades en situació d'elevada vulnerabilitat per consum, amb la finalitat de protegir la salut de la mare i del nadó.

Objectiu 1.1.5. Millorar la detecció i l'acompanyament en casos de maltractament infantil i violència masclista

El maltractament infantil, l'abandonament o la negligència educativa en les etapes primerenques poden afectar l'arquitectura neuronal i tenir conseqüències en el creixement posterior dels infants. La xarxa sanitària ocupa una situació privilegiada a l'hora de prevenir i detectar situacions de maltractament infantil. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de casos de maltractament infantil detectats al sistema hospitalari.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de casos de maltractament infantil detectats al sistema hospitalari*					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	980	1.140			
RSL	47	83			

Font: Registre Unificat de Maltractaments Infants (RUMI). Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

*A partir del 2023 s'hi incorporarà també el nombre de detectats a l'APIC.

Les xifres de 2022 són més elevades que l'any 2021 gràcies a una millor detecció, abordatge i registre.

Accions traçadores

14. Consolidar a la RSL el desplegament del **Protocol d'actuació davant de maltractaments en la infància i l'adolescència en l'àmbit de la salut**⁸.

- Continuar la **formació** dels referents.
- Facilitar l'accessibilitat a professionals clau i **millorar el registre** (RUMI).
- Consolidar els **equips funcionals d'experts (EFE)**⁹ territorials.
- Col·laborar amb la **Barnahus**¹⁰ prevista al barri de la Bordeta de la ciutat de Lleida.

⁸ [Protocol d'actuació davant de maltractaments en la infància i l'adolescència en l'àmbit de la salut](#)

⁹ [Equips funcionals d'experts: l'atenció a la violència sexual infantojuvenil de més de 72 hores i al maltractament greu en l'àmbit de la salut](#)

¹⁰ [Barnahus](#)

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del Protocol d'actuació davant de maltractaments en la infància i l'adolescència en l'àmbit de la salut	Realitzat
Consolidació de l'equip EFE de l'HUAV	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Tots els membres de l'equip han finalitzat la formació impartida pels professionals més experimentats dels EFE, a més d'una rotació de formació a l'Hospital Sant Joan de Déu (SJD) Terres de Lleida. A desembre de 2022, els professionals de l'equip van realitzar el curs *STEPS Barnahus project*.

D'altra banda, l'equip EFE ha realitzat activitats de difusió del coneixement a professionals dels serveis d'Urgències i Pediatria i la Unitat de Treball Social de l'HUAV, del centre de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ), dels Serveis Territorials d'Educació, de 9 centres educatius, d'un centre residencial d'acció educativa (CRAE), així com d'APiC.

Des de l'equip, s'ha treballat una Guia de prevenció i atenció als abusos sexuals infantils, dirigida a professionals que treballen en escoles i instituts.

S'ha facilitat l'accés al RUMI a professionals de l'equip EFE i tècnics de la RSL, i es treballa en la millora del registre de dades.

Des del CSMIJ Lleida alguns professionals han fet rotació i pràctiques a la Unitat Funcional d'Atenció als Abusos Sexuals a Menors (UFAM) de SJD Barcelona.

Es preveu la constitució de la Barnahus durant l'any 2023 i, posteriorment, la construcció de l'edifici definitiu a la ciutat de Lleida.

Accions no traçadores

15. Seguir treballant l'abordatge psicològic dels infants víctimes de violència masclista en l'àmbit familiar des del CSMIJ de la RSL.

Les actuacions assistencials es duen a terme segons el protocol. S'atén al menor i a la família realitzant intervenció terapèutica i també orientació psicoeducativa per al millor maneig de la situació patida pel menor.

A la RSL, durant l'any 2022 s'han atès un total de 56 infants i les seves famílies.

16. Garantir l'abordatge psicològic a les dones embarassades i víctimes de violència masclista, com la que realitza el programa Crisàlide.

Des de fa anys es duu a terme l'abordatge de persones víctimes de violència masclista dins del marc del programa Crisàlide. Tot i que durant l'any 2022 el programa no va atendre cap dona embarassada víctima de violència masclista i que presentés patologia de salut mental, durant l'avaluació d'aquest Pds i en el transcurs de 2023, s'està atenent un cas amb aquest perfil.

A més a més, s'observa una ampliació del perfil d'usuàries/usuaris com són els casos d'homes amb trastorns mentals que es veuen com a potencials maltractadors i alguns pares que reben maltractament físic i/o psicològic per part dels propis fills (violència vicària).

Eix 2. Salut i benestar des de la infància fins a la vellesa

Objectiu 1.2.6. Millorar la salut afectiva, sexual i reproductiva a totes les edats, especialment en adolescents i joves

Per gaudir d'una bona salut és imprescindible la promoció d'hàbits i entorns que ajudin els adolescents i joves a iniciar-se en relacions afectivosexuals saludables i respectuoses. Les intervencions en l'entorn de proximitat en la gent jove han de garantir l'accés a la informació i a l'atenció precoç de problemes relacionats amb la sexualitat, evitant situacions de vulnerabilitat com són els embarassos a l'adolescència. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs en aquesta etapa vital.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs en la població de 15-34 anys (per 1.000 dones)					
	2021*	2022	2023	2024	2025
Catalunya	16,2	En procés			
RSL	15,6	En procés			

Font: Estadística de la Interrupció voluntària de l'embaràs¹¹. Servei de Gestió i Anàlisi de la Informació per a la Planificació Estratègica. Departament de Salut.

*Dades provisionals

Accions traçadores

- 17.** Reforçar les **intervencions sobre hàbits de vida saludables i salut emocional** en l'àrea de salut afectiva, salut sexual i reproductiva dins del programa Salut i escola¹², procurant una implementació territorial equitativa del programa.

Indicadors de seguiment	2022
Centres on està implantat el programa Salut i escola (%)	96,4
Consultes realitzades dins el programa Salut i escola durant el curs acadèmic 2021-2022 sobre sexualitat i afectivitat (%)	12,5

Font: Memòria del programa Salut i escola. Regió Sanitària Lleida.

¹¹ [Estadística de la interrupció voluntària de l'embaràs a Catalunya, 2021](#)

¹² [Programa Salut i escola](#)

El programa Salut i escola està implantat en 54 centres educatius del total de 56 centres possibles de la regió.

El nombre de consultes realitzades dins del programa Salut i escola durant el curs acadèmic 2021-2022 ha estat de 1.644. Atenent a la temàtica de consulta: 31,7% benestar emocional, 12,5% sexualitat i afectivitat, 17,3% salut alimentària, 12,1% salut social i entorn, 3,4% maltractament i violència, 2,4% consum de substàncies i 20,6% altres.

Pel que fa a les activitats preventives i tallers a l'aula, cal destacar la col·laboració dels professionals del programa amb altres agents de territori (cos de Mossos d'Esquadra, Associació Antisida Lleida, ajuntaments i consells comarcals). Han estat un total de 150 tallers majoritàriament dedicats a hàbits saludables, prevenció del consum de tabac i alcohol, seguretat i riscos, addicció a les pantalles, maltractaments i benestar emocional.

18. Consolidar el desplegament de la **interrupció voluntària de l'embaràs (IVE)** a la RSL, aplicant el nou protocol¹³.

Indicadors de seguiment	2022
IVE realitzades a dones de Lleida (‰)	13,9

Font: Estadística de la interrupció voluntària de l'embaràs a Catalunya, 2022. Memòries d'ASSIR, HUAV i Clínica MinovAliança. Regió Sanitària Lleida.

L'any 2022, la taxa d'IVE de la RSL (13,9‰) era similar a la de Catalunya, amb un total de 980 IVE realitzades (859 de dones residents a Catalunya). En la distribució per edats, d'aquestes 859 IVE, 2 són de dones que tenen menys de 15 anys; 97 de dones que tenen entre 15 i 19 anys; 705, entre 20 i 39 anys; 52, entre 40 i 44 anys; i 3, més de 44 anys.

Els dos centres que han realitzat IVE a la RSL són l'HUAV de Lleida i la Clínica Mi NovAliança de Lleida (dades de l'Estadística de la interrupció voluntària de l'embaràs a Catalunya, 2022, publicada a l'octubre de 2023)¹⁴.

Des de l'ASSIR es van derivar per IVE 302 dones: 167 a Barcelona i Tarragona, i 135 al centre de la xarxa pública del SISCAT de Lleida Clínica MinovAliança. Aquest centre va realitzar directament 131 IVE farmacològics, 4 quirúrgics i es van fer 12 legrats posteriors per fracàs mèdic. A més, l'ASSIR va fer 497 tractaments

¹³ [Protocol per a l'atenció a la interrupció voluntària de l'embaràs a Catalunya](#)

¹⁴ [Estadística de la interrupció voluntària de l'embaràs a Catalunya, 2022](#)

farmacològics per IVE fins la setmana 10. Per tant, hi ha una preponderància del mètode farmacològic, tal com recomanen els darrers protocols.

Accions no traçadores

19. Consolidar a la RSL el Pla de salut sexual i reproductiva¹⁵ i treballar-lo especialment a l'ASSIR i APiC amb perspectiva de gènere i alineada amb el marc de l'Estratègia nacional de drets sexuals i reproductius.

A la RSL les 11 línies estratègiques del pla es treballen des de l'ASSIR i l'APiC amb perspectiva de gènere.

20. Realitzar activitats coordinades entre l'ASSIR de la RSL i el nou Centre d'Atenció a les Sexualitats de l'Ajuntament de Lleida.

S'ha treballat entre els serveis de l'ASSIR de Lleida, la Subdirecció General d'Addiccions de la Generalitat (programa de drogodependències) i la Regidoria de Salut de la Paeria per a la planificació funcional del nou Centre d'Atenció a les Sexualitats de l'Ajuntament de Lleida, previst per l'any 2023.

21. Aplicar el Pla d'accés i millora de l'anticoncepció per facilitar l'accés equitatiu a l'anticoncepció de llarga durada, complir els criteris establerts i implantar totes les opcions que preveu el Protocol d'anticoncepció d'urgència¹⁶.

El nombre total d'implants inserits des de la publicació i l'inici del Pla de millora de l'accés als mètodes anticonceptius de llarga durada, és de 113.

Des de la consulta monogràfica de l'ASSIR s'han atès 192 usuàries per dubtes relacionats amb l'anticoncepció, i s'han instal·lat 69 implants.

Des de la Tarda Jove, s'han inserit 44 implants més a joves menors de 29 anys. (*Veure acció 24*).

22. Desplegar, segons el Pla d'acció enfront del virus de la immunodeficiència humana (VIH) i altres infeccions de transmissió sexual (ITS) 2021-2030¹⁷, les activitats especialment adreçades als col·lectius joves i població vulnerable.

---

¹⁵ [Pla d'atenció a la salut afectiva, sexual i reproductiva](#)

¹⁶ [Protocol de l'anticoncepció d'urgència a Catalunya](#)

¹⁷ [Pla d'acció enfront del VIH i altres ITS 2021-2030](#)

S'han realitzat les activitats habituals a les consultes de l'HUAV i especialment a la consulta de malalties infeccioses ubicada dins de l'Hospital Universitari Santa Maria (HUSM). Cal destacar especialment les activitats relacionades amb la infecció pel Monkeypox i les vacunes administrades a les persones de més risc per la transmissió d'aquesta malaltia (112 primeres dosis i 60 segones dosis).

23. Implantar el Pla d'acció contra les hepatitis C i B¹⁸.

Seguint el Programa de prevenció, control i atenció al VIH, les ITS i les HV, s'han iniciat a finals del 2021 i s'han continuat al 2022, els projectes de cribratge en dos col·lectius de població:

- En la població drogodependent s'ha aplicat el seguiment del Protocol de diagnòstic i tractament del virus de l'hepatitis C, en col·laboració amb el centre d'atenció i seguiment d'atenció a les drogodependències (CAS) Lleida i l'HUAV.
- En la població migrant provinent de països d'alta prevalença s'ha dut a terme el Projecte MiCatC. Es tracta de l'Estratègia comunitària de cribratge de les hepatitis B i C, i del VIH i accés precoç al tractament. Lleida ha estat zona seleccionada per portar a terme la prova pilot, en població senegalesa i gambiana. Es van cribrar 252 persones: 19 persones positives en hepatitis B (17 del Senegal i de 2 Gàmbia), 0 persones positives en hepatitis C, 10 vacunats per a hepatitis B, 189 no vacunats per a hepatitis B, i 27 no saben/no responen si estan vacunats contra l'hepatitis B.

24. Donar suport a l'atenció dels serveis d'ASSIR i aconseguir que els adolescents i joves tinguin informació sobre l'accés als serveis i accés als recursos de salut afectiva, sexual i reproductiva.

L'ASSIR disposa d'una consulta monogràfica de sexualitat per a totes les edats, en què al 2022 s'hi ha atès 40 visites. Els principals motius de consulta han sigut: desig sexual baix (3), desig sexual baix i anorgàsmia (5), anorgàsmia (7) i disparèunia (15).

A més, cada setmana, al Centre d'Atenció Primària (CAP) Onze de Setembre de Lleida, té lloc la Tarda Jove, espai on tots els joves i adolescents es poden adreçar sense necessitat de cita prèvia a expressar qualsevol dubte sobre sexualitat.

---

¹⁸ [Pla de prevenció i control de l'hepatitis C a Catalunya](#)

En la mateixa línia, durant l'any 2022 s'ha recuperat l'Estona Jove, consulta que replica la Tarda Jove amb un horari més reduït, i que té lloc a les ciutats de Tàrraga, Cervera, Mollerussa i Balaguer. Durant l'any s'hi han atès 847 joves a aquestes consultes. En un 42% dels casos, els joves han fet consultes més d'un cop. Els principals motius de consulta han sigut: consell contraceptiu i instauració implants (26%), consell educatiu (26%), cribratge ITS (22%), recollida de resultats (10%), gestió embaràs no planificat (7%) i altre, com ara seguiment post-IVE i control post-implant.

A destacar també l'activitat duta a terme dins del programa Salut i escola, en què el 12,5% de les consultes són per temes relacionats amb la sexualitat i l'afectivitat.

- 25.** Millorar l'atenció a les dones amb endometriosi i avançar en el diagnòstic precoç, reforçant el paper de l'APiC a través dels serveis d'ASSIR i dels seus i les seves professionals referents.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

- 26.** Iniciar les accions per promoure l'equitat menstrual, amb els objectius de millorar la informació, apoderar les dones joves i facilitar l'accés a recursos d'higiene sostenibles i que generin el mínim impacte ambiental, com les copes menstruals.

S'ha desplegat el Pla d'equitat menstrual i climateri, dins el qual s'està portant a terme el projecte "La meva regla, les meves regles", que té com a finalitat promoure l'educació menstrual i facilitar l'accés als productes menstruals reutilitzables a l'alumnat d'educació secundària.

La intervenció s'ha realitzat a tot l'alumnat de 3r d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) i consta de dues accions: per una banda, un taller d'educació menstrual desenvolupat per les llevadores de les unitats d'ASSIR i les infermeres del programa Salut i escola i, per l'altra, la distribució gratuïta entre les alumnes i persones menstruants d'un estoig amb productes menstruals.

- 27.** Millorar l'atenció a la salut sexual i reproductiva de les persones trans, reforçant el paper de l'APiC i l'ASSIR, a través dels professionals referents, en coordinació amb els serveis de Trànsit i els serveis de referència per a la modificació corporal quirúrgica.

La consulta Trànsit Lleida acompanya les persones trans¹⁹ i s'atenen presencialment o amb visites virtuals a través de videotrucada. El nombre de persones ateses des de l'inici de la consulta i fins a finals de 2022 van ser 117 majors d'edat i 73 menors (35 d'entre 4 i 14 anys acompanyats de les seves famílies i 38 d'entre 15 i 17 anys). (*Veure acció 33*).

28. Aplicar regionalment l'Acord del Govern 45/2022, de 15 de març, i incorporar la referència al no binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius i en els sistemes d'informació.

Pel que fa a les accions sobre el "nom sentit", s'ha consolidat la Unitat d'Atenció a la Ciutadania de la RSL com a punt d'informació territorial per fer-lo efectiu a la targeta sanitària individual (TSI), seguint el Protocol de col·laboració signat entre el Departament de Salut i el Departament d'Igualtat i Feminismes. La sol·licitud cal fer-la a la xarxa del Servei d'Atenció Integral (SAI) d'aquest darrer.

Pel que fa a les accions sobre el no binarisme, actualment, l'aplicació de l'Acord del Govern 45/2022, de 15 de març encara no s'està desplegant. En els impresos, formularis i sol·licituds en què no és necessari que s'identifiqui el gènere, al 2022 a la regió ja es va eliminar el gènere dels documents següents: *sol·licitud recurs mitjana estada, sol·licitud recurs, informe social i informe mèdic*. Queda pendent la revisió i modificació dels documents següents: *full d'indicació de transport en taxi i full d'indicació de transport en taxi per hemodiàlisi*.

---

¹⁹ Persona trans: terme general que engloba les persones amb una identitat de gènere diversa, no binària, i també binària, que no s'ajusta al sexe assignat en néixer: transsexuals, transgènere, genderqueer, gènere fluid, crossdresser, gènere neutre, agènere i altres que puguin aparèixer en un futur com a producte de l'evolució del terme, de les persones i de la societat.

Objectiu 1.2.7. Impulsar les competències que millorin el benestar emocional de les persones i col·lectius

Des del concepte ampli de la salut que promou aquest Pla, és clau la promoció del benestar emocional i la salut mental, entesa com a formes de viure i de relacionar-se que generin una actitud saludable davant les adversitats. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la prevalença del malestar emocional en la població.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença de població de 15 a 64 anys amb malestar emocional (%)							
Sexe	2021		2022		2023	2024	2025
	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	20,6	22,1	23,2	23,5			
Homes	15,8	17	20,5	23			
Dones	25,6	27,9	26	24,2			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

A la RSL, la prevalença de malestar emocional en homes ha augmentat respecte el 2021, seguint la mateixa tendència que Catalunya. Per contra, la prevalença en dones ha disminuït, a diferència de Catalunya.

Accions traçadores

29. Desplegar el **Pla de prevenció del suïcidi 2021-2025 (PLAPRESC)**²⁰ per fer efectiva la prevenció i el control de conductes suïcides de la població i iniciar les accions prioritzades regionalment.

- Potenciar l'educació, la sensibilització i la prevenció del suïcidi entre la **població general i en col·lectius específics**.
- Realitzar un protocol d'atenció i derivació de les **famílies i persones properes a un suïcidi consumat**, de forma conjunta amb l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)²¹, de manera que es doni una primera resposta ràpida i apropiada.

²⁰ [Pla de prevenció del suïcidi de Catalunya 2021-2025](#)

²¹ [L'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya s'incorpora al Pla de prevenció del suïcidi de Catalunya](#)

Indicadors de seguiment	2022
Implantació del Pla de prevenció del suïcidi	En procés
Activitats realitzades entre les prioritzades	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

Els RBEC de l'APiC han dut a terme diverses sessions sobre autolesions, depressió i suïcidi a diferents instituts i casals cívics. En algunes ABS del territori, els RBEC han impartit una formació als professionals sobre el Codi Risc Suïcidi (CRS) del Departament de Salut.

Durant el transcurs de 2022, des de la Xarxa especialitzada de Salut Mental i Addiccions s'han fet els primers contactes amb l'IMLCFC i l'Associació de supervivents - Després del Suïcidi per iniciar coordinacions entre totes les parts.

Accions no traçadores

30. Avançar en el Programa de benestar emocional i salut comunitària²² en els equips d'APiC de salut i en la resta d'equips de professionals amb intervenció comunitària.

Durant l'any 2022 s'ha finalitzat la incorporació dels 19 RBEC previstos als equips d'atenció primària (EAP) de la RSL. S'han realitzat 643 activitats grupals i/o comunitàries amb lideratge o participació del RBEC, que correspon a una taxa de 2 activitats per cada 1.000 habitants atesos. Les principals temàtiques treballades en aquestes activitats són: salut mental i benestar (38%), Salut i escola (22%), activitat física i alimentació saludable (11%), envelliment saludable (5%) i risc d'exclusió social (3%).

En 266 ocasions els RBEC han realitzat prescripció social, i un 60% de les persones ateses han manifestat una millora emocional després de les activitats i/o prescripció social.

31. Completar i consolidar regionalment el desplegament del programa Salut i escola, amb l'objectiu d'una educació inclusiva que garanteixi l'accés a l'educació en l'entorn escolar a l'alumnat amb necessitats de salut especials i/o problemes de salut mental i de potenciar el benestar emocional de tota la població escolaritzada.

²² [Programa de benestar emocional i salut comunitària a l'APiC](#)

Arran del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, s'estableix un Acord Marc de col·laboració entre el Departament de Salut i el Departament d'Educació per al Desenvolupament de les Intervencions Vinculades a la Salut de l'Alumnat, i garantir que els alumnes rebin el suport sanitari i educatiu adaptat de manera personalitzada a les seves necessitats per assolir el màxim d'autonomia.

Dins dels àmbits d'actuació conjunta s'estableixen 5 programes: A. Prevenció i Promoció de la Salut, B. Atenció alumnat amb necessitats especials de salut als centres d'educació ordinària, C. Atenció alumnat amb necessitats de salut als centres d'educació especials (CEE), D. Suport als centres educatius pel que fa a l'alumnat amb trastorns mentals i E. Atenció educativa a infants i adolescents ingressats en centres de salut i atenció educativa domiciliària.

Des de la RSL s'ha constituït la comissió territorial, i les comissions específiques per a cada un dels programes, seguint les indicacions de l'Acord Marc que segueixen regularment en cada curs escolar.

32. Millorar la coordinació amb els referents dels Departaments de Drets Socials i d'Educació per abordar els problemes de l'aprenentatge. Proposar la inclusió en el protocol del programa «Infància amb salut» del cribratge bàsic als sis anys d'edat dels trastorns-disfuncions del neurodesenvolupament, segons les recomanacions del grup de treball regional per a l'atenció de les dificultats d'aprenentatge.

S'ha fet una coordinació amb el Departament d'Educació per aplicar el protocol de detecció precoç i derivació compartida entre Educació, Drets Socials i els serveis de pediatria quan es detecten trastorns d'aprenentatge que requereixen intervenció sanitària.

La secció de pediatria del Col·legi Oficial de Metges de Lleida (COMLL) ha editat un pòster sobre els signes d'alerta de trastorns del llenguatge per iniciativa de Pediatres de Ponent i amb la col·laboració de l'APiC Lleida, Gestió de Serveis Sanitaris (GSS), SJD Terres de Lleida i el Departament d'Educació.

33. Promoure accions de sensibilització dins l'àmbit regional per a la lluita contra l'estigma entre els professionals de la salut i les famílies per evitar la discriminació i acompanyar les persones amb diversitat.

Des del Programa de benestar emocional i salut comunitària a l'APiC s'han realitzat diverses sessions per a la lluita contra l'estigma en salut mental en diferents casals cívics i instituts del territori.

Els diferents proveïdors regionals i, sobretot, les taules de salut mental han dut a terme accions per lluitar contra l'estigma en salut mental. És una acció pendent de desenvolupar i fer més extensiva a tot el territori, tot i que en certes zones més pioneres, ja s'hi actua.

La Taula de Salut Mental Urgell-Segarra, en què participa la RSL, va organitzar una campanya per lluitar contra l'estigma dels problemes de salut mental a través d'unes estovalles que es van repartir entre els negocis de restauració de les dues comarques, i també de les Garrigues, el Pallars Jussà, la Noguera i Lleida ciutat gràcies a algunes de les entitats que formen part de la Coordinadora d'Entitats de Salut Mental i Addicions.

Entitats civils com l'Associació Salut Mental Ponent i la Federació Salut Mental Catalunya han dut a terme durant el curs 2022-2023 el programa "Educació a l'abast", un projecte de sensibilització a diverses escoles de la ciutat de Lleida per continuar treballant en accions per a la lluita contra l'estigma en la salut mental.

Per altra banda i des de la consulta Trànsit Lleida d'APiC es van impulsar diferents accions que ajuden a la sensibilització contra l'estigma en persones trans: sessions formatives a residents de Medicina Familiar i Comunitària (MFIC) i infermeres especialistes en Atenció Familiar i Comunitària (EIR), professionals del Departament de Justícia, professionals sanitaris sobre diversitat sexual i de gènere dins del sistema sanitari; notes de premsa o publicacions a les xarxes socials, entre d'altres.

Objectiu 1.2.8. Intensificar mesures no farmacològiques per afrontar els problemes socials i emocionals de les persones

Per reduir la medicalització inadequada de situacions de distrès social i emocional, cal orientar el sistema de salut a les pràctiques d'atenció comunitària, potenciant l'ús dels recursos socials i comunitaris més adequats. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de persones amb tractament crònic amb antidepressius.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de persones amb tractament crònic (més de 6 mesos) amb antidepressius* (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	9,7	10,2			
RSL	8,9	9,1			

Font: DataMart de recepta electrònica. Gerència del medicament. Servei Català de la Salut (CatSalut).

*Dades globals no separades per nivell assistencial. Població assegurada del registre central d'assegurats del CatSalut (RCA).

Les dades de tractament crònic amb antidepressius s'han incrementat lleugerament el 2022, seguint la tendència de Catalunya.

Accions traçadores

- 34.** Potenciar a la RSL les **intervencions no farmacològiques** i la **prescripció social** a l'APiC, especialment en persones amb consum elevat de determinats fàrmacs, com són les benzodiazepines (BZD).

Indicadors de seguiment	2022
Persones que han rebut una prescripció social (%)	0,2

Font: SISAP-PRIS01 (mes de referència: desembre).

El consum de BZD a la RSL l'any 2022 va ser de 115,2 dosi per habitant i dia (DHD), molt per sobre de la mitjana de Catalunya (85,7 DHD). S'ha identificat que l'àmbit d'actuació prioritari ha de ser la gent institucionalitzada en residències, en què aquests valors es disparen (403,9 DHD a la RSL respecte 218,8 DHD de mitjana a Catalunya durant els mesos de gener a abril de 2023), a més dels habituals dins de

la salut mental i altres serveis on es prescriuen aquests medicaments. Es treballarà des dels serveis de farmàcia corresponents conjuntament amb els prescriptors.

Cal destacar la iniciativa d'intervenció comunitària en salut de nivell 3 de l'equip de l'ABS Alfarràs-Almenar intitulat "Intervenció comunitària per avaluar l'impacte en el consum de benzodiazepines en la població major de 65 anys des de l'Atenció Primària".

Durant el 2022, 475 persones van ser derivades a recursos de la comunitat (prescripció social) del total de població atesa assignada a EAP de la RSL (319.191), el que suposa un 0,2%.

Per tal de potenciar la prescripció social entre els professionals de l'APiC, des de la Subdirecció General d'Addiccions, VIH, ITS i Hepatitis Víriques de l'Agència Catalana de Salut Pública, s'ha organitzat la formació La Prescripció Social a l'Atenció Primària. Formació de Formadors, que ha consistit en una sessió *online* i una sessió presencial i l'han seguit 27 professionals. D'aquests, 15 han obtingut el certificat de formadors.

- 35.** Fer una detecció precoç del **consum de risc de substàncies psicoactives**, mitjançant avaluació de la qualitat i l'adequació de la prescripció dels fàrmacs amb potencial risc d'addicció i proposar intervencions destinades a evitar el sobreús innecessari.

Indicadors de seguiment	2022
Estudis de detecció precoç	Realitzat

Font: Unitat de Farmàcia de la Regió Sanitària Lleida.

S'ha constituït una comissió impulsada pels farmacèutics regionals i s'han identificat sis usuaris amb un risc additiu a fentanils d'acció ràpida. S'ha proposat també una coordinació continuada entre la Clínica del Dolor i la Unitat de Drogodependències per valorar la necessitat d'utilització d'aquests fàrmacs i la racionalització del seu pla terapèutic.

Accions no traçadores

- 36.** Implantar el programa d'abordatge del dolor i l'estratègia terapèutica de la RSL per al maneig del dolor crònic no oncològic amb opioïdes, així com reconduir la conducta de consum establerta oferint alternatives actuals de tractament

psicofarmacològic, tant per al control del dolor com de la conducta d'addicció associada, així com suport psicològic integral.

El referent del CAS va redactar el Projecte d'intervenció en l'àmbit del dolor crònic no oncològic i addicció a opiacis d'origen iatrogènic amb les propostes d'intervenció integral i de coordinació entre recursos clínics assistencials, que es preveu desenvolupar l'any 2023, conjuntament amb els serveis de farmàcia.

Objectiu 1.2.9. Promoure l'activitat física i l'alimentació saludable en la població, especialment en l'edat escolar i l'adolescència

Les desigualtats socials derivades de la pobresa es manifesten especialment en els hàbits alimentaris i en les activitats de lleure, físiques o esportives, factors de risc que poden derivar en l'excés de pes i obesitat en infants. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic es farà un seguiment de la prevalença de l'oci sedentari i del consum de begudes ensucrades en la població infantil.

Indicadors de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença de l'oci sedentari en infants de 3 a 14 anys (%)							
Sexe	2020-2021		2021-2022		2022-2023	2023-2024	2024-2025
	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	45,9	49,9	45,8	53,6			
Nens	52,7	53,6	51,2	61,2			
Nenes	38,6	46,2	39,9	45,8			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

A la RSL, la prevalença de l'oci sedentari s'ha incrementat respecte el 2021. Les xifres són superiors a les catalanes, sobretot en nens.

Prevalença del consum de begudes ensucrades en infants de 3 a 14 anys (%)							
Sexe	2020-2021		2021-2022		2022-2023	2023-2024	2024-2025
	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	4,8	3,5	4,5	4,3			
Nens	4,7	3,8	5,1	2,1			
Nenes	4,8	3,3	3,9	6,6			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

A la RSL, la prevalença del consum de begudes ensucrades s'ha incrementat respecte el 2021, a causa del consum en nenes. En canvi, el consum en nens ha disminuït.

Accions traçadores

- 37.** Iniciar el desplegament a la RSL del Programa per a la **prevenció i l'abordatge de l'obesitat infantil** a Catalunya i impulsar i donar suport als programes de promoció d'hàbits saludables implementats al territori, com els adreçats a nens amb sobrepès i sedentarisme i les seves famílies en l'entorn familiar, educatiu i sanitari.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del Programa per a la prevenció i l'abordatge de l'obesitat infantil	En procés
Implementació dels programes de promoció d'hàbits saludables	En procés

Font: Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública.

Els dietistes-nutricionistes incorporats a l'APiC durant l'any 2022 tenen per objectiu treballar de manera coordinada i en xarxa amb Salut Pública el Model de prevenció i abordatge a l'obesitat infantil: model de prevenció i atenció a l'excés de pes infantil.

En aquesta línia, s'ha iniciat el grup de treball sobre obesitat infantil amb l'equip de direcció de Pediatria de l'ICS Lleida, l'APiC, la regió sanitària, el servei de Promoció de la Salut, la Diputació de Lleida i l'Ajuntament de Lleida, per fer l'abordatge de l'obesitat infantil de manera transversal i comptant amb els actius de territori.

D'altra banda, durant el curs 2022-2023, l'ICS ha implementat el programa INFADIMED en 22 centres d'educació primària per promoure els hàbits saludables a nivell d'aula. Les intervencions han anat dirigides a alumnat d'infantil.

El programa NEREU continua realitzant activitats de promoció d'alimentació i exercici físic a les escoles de 7 municipis de la regió.

En alguns centres educatius de les ciutats de Lleida i Balaguer s'està implementant el projecte Sisme de la Fundació Gasol, amb la finalitat d'integrar els hàbits saludables a l'escola, gràcies a la col·laboració amb els ajuntaments d'ambdues ciutats.

Accions no traçadores

38. Desplegar regionalment el **programa Salut i escola** a l'educació primària.

Acció pendent a desenvolupar a Catalunya.

Objectiu 1.2.10. Promoure l'envelliment saludable i l'autonomia de la gent gran i les persones dependents

L'envelliment saludable té per objectiu mantenir l'autonomia i la capacitat funcional de la gent gran perquè puguin continuar fent les activitats de la vida diària i mantenir les relacions familiars i socials, fins i tot quan comencen a perdre capacitats. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la prevalença de població amb manca d'autonomia personal i la prevalença de població amb limitacions a causa d'algun problema de salut a l'hora de dur a terme les activitats de la vida quotidiana de 65 anys i més.

Indicadors de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença de població de 65 anys i més amb manca d'autonomia personal (%)							
	2021		2022		2023	2024	2025
Sexe	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	25	28,7	26	16,1			
Homes	16,1	16,9	17,5	4,6			
Dones	31,7	38	32,3	25,1			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

A la RSL, la prevalença de manca d'autonomia personal en majors de 65 anys ha disminuït.

Prevalença de població de 65 anys i més amb limitacions a causa d'un problema de salut per fer les activitats habituals (%)							
	2021		2022		2023	2024	2025
Sexe	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	11,1	8,1	11,7	8,5			
Homes	8	6,7	9,6	8,1			
Dones	13,5	9,2	13,3	8,8			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

Seguint la tendència de Catalunya, a la RSL la prevalença de població amb limitacions a causa d'un problema de salut ha augmentat lleugerament respecte el 2021, a excepció de les dones, entre les quals ha baixat.

Accions traçadores

- 39.** Elaborar i desenvolupar un pla territorial de **detecció precoç i atenció a les persones en situació de fragilitat** sobre la base de l'estratègia integrada del model d'atenció per a les persones fràgils, els pacients crònics complexos (PCC) o amb malaltia crònica avançada (MACA).

Indicadors de seguiment	2022
Existència del Pla territorial	En procés
Desenvolupament del Pla territorial	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

En el decurs del segon semestre 2022 s'ha definit el grup motor multidisciplinari amb professionals de geriatria, APiC, fisioteràpia i urgències per a l'elaboració del pla territorial.

Paral·lelament, en col·laboració amb professionals de Manresa i Figueres s'ha constituït el grup de treball GeriURG dins la Societat Catalana de Medicina d'Urgències i Emergències, i s'ha desenvolupat l'eina 3D/3D+ de detecció fàcil de fragilitat als serveis d'urgències.

Conjuntament amb el Departament de Drets Socials s'ha realitzat un taller sobre fragilitat a professionals de residències de gent gran i centres de dia. Hi ha assistit 27 persones procedents de 15 centres.

També s'identifiquen les persones fràgils dins el Pla operatiu per prevenir els efectes de la calor sobre la salut (POCS).

- 40.** Desenvolupar i operativitzar el **Projecte de prevenció de fragilitat i risc de caigudes en la gent gran (PREFRAG)**, mitjançant un protocol comú bàsic per al cribratge i intervenció preventiva en l'àmbit de l'APiC com a mitjà per evitar i/o retardar el deteriorament funcional.

Indicadors de seguiment	2022
Existència del projecte PREFRAG	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

Amb el lideratge de la Unitat Territorial de Cronicitat, durant l'any 2022 s'ha posat en marxa el grup motor i es disposa d'una primera versió del projecte en la seva fase comunitària. Es planteja un treball de detecció precoç de la fragilitat inicial i el

risc de caigudes i un abordatge en format de sessions grupals al territori de les diferents ABS. S'ha dissenyat el format que hauran de tenir aquestes sessions grupals i els seus objectius de millora o manteniment.

En aquest grup es comptarà també amb els professionals de fisioteràpia que s'han incorporat a les ABS a inicis del 2023. Aquests professionals tenen com a un dels objectius fomentar la pràctica d'exercici terapèutic en persones amb situació de prefragilitat i fragilitat.

Accions no traçadores

41. Incloure accions d'envelliment actiu i saludable en les intervencions de salut comunitàries i en l'activitat habitual dels serveis sanitaris i farmàcies comunitàries, d'acord amb els principis de l'estratègia sobre envelliment i salut de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), com la col·laboració amb l'Acadèmia dels Sèniors.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

42. Fomentar arquitectures comunitàries de cura per a la gent gran i per a les persones que requereixen suport potenciant el treball en xarxa i comunitari, establint mecanismes de coordinació i treball transversal i augmentant la utilització dels recursos sanitaris comunitaris disponibles i amb suport dels municipis, com per exemple els serveis que es poden donar als centres cívics.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

Objectiu 1.2.11. Impulsar mesures per al benestar emocional de la gent gran

A mesura que les persones es fan grans, es poden veure privades de tenir una vida independent, a causa de la seva fragilitat o discapacitat per malalties. Aquestes circumstàncies, conjuntament amb factors socials i econòmics, poden donar lloc a la soledat no volguda, malestar emocional i ansietat, que cal identificar i prevenir per poder-hi fer front. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la prevalença de malestar emocional en la població de 65 anys i més.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença de població de 65 anys i més amb malestar emocional (%)							
	2021		2022		2023	2024	2025
	CAT	RSL	CAT	RSL			
Sexe							
Total	29,6	32,9	27,3	29,4			
Homes	22,6	33,2	20,6	30			
Dones	35	32,6	32,4	28,9			

Font: Enquesta de Salut de Catalunya. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

A la RSL, les dades de població major de 65 anys amb malestar emocional mostren una millora respecte el 2021, tot i que en homes, les xifres són superiors a les catalanes.

Accions traçadores

- 43.** Aplicar regionalment eines específiques per a professionals de la RSL per prevenir, detectar i intervenir en casos de **soledat no volguda** i identificar les **persones en situació de dependència i/o més grans de 80 anys que refereixen poc suport social** (per exemple, l'escala Oslo 3).

Indicadors de seguiment	2022
Població a la que s'ha realitzat la valoració social de les persones fràgils que viuen soles i són majors de 80 anys (%)	29,4

Font: SISAP-EQA0408 (mes de referència desembre).

Des de l'àmbit de Treball Social de l'ICS i l'APiC, durant l'any 2022 s'ha treballat en un canvi de model de valoració social de les persones fràgils que viuen soles i són majors de 80 anys.

Fins al moment, es realitza una valoració social, una escala de suport social i un test de Gijón a tota la població atesa assignada ≥ 80 anys amb el diagnòstic Z60.2 (viure sol)²³ registrat a ECAP o bé que estigui registrat al mòdul de valoració social com "viu sol".

Durant l'any 2022 s'ha realitzat aquesta valoració a un 29,4% de la població amb aquest diagnòstic o situació recollida en mòdul de valoració social.

Per l'any 2023, s'ha creat tres subindicadors d'aquest indicador, amb l'objectiu de classificar els pacients per prioritzar les intervencions a fer.

Accions no traçadores

44. Formar els professionals de la salut de la RSL sobre el bon tracte de la gent gran i la lluita contra les conductes edatistes i col·laborar en les campanyes informatives i divulgatives relacionades.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

45. Promoure l'acompanyament dels equips d'atenció psicosocial i programes de voluntariat a les residències de gent gran.

Des del Programa per l'atenció integral a persones amb malalties avançades de la Fundació "la Caixa" s'ofereix suport a residències de gent gran de Catalunya, tant a residents com a familiars.

---

²³ [Viure sol](#)

Objectiu 1.2.12. Prevenir el consum de drogues i les addiccions comportamentals

El consum de substàncies i les addiccions comportamentals tenen un impacte negatiu en la salut de les persones i en les comunitats. Per això es proposa reforçar les estratègies de prevenció i promoció de la salut en aquest àmbit. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la prevalença del consum problemàtic de cànnabis i de la prevalença de possible trastorn per ús de videojocs.

Indicadors de seguiment de l'objectiu específic

Prevalença del consum problemàtic de cànnabis entre la població de 15 a 64 anys* (%)							
	2021		2022		2023	2024	2025
Sexe	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	-	-	2,1	-			
Homes	-	-	3,3	-			
Dones	-	-	0,9	-			

Font: Enquesta sobre alcohol i altres drogues (EDADES; Escala CAST).

*Enquesta biennal

No es disposa de dades territorials.

Prevalença de possible trastorn per ús de videojocs entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys* (%)							
	2021		2022		2023	2024	2025
Sexe	CAT	RSL	CAT	RSL			
Total	8,9	-	-	-			
Nois	14,7	-	-	-			
Noies	3	-	-	-			

Font: Enquesta sobre l'ús de les drogues en l'educació secundària (ESTUDES; DSM-V).

*Enquesta biennal

No és disposa de dades territorials.

Accions traçadores

- 46.** Consolidar la Comissió Territorial del Pla interdepartamental i intersectorial de Salut Pública (PINSAP) per a la **prevenció i l'abordatge de l'addicció a les pantalles** en edat pediàtrica i adolescent i difondre la nova ²⁴ per educar en l'ús crític dels entorns digitals i prevenir-ne els riscos i les addiccions comportamentals.

Indicadors de seguiment	2022
Nombre de reunions realitzades	3
Difusió de les recomanacions	En procés

Font: Servei de Promoció de la Salut Lleida. Regió Sanitària Lleida.

A partir de la comissió constituïda, s'ha continuat treballant en dues subcomissions: una sobre la prevenció de l'ús de les pantalles i la promoció d'activitats alternatives, i l'altra sobre els circuits de derivació i tractament un cop es detecti el problema.

S'ha fet difusió de la Guia preventiva sobre entorns digitals adreçada a professionals que treballen amb adolescents, en l'àmbit de l'atenció sanitària, educatiu, administració local, etc.

- 47.** Continuar la difusió del Protocol de prevenció, detecció i intervencions sobre drogues en centres educatius de secundària²⁵ per potenciar la **prevenció i l'abordatge educatiu del consum de drogues** entre l'alumnat de secundària i seguir promovent intervencions orientades a la sensibilització i la informació ciutadana.

Indicadors de seguiment	2022
Difusió del protocol de prevenció, detecció i intervencions sobre drogues en centres educatius de secundària	Realitzat
Nombre d'activitats realitzades	34

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Secretaria de Salut Pública. Regió Sanitària Lleida.

Es segueix treballant amb el Departament d'Educació per a la implementació del Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues en centres d'educació

²⁴ [Guia preventiva sobre entorns digitals adreçada a professionals que treballen amb adolescents](#)

²⁵ [Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'educació secundària](#)

secundària, a fi de potenciar la prevenció i l'abordatge educatiu del consum de drogues entre l'alumnat de secundària.

Es va fer un curs de formació específic per al personal d'infermeria del programa Salut i escola sobre l'abordatge preventiu del consum d'alcohol i altres drogues i usos dels entorns digitals.

A la RSL, un 2,4% del total de les temes tractats en la Consulta Oberta estan relacionats amb el consum de substàncies. S'han realitzat també 20 tallers/activitats formatives dins l'aula.

Des del programa de Benestar emocional i salut comunitària a l'APiC s'han realitzat 34 tallers i sessions de prevenció del consum de tòxics als alumnes de secundària i de cicles formatius de diferents instituts.

Es fa la detecció de les addiccions tòxiques i no tòxiques (abús de les noves tecnologies) en coordinació CSMIJ, APiC i programes comunitaris (Pla de suport individualitzat [PSI], pacients aïllats a domicili, etc.).

Accions no traçadores

48. Aplicar a la RSL, quan estigui aprovada, la nova Llei d'addiccions, que actualitzarà la normativa vigent en matèria de tabac, alcohol i drogues, que incorporarà també regulacions en matèria de joc amb diners i altres entorns digitals susceptibles de desencadenar addiccions, i continuar les accions del Pla de drogues i addiccions comportamentals 2019-2023²⁶ en el marc de la Comissió Interdepartamental sobre Drogues.

Acció pendent de desenvolupar a nivell de Catalunya.

49. Reforçar l'abordatge del consum de tabac a través de la Xarxa de Prevenció del Tabaquisme de Lleida.

La Xarxa de Prevenció i Control del Tabaquisme de Lleida s'ha fixat com a objectiu desplegar el projecte Entorn sense Fum a la ciutat de Lleida. Per iniciar-lo, durant la Setmana sense Fum 2022, s'ha realitzat una enquesta a la població per determinar quins entorns es consideren prioritaris a l'hora d'establir com a entorns lliures de fum. S'ha identificat l'entorn dels centres educatius i, més concretament, a la ciutat de Lleida, com zona on iniciar el projecte.

---

²⁶ [Pla de drogues i addiccions comportamentals 2021-2023: de la prevenció universal a la reducció de danys](#)

Objectiu 1.2.13. Incrementar la detecció i millorar l'acompanyament per a la recuperació de les dones en situació de violència masclista i dels seus fills i filles des del sistema de salut, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari

El sistema sanitari ocupa una posició privilegiada per detectar les situacions de violència masclista que pateixen les dones durant tot el cicle de vida, així com els seus fills i filles. Cal potenciar la capacitat de detecció i millorar l'atenció i l'acompanyament en el procés de recuperació de les dones que viuen o han viscut violència masclista. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de dones amb sospita i diagnòstic de violència masclista.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de dones de 14 anys i més amb sospita o diagnòstic de violència masclista*					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	878	3.757			
RSL	-	211			

Font: ECAP. Estadística de violència masclista detectada al sistema sanitari públic Catalunya. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS). Departament de Salut.

*Dades només de l'ICS

S'està treballant en un nou programa de salut de violència masclista, que es preveu publicar l'any 2023, que s'activa a l'eCAP en casos de sospita per part dels professionals.

Pel que fa al 2022 a la RSL, dels 211 casos detectats a l'APiC, 175 han estat confirmats com a diagnòstic de violència masclista i 36 com a sospita.

Accions traçadores

50. Assegurar regionalment els **mecanismes de coordinació territorial** i la resposta ràpida i integrada a la violència sexual, amb les intervencions dels serveis de salut, juntament amb la resta d'agents implicats en **l'abordatge de la violència masclista**, evitant la victimització secundària.

Indicadors de seguiment	2022
Implantació de circuits i/o procediments	En procés
Nombre d'activitats formatives realitzades	8

Font: Regió Sanitària Lleida.

Durant l'any 2022 es va impulsar la creació d'una comissió territorial de treball per dur a terme les polítiques públiques sobre l'abordatge de les violències masclistes a la Regió Sanitària Lleida, que es va fer efectiva el mes de febrer de 2023. Aquesta comissió està formada per tots els proveïdors de l'àmbit de la salut de la regió.

D'altra banda, s'inicia un procés de treball interdepartamental amb el Departament d'Igualtat i Feminismes i Mossos d'Esquadra per tal de donar resposta a les necessitats que sorgeixen en l'abordatge de les violències masclistes al territori.

Com a membre de la taula institucional per a l'erradicació de les violències masclistes, la RSL treballa conjuntament amb la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya del territori, per tal de fer un seguiment de les mesures del Pla de Govern i garantir el dret de les dones a l'erradicació de les violències masclistes i l'aplicació dels nous protocols d'actuació en aquest àmbit.

Hi ha altres accions estratègiques que s'han treballat des de la RSL:

- Difusió a tots els proveïdors de la regió de l'exposició de l'Institut Català de les Dones amb el títol *Lliures i sense por*.
- Difusió de les convocatòries de Bones pràctiques en l'atenció en salut en situacions de violència masclista, de la Direcció General de Recerca i Innovació.
- Participació en l'elaboració del Pla d'Igualtat del CatSalut.

Accions no traçadores

51. Augmentar les capacitats dels professionals de la RSL per a la detecció, l'atenció i el seguiment mitjançant formació continuada en perspectiva de gènere i violència masclista.

S'ha impartit accions de formació als professionals sobre la violència obstètrica a partir del desplegament de la Llei 17/2020, per abordar noves formes de violència masclista.

Es va dur a terme una enquesta del Departament de Salut, per tal de fer una diagnosi de recursos per a l'operativització del Model d'atenció a la salut de les

dones que viuen o han viscut situacions de violències masclistes i la dels seus fills i filles, adreçada als centres SISCAT.

Al novembre de 2022, la RSL va realitzar una enquesta relacionada amb temes de violència masclista i igualtat, destinada a totes les persones treballadores dels Servis Territorials de Salut: CatSalut, Agència de Salut Pública i altres professionals del Departament de Salut. La seva finalitat era conèixer a grans trets la percepció que tenen els professionals de la casa sobre la violència masclista i la igualtat a fi de conscienciar tots els professionals sobre aquests temes. En finalitzar el qüestionari hi havia un solucionari amb les respostes correctes i un comentari sobre els temes tractats. Els resultats es van donar a conèixer a tots els professionals el dia 8 de març, amb motiu de la celebració del Dia Mundial de la Dona.

Dins la Xarxa de Salut Mental i Addiccions s'han format professionals de psicologia, psiquiatria i treball social en la detecció de violència masclista, tant dels CAS i centres de reducció de danys, com de l'ASSIR i de centres de salut mental d'adults (CSMA).

L'any 2022 es va dur a terme la segona convocatòria de Bones pràctiques en l'atenció a la salut en situacions de violències masclistes, dirigida a professionals del SISCAT.

D'altra banda, els diferents proveïdors inclouen en els seus plans de formació cursos sobre l'abordatge de violència masclista i igualtat de gènere, com per exemple els de la Unió Consorci Formació (UCF), adreçats a professionals de GSS.

52. Col·laborar en la difusió dels missatges i campanyes de sensibilització en tots els centres i serveis sanitaris de la RSL per fer estratègies de sensibilització, detecció i atenció a la violència masclista.

El compromís de la RSL és fer difusió de tota l'oferta formativa vinculada a la violència masclista als referents identificats de tots els proveïdors. Aquesta formació s'ofereix a través del Departament de Salut, Departament d'Igualtat i Feminismes i a través de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC).

També es fa difusió tant de les campanyes de sensibilització en l'àmbit de la violència masclista que es proposen des del Departament de Salut i des del Departament d'Igualtat i Feminismes, com de tots els dies mundials al voltant d'aquesta temàtica.

- 53.** Desplegar el Protocol de detecció de dones en situació de violència i d'homes potencialment agressors amb eines de cribratge i formació per a professionals dins del Programa d'atenció a la violència masclista de la xarxa d'atenció a les drogodependències (XAD)²⁷.

S'ha fet formació en violència masclista a tots els professionals del CAS Lleida.

---

²⁷ [Programa per a l'abordatge de la violència contra la parella a la XAD](#)

Objectiu 1.2.14. Incrementar la capacitat del sistema de salut per prevenir, detectar i fer un acompanyament en les situacions de maltractament de la gent gran, incorporant-hi el treball en xarxa i comunitari

L'accés universal a la xarxa sanitària permet que el sistema de salut pugui detectar situacions de maltractament de la gent gran, ja sigui en l'àmbit familiar, social, comunitari o institucional. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la taxa de pacients de 60 anys i més donats d'alta l'últim any amb algun diagnòstic que indiqui maltractament.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Taxa de pacients de 60 anys i més donats d'alta l'últim any amb algun diagnòstic que indiqui maltractament (per 1.000 habitants)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	-	0,4			
RSL	-	0,1			

Font: SISAP.

En l'últim any a la RSL, a una de cada 7.700 persones de 60 o més anys se li va registrar algun diagnòstic que indicava maltractament. A Catalunya, aquesta xifra encara és més alta: una de cada 2.500.

Accions traçadores

54. Difondre i implementar la **Guia territorial** de la RSL per a la detecció i prevenció de les situacions de maltractament a la gent gran i aplicar regionalment, un cop aprovat, el **Protocol d'actuacions per a l'abordatge dels maltractaments de la gent gran** dins l'àmbit institucional.

- Consolidar la detecció i millorar el **registre** en els dispositius d'urgències, APiC i serveis socials bàsics.
- Incorporar **referents de salut** als equips territorials transversals per treballar amb visió municipal i intersectorial.

Indicadors de seguiment	2022
Difusió i implantació de la Guia	No iniciat
Nombre de referents incorporats	No iniciat

Font: Serveis territorials del Departament de Drets Socials a Lleida. Regió Sanitària Lleida.

Durant el segon semestre de 2022 es va constituir un grup de treball centralitzat, amb participants del Departament de Salut i del Departament de Drets Socials per treballar la Guia d'actuació en situacions de maltractaments a persones grans. Es preveu la seva publicació i difusió a finals de l'any 2023.

Objectiu 1.2.15. Millorar la salut afectiva i sexual en la gent gran

És fonamental proporcionar informació i serveis que permetin a les persones orientar les decisions relatives a la seva salut sexual i afectiva en totes les etapes de la vida i assegurar que es gaudeixi del millor benestar possible. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de dones de 60 anys i més ateses als centres d'ASSIR.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de dones de 60 anys i més ateses als centres d'ASSIR					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	-	13,1			
RSL	-	En procés			

Font: SISAP.

Accions traçadores

55. Aplicar a la RSL les mesures indicades dins del Pla per millorar i ampliar la cobertura del **cribratge del virus del papil·loma humà** per prevenir el càncer de coll uterí.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del programa de cribratge	No iniciat

Font: Regió Sanitària Lleida.

L'any 2022 es feia cribratge oportunista amb els criteris establerts.

Durant l'any 2023, es preveu implementar canvis al protocol. Els més importants afecten el període de revisions —que passa de 3 a 5 anys— i la incorporació de la detecció del virus del papil·loma com a primera prova del cribratge oportunista.

Més endavant es preveu que el cribratge sigui poblacional.

56. Dur a terme actuacions per millorar la detecció de **disfuncions afectivosexuals** i per enfortir el paper dels **serveis d'ASSIR** de la RSL per tal que assumeixin les derivacions a la **consulta especialitzada de sexologia** amb l'objectiu de millorar la salut afectivosexual **conjuntament amb la gent gran**.

Indicadors de seguiment	2022
Desenvolupament del circuit	En procés
Relació d'actuacions desenvolupades	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

L'ASSIR disposa d'una consulta monogràfica de sexualitat a la qual totes les persones, independent de l'edat, es poden adreçar o poden ser derivades. (*Veure acció 24*).

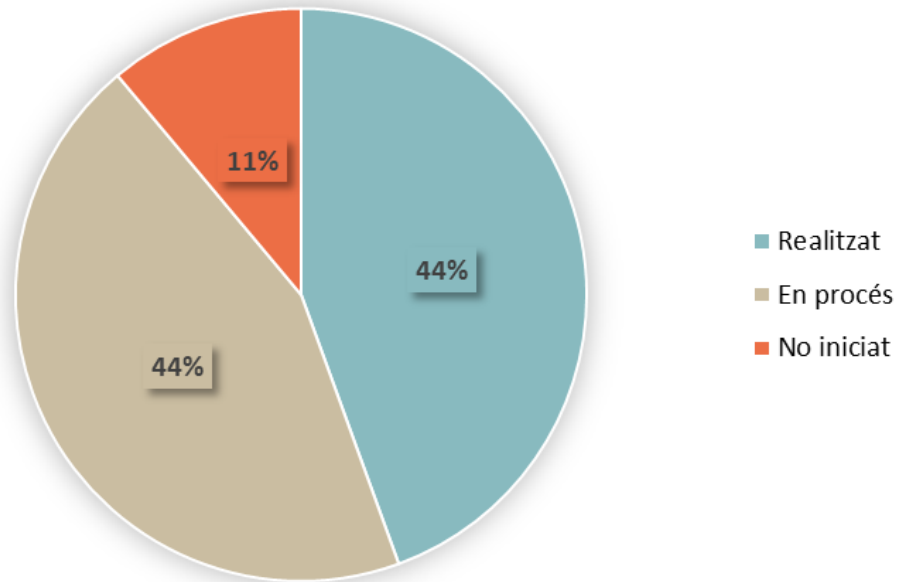
Monitoratge de l'estratègia 2: Entorns saludables

L'estratègia 2, Entorns saludables, té en compte l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de les Nacions Unides i la promoció i la protecció de la salut de les persones, des de la millora dels entorns. Per això inclou les àrees de salut pública tradicionals orientades a la protecció de la salut ambiental i alimentària, el desplegament de la vigilància epidemiològica, l'abordatge de les malalties emergents i epidèmies, l'emergència climàtica o la resistència als antibiòtics. En aquest sentit, també és rellevant treballar la salut en totes les polítiques per millorar els factors determinants de la salut, que van més enllà del sistema sanitari.

Taula 2. Eixos i objectius de l'estratègia 2

OBJECTIU GENERAL		
Millorar la capacitat de la societat per fer front als reptes emergents de salut pública, els problemes del medi ambient i els determinants socials de la salut en el marc dels ODS.		
OBJECTIUS ESPECÍFICS		
3. El medi ambient i la salut		
2.3.16. Aconseguir un sistema de salut respectuós amb el medi ambient	2.3.17. Progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-ne l'exposició	2.3.18. Millorar la resposta conjunta en incidents nuclears, radioactius, biològics i químics
4. Les malalties transmissibles i les epidèmies		
2.4.19. Reforçar i reorientar la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya	2.4.20. Millorar la coordinació de la resposta a les alertes de salut pública causades per agents infecciosos	2.4.21. Reforçar les estratègies de vacunació
5. La resistència als antibiòtics		
2.5.22. Reduir la resistència als antibiòtics promovent l'ús adequat dels antibiòtics en el sistema de salut de Catalunya		
6. Els ODS i la salut en totes les polítiques		
2.6.23. Potenciar l'acció intersectorial i interdepartamental del PINSAP	2.6.24. Identificar i promoure polítiques de govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut	2.6.25. Promoure entorns laborals saludables

Gràfic 2. Estat actual dels 18 indicadors de les accions traçadores de l'estratègia 2

Eix 3. El medi ambient i la salut

Objectiu 2.3.16. Aconseguir un sistema de salut respectuós amb el medi ambient

La lluita contra les conseqüències no desitjades del canvi climàtic obliga tots els sectors i també el sistema sanitari a controlar la gestió ambiental en relació amb la seva pròpia activitat, pel que fa la despesa energètica, la mobilitat sostenible, la gestió de residus i el malbaratament de recursos.

Accions traçadores

57. Potenciar mesures per a l'optimització del consum energètic i la gestió de residus i reduir l'ús de materials substituïbles, com el paper o el plàstic i els perillosos, en les dependències del Departament de Salut, el CatSalut, l'ICS, centres del SISCAT, altres departaments i Administració local.

Indicadors de seguiment	2022
Activitats realitzades	En procés
Mesures potenciades	En procés

Font: Centres SISCAT de la Regió Sanitària Lleida.

Els nous centres sanitaris s'adeqüen a sistemes de climatització més eficients i algun centre de la RSL com Hestia Balaguer o l'Hospital SJD Terres de Lleida han instal·lat plaques solars a totes les cobertes per garantir l'autoconsum. A SJD d'Almacelles també han renovat la instal·lació fotovoltaica.

Es canvien progressivament les lluminàries ineficients als centres del SISCAT.

SJD es va adherir al moviment Sanidad por el Clima i va calcular la petjada de carboni de l'hospital i del Centre Assistencial d'Almacelles.

També s'han dut a terme actuacions relacionades amb la reducció del consum de paper i del residu de les piles d'un sol ús, que ho tenen com a objectiu tots els centres de l'ICS.

58. Reforçar la formació del personal dels centres sanitaris i, en especial, del personal de neteja, en la **gestió dels residus sanitaris**, atès que del Programa de control de la gestió dels residus sanitaris en centres i establiments sanitaris 2021, se n'extreu la formació com a principal punt de millora.

Indicadors de seguiment	2022
Relació d'activitats realitzades	En procés
Nombre de persones que han rebut la formació	En procés

Font: Centres SISCAT de la Regió Sanitària Lleida.

Durant el 2022 s'ha fet una sessió del curs virtual Gestió de Residus Sanitaris i formació presencial del curs Gestió Ambiental i de Residus Sanitaris als CAP les Borges Blanques, la Granadella, Onze de Setembre, Primer de Maig i Rambla Ferran.

La formació al personal de neteja de l'empresa NDavant s'ha dut a terme durant el 2022 a les persones que treballen als CAP. S'ha col·laborat amb aquesta empresa en el temari i s'ha demanat que la formació sigui anual a tot el personal de neteja.

Accions no traçadores

59. Incrementar el nombre de centres de salut que implanten sistemes de gestió ambiental, amb les certificacions com el sistema de gestió i auditoria ambientals (EMAS) o l'Organització Internacional per a l'Estandarització (ISO) 14001.

El 2022 han obtingut les certificacions EMAS i ISO 14001 els CAP les Borges Blanques, Eixample, la Granadella i Primer de Maig i han consolidat aquestes acreditacions, Onze de Setembre, Agramunt i Artesa de Segre.

60. Fomentar l'ús de productes químics de menys perillositat per a les persones i el medi (en la neteja, desinfecció i control de plagues o ús d'altres tractaments) en les dependències del Departament de Salut, el CatSalut, l'ICS i les entitats del SISCAT.

S'ha substituït tots els productes de neteja que utilitzen els centres per productes amb l'etiqueta ecològica. S'ha prioritzat l'ús de material que no requereixi lleixiu per desinfectar.

S'ha fet el seguiment de les accions mitjançant visites als magatzems de neteja dels CAP amb el personal de NDavant i s'ha retirat els materials i productes que no s'han d'utilitzar.

Els productes de desinfecció es validen des de Centre Corporatiu. Hi ha grups d'expertesa multidisciplinària amb professionals de tots els territoris que vetllen per aquests productes.

Objectiu 2.3.17. Progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-ne l'exposició

Per progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals en la salut de les persones, cal impulsar la recerca i fer un seguiment sobre l'estat del coneixement científic relatiu als possibles efectes del canvi climàtic sobre la salut. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre d'estudis, informes i valoracions que tenen paràmetres mediambientals i que poden afectar la salut de les persones.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'estudis, informes i valoracions sobre paràmetres mediambientals que poden afectar la salut					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	3	8			
RSL	-	2			

Font: Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

S'ha col·laborat en l'elaboració de dos estudis mediambientals, un relacionat amb les aigües de consum d'alguns municipis de les Garrigues i el Segrià i, l'altre, sobre la qualitat de l'aire de la ciutat de Lleida realitzat per l'Ajuntament de Lleida.

Accions traçadores

61. Constituir una coordinació estable per compartir la informació i les accions de millora de la qualitat de l'aire i altres activitats relacionades amb la **contaminació ambiental** amb el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, el Departament de Salut i l'Ajuntament de Lleida, **per tal de poder dur a terme accions en l'àmbit de la salut.**

- Aplicar els **protocols en el marc del Pla territorial de protecció civil de Catalunya (PROCICAT)**, sobre riscos ambientals, gestió de les onades de calor i episodis de contaminació.
- **Formar els professionals de la salut** per millorar la capacitat per detectar els efectes dels riscos ambientals sobre la salut i promoure respostes conjuntes i eficients.
- **Difondre els resultats obtinguts i les accions** que es desenvolupen i **informar en els moments de més risc la població vulnerable** sobre els

possibles efectes en patologies respiratòries —tal com s'avisava ara quan els nivells d'ozó són elevats— i fer-los extensius a altres contaminants, com ara les partícules.

Indicador de seguiment	2022
Estudis disponibles	1
Nombre d'activitats realitzades	1

Font: Secció d'Ecologia i Sostenibilitat de la Regidoria de Sostenibilitat de l'Ajuntament de Lleida. Regió Sanitària Lleida.

Al 2022 es va dur a terme el primer estudi específic de caracterització de la qualitat de l'aire a Lleida ciutat, amb 50 punts de control de NO₂ i NH₄ dispersos per diferents carrers de la ciutat i mesuradors de diferents tipus de partícules en suspensió instal·lats al Departament de Salut a Lleida i a l'HUSM. Els resultats de l'estudi s'han presentat l'any 2023. L'objectiu és tenir un diagnòstic acurat que permeti orientar les mesures de millora de la qualitat de l'aire i sensibilitzar la població al respecte.

Com a resultats principals cal destacar que hi ha una variabilitat espacial dels contaminants dins de la ciutat en funció de l'orientació, de la centralitat, de la densitat de trànsit, dels vents predominants, etc. de les diferents ubicacions. A més no es superen els valors límits a l'exposició de llarga durada de la normativa actual, però sí els recomanats per l'OMS. Les concentracions són més elevades a l'hivern, coincidint amb l'estabilitat atmosfèrica i la baixa dispersió. Es detecten concentracions elevades d'amoníac i partícules fines. Els possibles orígens dels contaminants identificats són els vehicles i les emissions d'origen agro-ramader.

Algunes estratègies d'actuació possibles en entorns urbans passen per augmentar la neteja amb aigua de determinades zones en els episodis de contaminació per partícules, la disminució del trànsit de vehicles i la modificació dels sistemes de calefacció.

Entre les recomanacions generals proposades des de la Secció d'Ecologia i Sostenibilitat de la Regidoria de Sostenibilitat de l'Ajuntament de Lleida per donar pas a ciutats més verdes i saludables hi ha l'impuls de l'ús del transport públic, el de la bicicleta i anar a peu, la reducció de la dependència del cotxe, alguns canvis de l'ús del sòl urbà, l'activació de recursos comunitaris i la implantació de solucions tecnològiques que ens puguin ajudar. Un exemple és l'aplicació Aire.cat²⁸, que

²⁸ [Aplicació Aire.cat](#)

permet conèixer la qualitat de l'aire mesurada a les estacions de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de Catalunya i actuar en conseqüència segons les seves recomanacions.

Per altra banda, des de Salut Pública de Lleida es participa regularment a la Taula de Qualitat de l'Aire de les Garrigues, constituïda a finals del 2022.

Accions no traçadores

62. Mantenir la col·laboració amb l'Autoritat Territorial de la Mobilitat (ATM) de Lleida en la promoció de la mobilitat sostenible, saludable i segura, com a membres del Consell Territorial de la Mobilitat del Consorci del Transport Públic de l'Àrea de Lleida, a fi de donar suport a actuacions saludables, com ara millores en la mobilitat o zones de baixes emissions.

La RSL està coordinada amb l'Ajuntament de Lleida per treballar aquest objectiu.

L'Ajuntament de Lleida ha dissenyat la zona de baixes emissions prevista per la capital del Segrià i ha realitzat obres en carrers que seran de circulació restringida.

Objectiu 2.3.18. Millorar la resposta conjunta en incidents nuclears, radioactius, biològics i químics (NRBQ)

És necessari reforçar i actualitzar els protocols entre el Departament d'Interior, el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) i la xarxa de salut pública per millorar la resposta i el seguiment posterior de les persones que han patit incidents o esdeveniments de contaminació NRBQ. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de les accions que s'han dut a terme anticipadament per donar resposta a possibles incidents futurs.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Accions anticipades per donar resposta a possibles incidents en el futur					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	Realitzat	Realitzat			
RSL	-	Realitzat			

Font: Unitat d'Intervenció i Suport (UIS). Àmbit de Serveis Especialitzats i Extraordinaris del SEM. Regió Sanitària Lleida.

S'han realitzat activitats de recordatori i formació relacionades amb l'objectiu.

Accions traçadores

63. Revisar, difondre i aplicar regionalment els **protocols d'actuació conjunta per incidents NRBQ** amb els diferents departaments implicats. A la RSL cal tenir en compte especialment:

- Els plans especials per risc del **Pla especial d'emergències per accidents en el transport de mercaderies perilloses (TRANSCAT)**, sobretot a la conurbació de Lleida.
- El **Pla d'emergència nuclear exterior a les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs (PENTA)** en cas de risc nuclear, per a la zona de Maials i l'àrea d'influència d'Ascó.

Indicadors de seguiment	2022
Formació realitzada sobre els protocols conjunts actualitzats del PENTA	Realitzat
Formació realitzada sobre els protocols conjunts actualitzats del TRANSCAT	No iniciat

Font: Regió Sanitària Lleida.

S'han realitzat activitats relacionades amb el PENTA, i queden pendents les del TRANSCAT.

Accions no traçadores

64. Enfortir els mecanismes de coordinació amb la Regió Sanitària Camp de Tarragona i la Regió Sanitària Terres de l'Ebre per a la revisió periòdica, i la difusió i aplicació dels protocols d'actuació conjunta davant possibles incidents nuclears lligats a la central nuclear d'Ascó.

S'ha establert coordinació amb les altres regions sanitàries implicades amb la central nuclear d'Ascó per a la disponibilitat de iodur de potassi que ofereix protecció per 24 hores en cas de forta exposició a les radiacions.

S'ha repassat, amb l'EAP i l'alcalde de Maials, l'estació de classificació i descontaminació (ECD) que estableix el PENTA i on està previst que el personal sanitari estableixi el registre i possible descontaminació de persones d'acord amb el diagnòstic del Grup Radiològic del Pla.

Es va realitzar un curs de formació per a personal de l'ABS, professionals de Salut Pública, del SEM i del CatSalut.

Eix 4. Les malalties transmissibles i les epidèmies

Objectiu 2.4.19. Reforçar i reorientar la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya

El reforç i la reorientació de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica implica millorar la vinculació entre els diferents serveis de vigilància epidemiològica amb la xarxa assistencial i amb altres fonts d'informació relacionada amb la salut. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la integració de diferents àmbits (hospitals, laboratori, primària, registres i serveis, etc.) a la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Integració de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica en 4 àmbits (hospitals i primària, laboratori, protecció i promoció, altres serveis i registres)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

No es disposen de dades regionals.

Es treballa en la integració dels diferents àmbits de la vigilància epidemiològica (la protecció i la promoció de la salut), integrant les diferents fonts d'informació, els hospitals, l'APiC, els laboratoris i altres sistemes de registre. La integració es durà a terme a través del Sistema d'Informació per a la Vigilància d'Infeccions a Catalunya (SIVIC)²⁹. (Veure objectiu 4.13.42).

Es presenten dades obertes d'infeccions respiratòries i específicament de la COVID-19, grip, virus respiratori sincitial (VRS), faringoamigdalitis estreptocòccica i s'incorporen progressivament altres malalties que s'han de declarar.

Els centres col·laboradors del SIVIC que actuen com a sentinella d'APiC de la RSL són: l'EAP i el punt d'atenció continuada (PAC) d'Alcarràs, l'EAP Balaguer, l'EAP Lleida 3 Eixample. El centre sentinella d'atenció hospitalària de la RSL és l'HUAV de Lleida i el laboratori sentinella, el Laboratori Clínic Territorial Lleida.

²⁹ [Sistema d'Informació per a la Vigilància d'Infeccions a Catalunya](#)

El SIVIC s'ampliarà progressivament per esdevenir el sistema de vigilància de les infeccions a Catalunya.

Accions traçadores

- 65.** Impartir **formació específica** per a professionals assistencials, gestors i altres professionals que puguin contribuir a evitar la difusió de les malalties infeccioses, i millorar el coneixement i la **capacitació en relació amb les malalties emergents i reemergents**.

Indicadors de seguiment	2022
Relació d'activitats realitzades	En procés
Nombre de persones que han rebut la formació	En procés

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

Per tal d'aportar coneixements teòrics i pràctics sobre l'actuació a seguir davant les malalties de declaració obligatòria, des de la Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, s'ha organitzat el curs Actuació davant de Malalties de Declaració Obligatòria (MDO) a partir de Casos Pràctics.

Des del Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública s'ha impartit la capsula formativa La ràbia: actuació davant la mossegada d'un animal, adreçada a professionals de la salut de l'àmbit de la vigilància epidemiològica i la resposta a emergències de salut pública de Catalunya.

Accions no traçadores

- 66.** Adequar els recursos i nous perfils per reforçar la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Lleida, incorporant-hi coneixements d'altres àmbits i reforçar el treball multidisciplinari.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

- 67.** Aplicar regionalment els nous sistemes informàtics per integrar múltiples fonts de dades dels àmbits relacionats amb les altres xarxes estatals i internacionals (MDO, VIH i ITS, patologia animal, contaminació ambiental, aigües, informació assistencial i altres com vulnerabilitat social o les baixes laborals) per prevenir i controlar els brots epidèmics a la RSL, incorporant-hi la perspectiva de gènere i la detecció de desigualtats.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

Objectiu 2.4.20. Millorar la coordinació de la resposta a les alertes de salut pública causades per agents infecciosos

La coordinació entre nivells assistencials és clau per tal de donar una resposta efectiva als brots epidèmics. Cal enfortir les metodologies de treball col·laboratiu per facilitar la resposta coordinada i establir les funcions de diferents dispositius. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de protocols actualitzats de les MDO.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de protocols actualitzats de les MDO (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	15	30			
RSL	-	-			

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

No es disposa de dades regionals.

Accions traçadores

- 68.** Revisar i aplicar regionalment el **Pla de coordinació territorial** i actualitzar els **protocols multidisciplinaris** d'actuació que incloguin els diferents dispositius i agents que han d'intervenir en cada tipus d'alerta, amb la consolidació de la **Comissió de Salut Pública per a la Gestió de Brots**.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del Pla de coordinació territorial	Realitzat
Nombre d'activitats realitzades	1

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública.

S'ha consolidat la Comissió de Salut Pública per a la Gestió de Brots amb membres de cadascun dels serveis implicats: Vigilància Epidemiològica, Protecció de la Salut, el servei de Salut Pública i el Laboratori de Salut Pública. D'aquesta manera la gestió es porta a terme de manera coordinada i permet fer un correcte seguiment.

Accions no traçadores

69. Seguir amatents amb les MDO.

- Aplicar regionalment un quadre de comandament per poder difondre en temps real informació sobre la situació epidemiològica i l'avaluació de les accions realitzades.
- Millorar els protocols i la coordinació davant les arbovirosi, per tal de millorar-ne la prevenció i reduir-ne l'impacte sobre la salut.
- Vigilar i actuar davant els casos de malalties emergents i reemergents com la tuberculosi.

El quadre de comandament està pendent de desenvolupar.

S'ha actualitzat els protocols per la coordinació davant les arbovirosi.

Pel que fa a les malalties emergents i reemergents, les xifres de declaracions de les MDO més significatives de l'any 2022 de la RSL són les següents: 4 casos de dengue (importats), 3 casos de zika (importats), 30 casos de legionel·losi (un en forma de brot nosocomial). Pel que fa a la tuberculosi, es van declarar 89 casos (la majoria autòctons), 9 en forma de brots. Respecte la verola del mico, hi va haver 19 casos (la majoria autòctons).

Brots totals, 23: 1 de grip, 1 d'escarlatina, 1 de legionel·losi, 6 de sarna, 4 de toxoinfeccions alimentàries i 9 de tuberculosi.

S'està implementant el projecte Model d'acció comunitària i pública (MACIP): prevenció i gestió de les MDO, promoció de la salut i prevenció de malalties no transmissibles en població immigrada en situació de vulnerabilitat a Catalunya. Dins del projecte, un agent comunitari en salut s'ha incorporat a la Subdirecció Regional de Salut Pública, per fer de pont entre els serveis de salut i la comunitat, amb la finalitat de dinamitzar accions de promoció, prevenció i vigilància epidemiològica.

Objectiu 2.4.21. Reforçar les estratègies de vacunació

Per continuar mantenint cobertures elevades de vacunació, sobretot en persones en situació de vulnerabilitat i en col·lectius que poden presentar reticències, cal desplegar les estratègies específiques. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de vacunació COVID-19 en persones de 60 anys i més i en residències de gent gran.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de vacunació COVID-19 en persones de 60 anys i més que han rebut la segona dosi de record* (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	-	55			
RSL	-	57			

Font: Servei de Medicina Preventiva. Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

*Dades provisionals: no es mostra el tancament a anys naturals.

Un 57% de la població major de 60 anys de la RSL ha rebut la segona dosi de record de la COVID-19, dades lleugerament superiors a les catalanes.

Percentatge de vacunació COVID-19 en residències de gent gran que han rebut la segona dosi de record* (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	-	83,2			
RSL	-	80,3			

Font: Servei de Medicina Preventiva. Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

*Dades provisionals: no es mostra el tancament a anys naturals.

Pel que fa a les residències de gent gran de la RSL, el percentatge és lleugerament inferior al de Catalunya.

Accions traçadores

- 70.** Estudiar accions per tal de consolidar la **vacunació sistemàtica a col·lectius de difícil captació**, aprofitant l'experiència de vacunació per la COVID-19 amb la col·laboració multisectorial.

Indicadors de seguiment	2022
Realització d'activitats per a la consolidació de la vacunació sistemàtica en col·lectius de difícil captació	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

A destacar el comunicat del 4 de juliol de 2022 a la web de l'OMS titulat "*Catalonia ensures COVID-19 vaccine interventions leave no community behind*" en el qual expliquen els esforços que es van realitzar per vacunar a col·lectius de difícil captació i l'estratègia comunitària esmerçada per aconseguir-ho³⁰.

En el cas concret de la RSL, es va realitzar un apropament a persones d'altres nacionalitats que viuen al nostre territori, a col·lectius relacionats amb la campanya de recollida de la fruita i a persones en situació d'alta vulnerabilitat, com són les persones sense llar.

Les accions es van treballar conjuntament amb el món local, líders religiosos i socials, administracions públiques, organitzacions no governamentals (ONG) i representants del sector agrícola. Com a fruit d'aquestes accions, es va poder administrar 14.551 vacunes.

També durant l'any 2022, s'ha portat a terme la vacunació front el *MonkeyPox virus* en aquella població que compleix els criteris establerts. S'han administrat 112 primeres dosis i 60 segones dosis. Per tant, 60 pautes complertes.

Accions no traçadores

71. Contribuir a reduir la reticència a les vacunacions mitjançant accions conjuntes amb el col·lectiu de professionals de la salut i altres accions en col·laboració amb altres sectors, i reforçar i aplicar regionalment les accions en la vacunació sistemàtica a la infància.

Els referents de vacunes de les ABS de la RSL han rebut dos sessions formatives sobre vacunacions, impartides per les referents de vacunes de l'ICS i la referent de Servei de Gestió Integral de Vacunes de Lleida de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). En aquestes sessions es reforça la importància de la correcta vacunació als professionals sanitaris i es fa èmfasi en la millora de les cobertures tant a nivell de professionals sanitaris com en la població.

³⁰ [Catalonia ensures COVID-19 vaccine interventions leave no community behind](#)

Per altra banda, es va celebrar a Lleida el 11° Congreso de la Asociación Española de Vacunología en el qual varen participar professionals sanitaris dels àmbits assistencials, salut pública, gestió i emergències.

72. Augmentar la cobertura de vacunació contra la grip, especialment entre professionals de la salut.

Es continua treballant per augmentar la cobertura de la vacunació contra la grip entre els professionals de la salut.

Durant l'any 2022, es van continuar realitzant dues accions destinades als professionals amb l'objectiu de mantenir i recuperar la cobertura de vacunació. Aquestes accions consistien en dues notes: una d'informativa als centres sanitaris amb recomanacions d'actuacions de prevenció i promoció de la salut i una altra de captació activa de professionals per a la vacunació.

Els proveïdors de la RSL promouen anualment la vacunació de la grip dels seus professionals amb resultats millorables.

La cobertura de la població igual o major de 60 anys a tancament de campanya 2022 va ser del 54,6%.

Eix 5. Les resistències als antibiòtics

Objectiu 2.5.22. Reduir la resistència als antibiòtics promovent l'ús adequat dels antibiòtics en el sistema de salut de Catalunya

Combatre la resistència antimicrobiana és una prioritat de la Unió Europea, que estableix una estratègia comuna per tractar aquest problema i insta els diferents països a posar en marxa plans nacionals. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del desplegament del Programa de racionalització i optimització antibiòtica a Catalunya (PROA Cat).

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Desplegament de l'estratègia PROA Cat (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	60	80			
RSL	60	80			

Font: Direcció General d'Ordenació i Regulació Sanitària. Departament de Salut. CatSalut.

El desplegament de l'estratègia PROA Cat³¹ es fa de manera progressiva i la RSL hi ha participat activament des del principi essent impulsora del seu desenvolupament en els centres sociosanitaris. L'objectiu és disminuir les resistències als antimicrobians optimitzant-ne la prescripció i afavorint la coordinació i les aliances entre els diferents agents implicats, com per exemple amb el Programa de vigilància de les infeccions relacionades amb l'atenció sanitària de Catalunya (VINCat).³²

Des del Departament de Salut es treballa en la creació d'un comitè català que englobi sanitat humana, sanitat animal i medi ambient per abordar conjuntament la prevenció de les resistències als antimicrobians. A la RSL, ja formen part del grup impulsor professionals d'aquets sectors.

Els consum d'antibiòtics a la RSL i a Catalunya mesurat mitjançant DHD s'ha contingut en els darrers anys. A la RSL el consum és superior al de Catalunya, tot i que les xifres del 2022 són inferiors a les del 2019 (**Figura 3** – Annex).

³¹ [Programa de racionalització i optimització antibiòtica a Catalunya](#)

³² [Programa de vigilància de les infeccions relacionades amb l'atenció sanitària de Catalunya](#)

Accions traçadores

73. Promocionar l'ús adequat dels antibiòtics a tots els nivells assistencials mitjançant l'aplicació territorial del PROA Cat i la seva concreció a Lleida — Programa integrat local extra i hospitalari de racionalització i desprescripció antibiòtica a Lleida (P-ILEHRDA)—, incloent-hi també els col·lectius de farmacèutics comunitaris, odontòlegs, podòlegs i veterinaris.

- Consolidar i ampliar el treball per al bon ús d'antibiòtics **als centres residencials**.
- Implementar **tècniques de diagnòstic ràpid (proteïna C reactiva capil·lar)** en equips d'APiC per reduir l'ús d'antibiòtics no indicats.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del PROA	Realitzat
EAP que utilitzen la proteïna C reactiva capil·lar (%)	60

Font: Regió Sanitària Lleida.

El desplegament total del programa PROA a la RSL ha tingut bon resultat al 2022 i activitats relacionades amb el mateix, com ara el desetiquetatge i la correcta identificació d'al·lèrgies a penicil·lines.

Les activitats formatives del 2022 van ser molt intenses, amb més de 300 professionals participants en diferents seminaris, tallers i sessions, a més de les realitzades *on tour* en els mesos de març, abril i maig per les diferents ABS de la RSL.

S'ha treballat també amb mitjans de comunicació per ajudar a divulgar el programa PROA, com ara la publicació a l'edició del 30 d'octubre de 2022 del diari Segre, del reportatge *Antibiòtics: menys és més*, que també ocupava tota la portada amb el titular *Antibiòtics, afinar la dosi, matar el bacteri*. Així mateix, també s'hi referia l'editorial, titulada *Antibiòtics, només quan calen*.

En el sector de l'àmbit residencial de gent gran es va realitzar una formació dirigida als referents prescriptors de residències per tal de millorar la prescripció en l'ús d'antibiòtics

Pel que fa als aspectes qualitatius d'ús d'antibiòtics, les dades de tancament de 2022 mostren que la RSL té un 43,2% d'antibiòtics recomanats en l'indicador *índex de qualitat de la prescripció farmacèutica* (IQF), respecte el 29,7% de Catalunya.

Pel que fa a la implementació de les tècniques de diagnòstic ràpid de proteïna C reactiva capil·lar, se n'ha generalitzat l'ús a la majoria de les ABS de la RSL i es completarà amb un concurs que es fa per tot Catalunya.

Accions no traçadores

74. Consolidar el projecte territorial multidisciplinari de desetiquetatge i correcta identificació d'al·lèrgies a penicil·lines.

Programa multidisciplinari impulsat pel programa PROA de la RSL i en què participen la Unitat d'Al·lèrgies Territorial dels hospitals HUAV i HUSM, els serveis de farmàcia clínica i la col·laboració amb l'APiC³³.

El 2022 ha servit per completar el cribratge de les persones etiquetades d'entre 35-45 anys de totes les ABS de la RSL, amb 300 casos revisats per farmàcia clínica que se sumen al total de revisats des de l'inici del programa (1.264). També s'han realitzat 803 actuacions clíniques per part del servei d'al·lèrgologia, amb 183 proves cutànies a antibiòtics betalactàmics i 188 proves d'exposició oral als mateixos.

Cal destacar que després de l'avaluació per part del farmacèutic i de l'estudi al·lèrgològic, únicament el 7,6% de les etiquetes d'al·lèrgia a antibiòtics betalactàmics són reals.

75. Potenciar el Programa d'educació sanitària per al bon ús dels medicaments (PESBUM)³⁴ a la farmàcia comunitària i l'educació de la població sobre el bon ús dels medicaments, específicament pel que fa al consum adequat dels antibiòtics.

Durant l'any 2022 s'han dut a terme 14 sessions amb el títol *Què cal saber dels antibiòtics?* emmarcades dins del programa PESBUM, que han comptat amb un total de 215 assistents.

76. Mantenir les aliances establertes entre els diferents agents i sectors de la RSL, per tal de promoure intervencions transversals en tots els àmbits de la salut per fomentar el bon ús dels antibiòtics, reduir-ne el consum inadequat i optimitzar el control i la vigilància de l'ús en la producció ramadera.

³³ [Anàlisi del registre de pacients etiquetats com al·lèrgics a betalactàmics. Proposta de protocol d'actuació per al desetiquetatge d'al·lèrgies falses](#)

³⁴ [Programa d'educació sanitària per al bon ús dels medicaments](#)

S'ha constituït la Comissió Territorial d'Infeccions amb representació dels col·legis professionals i diferents àmbits assistencials (metges, odontòlegs, farmacèutics i veterinaris).

S'ha realitzat activitats de formació, com per exemple, en transcurs del XIII Curs de Formació Continuada del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Lleida (COFLL) s'ha realitzat la sessió Tasca del farmacèutic en veterinària, en la qual s'ha abordat la problemàtica de l'ús dels antibiòtics.

Eix 6. Els objectius de desenvolupament sostenible i la salut en totes les polítiques

Objectiu 2.6.23. Potenciar l'acció intersectorial i interdepartamental del PINSAP

L'acció multisectorial és el camí per contribuir als ODS i només és possible quan el sector de la salut s'implica i dona suport a les polítiques generadores de salut d'altres sectors (salut en totes les polítiques, acords del govern d'acció multisectorial, etc.). Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de les activitats de suport per al desenvolupament del nou PINSAP.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'activitats de suport per al desenvolupament del nou PINSAP					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

No es disposa de dades regionals.

Accions traçadores

77. Avaluar les accions regionals del PINSAP i plantejar la seva consolidació i ampliació per al període 2021-2025 en els àmbits interdepartamental i intersectorial.

Indicadors de seguiment	2022
Informe d'avaluació de les activitats realitzades	No iniciat

Font: Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

Està pendent d'ampliar el PINSAP per tot Catalunya i la corresponent aplicació regional.

A la RSL, mantenim la Comissió Pantalles i Salut. (Veure acció 17 i acció 46).

Objectiu 2.6.24. Identificar i promoure polítiques de govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut

Els determinants socials de la salut no es poden abordar exclusivament des de la política sanitària. Cal impulsar polítiques generadores de salut als àmbits d'ocupació, habitatge, serveis socials, educació, medi ambient, territori o polítiques de gènere. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del catàleg de polítiques públiques alineades amb el Pla de salut.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Disposar del catàleg de polítiques públiques alineades amb el Pla de salut					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: AQuAS. Departament de Salut.

No es disposa de dades regionals.

La Direcció General de Planificació i Recerca en Salut està treballant conjuntament amb l'AQuAS per fer un informe sobre les polítiques de Govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut. Entre els determinants socials de la salut més importants hi ha el nivell socioeconòmic, el gènere, la trajectòria vital, l'edat, la nacionalitat, el nivell d'estudis, la situació laboral i també el lloc de residència, molt important en una regió sanitària en què més de la meitat de població viu en zones rurals de baixa densitat de població. En els territoris rurals com són una gran part dels de la RSL, hi ha d'haver suficients recursos per a la salut que combinin l'eficiència amb l'equitat territorial.

Accions traçadores

78. Contribuir a fer efectives les actuacions en l'àmbit de la salut proposades per l'**Agenda rural de Catalunya**, com l'atenció sanitària en el món rural. Treballar les **necessitats de serveis sanitaris** de nuclis, poblacions petites i ABS allunyades de Lleida per establir una organització territorial, amb la filosofia de l'Agenda rural.

Indicadors de seguiment	2022
Creació del Pla d'atenció sanitària en el món rural	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

El primer dels objectius de l'Agenda rural de Catalunya és el de “garantir una atenció sanitària de qualitat, i uns serveis innovadors i adaptats a les necessitats del món rural. Aquesta organització de l'atenció, que ha de ser innovadora, s'ha d'adaptar a la població del territori, distribuïda per ABS”.

A la RSL hi ha 24 ABS, la majoria de les quals tenen les característiques pròpies de les zones rurals. La regió disposa d'una organització propera a la població, atesa als CAP, als consultoris locals o als domicilis, però fins ara ha sigut molt reactiva a les necessitats sorgides i quasi sempre amb una demanda adreçada a les consultes del metge i també, cada cop més, a les infermeres.

La incorporació i distribució de funcions entre les noves categories de professionals dels EAP i el reforçament de les funcions d'infermeria com la gestió infermera de la demanda (GID) o les derivades del Planifi.cat, permeten treballar més intensament i amb més proactivitat. Els problemes expressats en la programació per motius (PxM) també estan en fase d'ampliació i, conjuntament amb les visites planificades pels malalts crònics, que es visitaran amb antelació programada, milloraran l'atenció a l'avançar-se a les demandes clàssiques de visites al metge per descompensació de les malalties cròniques.

Per altra banda, la prestació d'alguns serveis, com ara l'atenció continuada fora de les hores de funcionament dels centres i l'atenció a les urgències i emergències s'estudia poder oferir-la a agrupacions més amples que les actuals, que són per ABS. Hi treballaran equips més nombrosos de professionals, coordinats amb la resta de la xarxa hospitalària d'urgències i d'emergències i el SEM, i amb més capacitat de resolució. Aquests centres estaran ubicats de manera preferent a les capçaleres de comarca, tal com s'organitzarà amb el nou CUAP Mollerussa (en construcció).

A més, les noves tecnologies poden ajudar a apropar l'assistència al món rural, sobretot ara que està en expansió la xarxa informàtica i la tecnologia 5G. Ecògrafs portàtils i altres equipaments de suport a urgències s'incorporen a l'APIc de manera progressiva.

Accions no traçadores

- 79.** Implantar regionalment el Pla de seguretat alimentària de Catalunya 2022-2026³⁵ amb el propòsit de prevenir els riscos per a la salut vinculats al consum d'aliments.

Es segueixen les directrius marcades en el Pla de seguretat alimentària de Catalunya 2022-2026. Destaquen la gestió i el seguiment dels brots de toxiinfecció alimentària, dels brots d'intoxicació per agents químics per la via alimentària així com de les d'alertes alimentàries.

- 80.** Desplegar el Programa de resposta de salut pública a l'emergència climàtica³⁶, que inclou mesures destinades a incrementar la capacitat adaptativa al canvi climàtic i accions de coneixement i sensibilització.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

- 81.** Iniciar el treball amb els ens locals per desplegar polítiques de mobilitat saludable que es desenvolupen des de diversos sectors (el Pacte nacional per a la mobilitat segura i sostenible 2021-2030³⁷ o el Pla de seguretat viària de Catalunya 2014-2020³⁸), i de les quals el Departament de Salut forma part.

S'ha participat en la presentació de la diagnosi del Pla de mobilitat de la ciutat de Lleida.

---

³⁵ [Pla de seguretat alimentària de Catalunya 2022-2026](#)

³⁶ [Programa de resposta de salut pública a l'emergència climàtica](#)

³⁷ [Pacte nacional per a la mobilitat segura i sostenible 2021-2030](#)

³⁸ [Pla de seguretat viària de Catalunya 2014-2020](#)

Objectiu 2.6.25. Promoure entorns laborals saludables

L'ocupació és un dels determinants principals de la salut, per això és clau potenciar els programes de millora de la salut laboral i prevenció dels riscos. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre d'accions que es desenvolupin a l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral (ECSSL) 2021-2026 en l'àmbit de la salut laboral.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'accions desenvolupades dels 9 objectius operatius de salut laboral de l'ECSSL					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	10	17			
RSL	-	14			

Font: Subdirecció General de Promoció de la Salut. Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut. Unitat de Salut Laboral Lleida.

S'ha aprovat l'ECSSL 2021-2026³⁹, que pretén donar resposta a diferents necessitats relacionades amb els nivells de sinistralitat laboral a Catalunya.

Fins l'octubre de 2022, s'han fet 8 sessions de seguiment de l'estratègia. S'han desenvolupat 95 accions, de les quals 14 s'inclouen en els 9 objectius operatius en salut laboral de l'ECSSL.

Accions traçadores

82. Implantació regional del Sistema d'Informació i Vigilància Epidemiològica Laboral (SIVEL). **Millorar el Registre de la notificació de la malaltia relacionada amb el treball (RMRT)** com a base per a la gestió d'aquestes malalties i de la detecció de malalties professionals.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del SIVEL	En procés

Font: Unitat de Salut Laboral Lleida.

S'han fet canvis a l'ECAP i el nucli del sistema SIVEL ja està acabat.

³⁹ [Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026](#)

S'ha avançat en el desenvolupament *en PRO* de SIVEL mitjançant una prova pilot al CAP la Marina de Barcelona, que ha permès detectar i corregir alguns errors en la comunicació entre APiC i SIVEL. Es preveu que en els pròxims anys es puguin començar a adherir les diferents mútues i integrar-les al sistema.

A Lleida es realitzen accions de vigilància epidemiològica per al registre de MRT i es fa el seguiment als 24 equips d'APiC.

Accions no traçadores

83. Difondre i promoure el model d'empresa promotora de salut (EPS)⁴⁰ que inclou una bona gestió i compliment de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (LPRL), i el desenvolupament d'actuacions de promoció de la salut en l'entorn laboral.

És una línia que es desenvolupa a Catalunya de manera centralitzada. A nivell territorial es preveu iniciar la difusió del model empresa promotora de salut als serveis de prevenció de riscos laborals (SPRL) l'any 2023.

84. Donar suport al desplegament de l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral (ECSSL) 2021-2026 a fi de vetllar per la millora contínua de les condicions de treball en determinats sectors d'activitat, riscos laborals i/o col·lectius específics (objectiu estratègic OE3), assenyalant l'agroalimentari com el sector d'activitat prioritari.

A Lleida s'han fet 12 reunions amb els SPRL del sector agroalimentari.

85. Establir i consolidar el treball conjunt amb els SPRL i la Unitat de Salut Laboral (USL) de la RSL, com a clau per avançar en salut pública en l'entorn laboral.

A Lleida s'han dut a terme 16 reunions amb els SPRL.

---

⁴⁰ [Empresa promotora de salut](#)

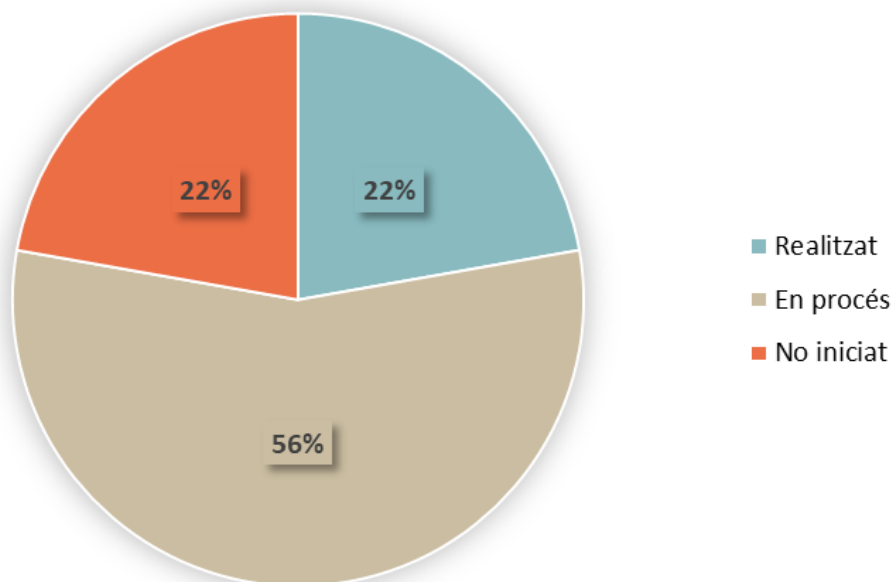
Monitoratge de l'estratègia 3: Integració de l'atenció a la salut

L'objectiu de l'estratègia 3 és garantir l'atenció integrada a la salut de les persones, les famílies i les comunitats, fomentant la seva qualitat de vida i autonomia personal. Aquesta estratègia inclou accions per reforçar l'orientació salutogènica i comunitària, proposa nous models d'atenció i promou la dinamització de xarxes territorials funcionals i resolutives. L'estratègia fa especial èmfasi en la transformació dels àmbits de l'atenció primària de salut i comunitària, els serveis de salut pública, l'atenció a la salut mental i les addiccions, l'atenció sociosanitària i hospitalària, així com la integració de serveis socials i sanitaris.

Taula 3. Eixos i objectius de l'estratègia 3

OBJECTIU GENERAL				
Garantir l'atenció integrada a la salut de les persones, les famílies i les comunitats, facilitar l'accessibilitat i afavorir la qualitat de vida i l'autonomia personal				
OBJECTIUS ESPECÍFICS				
7. Xarxes territorials d'atenció comunitària i de salut integrada, resolutives i amb pràctiques de valor				
3.7.26. Desplegar la salut comunitària amb implicació local i equitat territorial		3.7.27. Crear xarxes territorials d'atenció per garantir una millor accessibilitat i resolució		
8. Àmbits de transformació dels serveis de salut				
3.8.28. Reforçar l'APiC de salut	3.8.29. Reforçar els serveis de salut pública i potenciar l'acció de l'Agència de Salut Pública de Catalunya	3.8.30. Reforçar l'orientació comunitària en la salut mental i les addiccions	3.8.31. Redefinir la xarxa actual d'atenció sociosanitària	3.8.32. Reordenar el funcionament de l'atenció hospitalària per atendre l'alta complexitat
9. Atenció integrada social i sanitària				
3.9.33. Crear l'Agència de l'Atenció Integrada per avançar en la integració social i sanitària		3.9.34. Avançar en el desplegament territorial de projectes integrats d'atenció social i sanitària		

Gràfic 3. Estat actual dels 27 indicadors de les accions traçadores de l'estratègia 3

Eix 7. Xarxes territorials d'atenció comunitària i de salut integrada, resolutives i amb pràctiques de valor

Objectiu 3.7.26. Desplegar la salut comunitària amb implicació local i equitat territorial

Des de l'APiC, juntament amb altres actors del territori, cal impulsar les intervencions en salut comunitària com un element clau per a la promoció de la salut, l'empoderament i la qualitat de vida de les persones i col·lectius. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de persones que fan activitats comunitàries.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Activitats comunitàries per població (per 1.000 persones)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	0,3	2,6			
RSL	0,5	2,4			

Font: SISAP-AGC0103 (mes de referència: desembre).

El percentatge d'activitats comunitàries enregistrades a l'APiC de la RSL ha augmentat de manera notable en relació a l'any 2021, en línia amb Catalunya.

Accions traçadores

86. Reforçar la **col·laboració entre els equips territorials** de salut pública, l'APiC de salut, els ens locals, altres sectors i la societat civil, mitjançant les **taules de salut comunitàries locals**.

- Definir i establir **objectius i criteris de funcionament** de les diferents taules territorials en l'àmbit de la salut.
- Actualitzar els **informes de salut en l'àmbit local**: anàlisi compartida de recursos i necessitats a partir dels indicadors bàsics de salut comunitària⁴¹ i altres fonts d'informació orientada a l'acció, en l'àmbit local.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament en la col·laboració	En procés
EAP que han iniciat algun procés comunitari (%)	100

Font: Regió Sanitària Lleida.

⁴¹ [Indicadors de salut comunitària](#)

Els equips d'APiC estan treballant en l'elaboració del diagnòstic o informe de salut de l'ABS, conjuntament amb els equips de salut pública, els ens locals, altres sectors i la comunitat.

Destaquen com a consolidats, el projecte COMSALUT a Cervera que treballa per a l'obtenció d'un pla de salut local, la taula de salut comunitària a Alcarràs o el grup motor de Salut Comunitària de la Noguera.

A nivell de regió i amb la finalitat de millorar la coordinació, s'ha constituït el Comitè Operatiu de Salut Comunitària coordinat per la Subdirecció Regional de Salut Pública i en què participen CatSalut, l'ICS APiC i la Diputació de Lleida. Durant el període 2021-2022 han tingut lloc dues reunions.

Accions no traçadores

87. Actualitzar el mapa de recursos i actius comunitaris⁴² dels municipis de la RSL per a la salut en el marc del PINSAP.

El mapa d'actius en salut està en continua actualització i manteniment. S'ha donat a conèixer als nous rols professionals de l'APiC, a les administracions locals (ajuntaments i consells comarcals) i a les entitats del territori, amb la finalitat que identifiquin els recursos i les activitats comunitàries. A finals del 2022, a la regió sanitària hi constaven 360 recursos i 259 activitats.

88. Integar les oficines de farmàcia comunitàries en projectes de promoció de la salut i prevenció de la malaltia, i atenció i seguiment farmacoterapèutic en un context d'accessibilitat i coordinació assistencial: estudiar l'aplicació del sistema personalitzat de dispensació (SPD), especialment en nuclis rurals.

Una acció pionera a Catalunya que es fa a la RSL és el projecte anomenat DOSICAT. Consisteix a oferir el SPD a persones majors de 70 anys, escollides a través d'un comitè format per farmacèutics, professionals de l'APiC i treballadors socials. Ha estat impulsat pel COFLL i es va acordar al 2022 per fer-lo efectiu al 2023. Hi podran participar fins a 360 persones supervisades per alguna de les 72 farmàcies rurals de la demarcació adherides al projecte pilot, subvencionat per la Diputació de Lleida.

89. Implicar la ciutadania en les intervencions definides per l'acció comunitària.

---

⁴² [Mapa d'Actius i salut](#)

Cal destacar que en moltes ABS s'han fet processos participatius en els quals s'incorpora la ciutadania per a que doni la seva opinió sobre els problemes de salut millorables en el seu municipi i per ajudar a realitzar el diagnòstic de salut. En són exemples els grups focals a Cervera, la Taula de Salut Comunitària a Alcarràs o les enquestes comunitàries en diversos pobles del Pla d'Urgell i algunes ABS de Lleida ciutat.

90. Reforçar la formació dels professionals en salut comunitària i generació de salut.

Des del projecte Suma Salut es manté la formació contínua dels professionals de l'APiC i de Salut Pública, en aspectes de salut comunitària i de promoció de la salut.

L'ASPCAT, en col·laboració amb la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC), ha ofert 3 edicions del curs *on-line* en salut comunitària, que han estat seguides per 33 professionals.

Dins del pla formatiu de l'ICS Lleida, s'han dut a terme dos cursos sobre salut comunitària: Enfortint les Xarxes de Salut Comunitària per Guanyar Salut i Benestar, en què hi ha participat 38 professionals; i Salut Comunitària Què, Per què i Com, amb 19 assistents.

Destacar que l'equip de professionals del grup motor de comunitària de Cervera va guanyar el primer premi Albert Ramos de salut comunitària, convocat per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, en col·laboració amb la CAMFiC, l'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària (AIFICC) i el Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya (TSCAT) a través del grup Atenció Primària Orientada a la Comunitat (APOC) i la Xarxa Actuant Units per a la Salut (AUPA).

Professionals de Salut Pública i de l'APiC referents en comunitària formen part de la Comissió Assessora de Salut Comunitària en l'APiC constituïda el 13/02/2023 i que treballa per al desplegament de l'Estratègia de salut comunitària en l'APiC a Catalunya.

Objectiu 3.7.27. Crear xarxes territorials d'atenció integrada per garantir una millor accessibilitat i resolució

El desenvolupament efectiu de xarxes territorials ha de garantir la integració de l'atenció i la reordenació de la capacitat resolutiva dels diferents nivells assistencials. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la taxa d'hospitalitzacions potencialment evitables.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Taxa anual d'hospitalitzacions potencialment evitables (per 100.000 habitants)*					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	837	917			
RSL	857	949			

Font: Mòduls per al Seguiment d'Indicadors de Qualitat (MSIQ). Àrea d'Atenció Sanitària. CatSalut.

*Població de Catalunya segons el tall oficial del RCA, de l'any corresponent.

El nombre d'hospitalitzacions potencialment evitables s'ha incrementat l'any 2022.

Accions traçadores

91. Implantar el **Projecte territorial d'atenció domiciliària integrada en cronicitat i complexitat (ADIC)**. Crear dispositius comuns d'atenció domiciliària integrats per professionals de diferents equips i proveïdors a fi de garantir una resposta efectiva 7x24 a les situacions de crisi de les persones fràgils amb necessitats complexes que requereixin atenció assistencial urgent i continuïtat amb alternatives a l'hospitalització.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del projecte ADIC	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

En el decurs de l'any 2021 es va crear el grup motor i de treball i es va dissenyar el projecte ADIC. Es tracta d'un programa transversal i d'atenció continuada de tots els recursos que donen assistència directa al domicili i les residències assistides de les diferents línies assistencials (APiC, intermèdia i hospitalària).

Durant l'any 2022 s'ha dut a terme la seva implementació amb cobertura de tots els caps de setmana i festius de 8 a 20h i està operatiu a tot l'àmbit territorial, on dona resposta també a situacions de crisi i derivacions procedents dels serveis d'urgències.

L'equip d'ADIC va iniciar la seva activitat el mes de gener de 2022 mitjançant dos equips integrats per professionals d'APiC, atenció intermèdia, Programa d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES) i hospitalització a domicili (HAD). En el decurs de l'any 2022 s'ha dut a terme activitat presencial i telefònica amb un total de 2.069 actuacions assistencials, i també s'han impartit diferents sessions formatives dirigides als integrants dels equips, a tots els EAP i a diferents centres residencials inclosos en un primer pilotatge.

Accions no traçadores

92. Crear i potenciar aliances estratègiques entre proveïdors per assolir de manera gradual l'extensió d'eixos funcionals a les xarxes territorials que donin resposta efectiva als problemes de salut que es poden beneficiar d'una atenció integrada: atenció pediàtrica, ADIC, diagnòstic per la imatge, rehabilitació.

- Continuar desplegant el Projecte territorial de gestió de casos complexos mitjançant la disposició de figures referents a tots els nivells assistencials.
- Consolidar el Projecte PREALT i POSTALTA de risc per garantir la continuïtat d'atenció de les persones amb més necessitats de seguiment i més risc de reingrés.

Presència de la figura de Gestió de Casos (GdC) a tots els centres d'APiC, HUAV, HUSM. S'ha implantat el PREALT de risc amb el programa GACELA als dos hospitals.

Pendent de valorar la figura de GdC al servei d'Urgències de l'HUAV i serveis específics (Pneumologia, Neurologia, Cirurgia). Es vol treballar amb el projecte de Gestió de Casos coordinat amb la Unitat Insuficiència Cardíaca (UIC) per a pacients complexos.

Incorporats al programa PREALT de risc els dos centres socio-sanitaris (Hestia Balaguer i Nadal Merolles).

Treball en el PREALT social i sanitari de tots els pacients fràgils que son alta de la Unitat Funcional Interdisciplinària socio-sanitària (UFISS) de Geriatria del Servei d'Urgències HUAV amb destinació al domicili o centre residencial.

Durant l'any 2022 s'han enregistrat a SISAP un total de 18.969 PREALT, 2.612 corresponen a l'alta dels recursos d'atenció intermèdia i els 16.357 restants a l'alta dels hospitals d'aguts.

93. Actualitzar i reactivar les rutes assistencials territorials prioritant atenció a les persones amb necessitats d'atenció complexes (ruta territorial de complexitat, ruta assistencial sobre les demències, ruta assistencial de la depressió i altres rutes regionals) i promoure vies clíniques integrades amb els serveis de les xarxes territorials que incorporin la participació necessària de diferents professionals dels diversos sectors i estiguin coordinades amb els altres nivells assistencials.

Pendent de revisar i actualitzar els continguts de les rutes territorials de complexitat i d'atenció de la demència que estan en funcionament a la RSL.

Eix 8. Àmbits de transformació dels serveis de salut

Objectiu 3.8.28. Reforçar l'APiC de salut

Reforçar l'atenció primària com a eix vertebrador del sistema públic de salut és un dels objectius clau en la transformació del sistema de salut, cap a una atenció integrada i de proximitat. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del percentatge de recursos econòmics dotats en aquest àmbit.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Dotació de recursos econòmics de l'APiC (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	16*	16,8			
RSL**	17,3	18,4			

Font: Catalunya: elaboració pròpia. Pressupost⁴³. Regió Sanitària Lleida: elaboració pròpia.

*Pressupost prorrogat de l'any 2020.

**Pressupost de funcionament de l'any 2022. Càlcul en relació amb el document d'execució del pressupost CatSalut a 31 de desembre de 2022. S'aplica al pressupost executat l'any 2022 el percentatge que es correspon amb la ponderació de l'APiC en relació al total Assignació de la contractació 2022 Proveïdors ICS i no ICS.

A la RSL també s'ha incrementat la dotació per APiC amb el reforç dels recursos tant de professionals com infraestructures, que s'han beneficiat també del fons europeus, com ara els fons REACT.

Amb el Pla d'enfortiment s'ha incrementat, de manera significativa, el nombre de professionals d'APiC respecte l'any 2019 (**Figura 4 – Annex**).

Pel que fa a infraestructures, es va aprovar l'ampliació del CAP Bordeta-Magraners Lleida 5 i l'ampliació del CAP Mollerussa amb un CUAP, el segon de la RSL. També s'han concursat les obres del CAP Tàrrrega finançades per la Diputació de Lleida i que finalment executa l'ICS.

Accions traçadores

94. Desburocratitzar els processos assistencials i administratius que ocupen innecessàriament el temps dels professionals de la salut, com la redacció de

⁴³ [Pressupost](#)

documents, certificats, comunicats d'incapacitat temporal i altres gestions que es puguin fer a La Meva Salut (LMS).

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de la desburocratització	Realitzat
Processos nous treballats	2

Font: Regió Sanitària Lleida.

S'han establert mesures per desburocratitzar processos assistencials i administratius com ara la no necessitat de la impressió en paper del Pla de medicació, les millores en el procediment de validació sanitària, l'establiment de millores en el procediment de la prescripció del transport sanitari a l'ECAP i la gestió de la incapacitat laboral temporal (IT) per ingrés hospitalari.

En aquest últim projecte, la RSL va ser pilot durant l'any 2022. Amb aquesta nova mesura, els pacients reben la baixa i els comunicats de confirmació de forma automàtica i els seus familiars no han de desplaçar-se al CAP de referència de l'usuari per fer la gestió.

Durant el primer any —inici el mes de juliol del 2022— ja s'han tramitat 1.245 baixes laborals. Al tercer trimestre de l'any 2023, s'incorporaran més motius de gestió de la IT des de l'hospital, com són les cirurgies fetes per cirurgia major ambulatoria (CMA) i les altes de la IT de les pacients per motiu de part.

L'altre projecte de desburocratització destacat està lligat a LMS i és l'accés a la targeta sanitària digital⁴⁴, ja sigui mitjançant un dispositiu mòbil o en la versió web.

95. Augmentar el valor afegit de la consulta sanitària del personal mèdic i d'infermeria desplegant eines que permetin gestionar la demanda de la ciutadania abans d'assignar-li un recurs. La PxM⁴⁵, el gestor de salut, les eines multicanal web, el telèfon i el taulell del centre en són exemples.

⁴⁴ [Targeta Sanitària Digital](#)

⁴⁵ [Programació per motius: nou model de gestió de la demanda](#)

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de les eines	En procés
Nombre de visites a la web de PxM*	111.717
Cites tramitades a través de la web de PxM (%)*	7,4

Font: Àrea Assistencial del CatSalut. Regió Sanitària Lleida.

*Visites tipus 9C, 9D, 9R, 9T i 9E programades en agendes UBA per població de 15 anys o més en els serveis de medicina de família o infermeria.

En el marc del Pla d'enfortiment i transformació de l'APiC (PEiTAPiC) es va desplegar una primera eina web de PxM, que permet gestionar la demanda de la ciutadania i augmentar el valor afegit de la consulta sanitària.

Durant l'any 2022, el nombre de cites agafades a través de la web o LMS —les quals mostren les opcions de PxM— va ser de 111.771, el que representa un 7,4% del total de visites (tipus 9C, 9D, 9R, 9T i 9E) programades en agendes UBA per població de 15 anys o més en els serveis de medicina de família o infermeria.

El model de PxM inicial ha evolucionat al 2022, mitjançant un treball de consens, a un model amb més possibilitats d'entrades diferents segons la demanada del ciutadà. S'ha fet una estandardització de flux i circuits, priorització, adequació i consens en la gestió de la demanda que ha de portar a una disminució de l'activitat inserida del dia no justificada. Al 2023 es fa el pilotatge a l'ABS Eixample de Lleida amb la intenció d'estendre posteriorment el model a totes les ABS.

També durant l'any 2022, s'ha iniciat el desplegament del model de treball basat en UBA3 —unitat bàsica assistencial (UBA)—, formada per un professional de medicina de família, un d'infermeria i un d'atenció a l'usuari. Aquest nou sistema és el pilar fonamental per al desplegament del Planifi.cat, una eina per facilitar la programació de les visites i proves de control de les patologies cròniques que té un pacient per un període d'un any.

Accions no traçadores

96. Elaborar i desplegar regionalment la nova cartera de serveis d'APiC de salut⁴⁶ adaptada a territori.

⁴⁶ [Cartera de serveis de l'atenció primària i comunitària](#)

Aquesta acció està en desenvolupament i s'avaluarà progressivament les activitats de l'atenció bucodental, la promoció del funcionament i prevenció de la discapacitat amb la incorporació dels fisioterapeutes, promoció d'una alimentació saludable i prevenció i abordatge de malalties amb la incorporació dels nutricionistes-dietistes, utilització d'ecografies, etc.

97. Continuar amb la incorporació de nous rols professionals, tenint en compte els mapes de rols dissenyats en el Fòrum de Diàleg Professional (FDP).

Durant l'any 2021 i 2022 s'han incorporat 45 professionals de nous perfils en el marc del PEiTAPiC: 19 RBEC, 10 dietistes-nutricionistes i 16 higienistes dentals.

98. Millorar a la RSL l'accessibilitat de la ciutadania preservant l'activitat presencial i facilitant l'ús d'eines de suport d'atenció no presencial (l'e-Consulta i la videoconsulta), especialment a les zones rurals.

Un cop atenuades les condicions excepcionals de la pandèmia, es torna progressivament a recuperar l'activitat presencial als centres sanitaris, tot i que les activitats no presencials s'han incorporat al funcionament habitual.

En el cas de l'e-Consulta, aquesta s'ha tornat a reservar per a pacients seleccionats per als quals l'eina pugui comportar avantatges resolutius i no una sobreutilització d'aquest canal. (*Veure objectiu 4.13.43*).

La videoconsulta també s'utilitza cada vegada més i se'n preveu una expansió en els propers anys.

99. Potenciar el rol dels farmacèutics i farmacòlegs d'APiC per tal d'optimitzar la utilització de medicaments i el seguiment farmacoterapèutic, donar suport a la conciliació dels plans de medicació en les transicions assistencials i en la seva revisió periòdica i coordinar l'atenció farmacèutica comunitària.

Tant els farmacèutics dels proveïdors d'APiC com els d'atenció hospitalària treballen la qualitat de les prescripcions que acaben en dispensacions en centres d'internament o a les farmàcies comunitàries, en què el paper del seguiment farmacèutic és fonamental.

A l'APiC es treballa per a la correcta utilització dels nous anticoagulants d'acció directa en pacients identificats, teòricament, amb mala adherència a aquest grup de fàrmacs. Les infermeres reforcen els missatges als pacients que en prenen amb

l'objectiu d'obtenir un bon compliment dels tractaments i així evitar hospitalitzacions per patologies amb una elevada morbiditat, com ara l'ictus.

100. Desplegar gradualment la salut bucodental a la RSL segons la Llei 12/2020⁴⁷, del 13 d'octubre, d'acord amb el pla d'implantació definit per Catalunya.

A finals de 2022 es van començar a incorporar els higienistes dentals a les ABS de la RSL per avançar en el desplegament de la Llei i les prestacions que representa. (Veure acció 97).

Per tal d'ampliar els coneixements sobre l'alimentació i la salut bucodental, 45 professionals de l'APIC (odontòlegs, infermeres, tècnics en cures d'auxiliar d'infermeria [TCAI]) han seguit la sessió formativa Alimentació saludable i sostenible organitzada per l'ASPCAT.

Dins la campanya "Dents Sanes i Fortes", liderada per l'ASPCAT, s'han distribuït 1.100 estoigs d'higiene oral entre els alumnes de primer de primària de 129 centres educatius.

---

⁴⁷ [LLEI 12/2020, del 13 d'octubre, de l'atenció pública de la salut bucodental](#)

Objectiu 3.8.29. Reforçar els serveis de salut pública i potenciar l'acció de l'ASPCAT

Per fer front als reptes actuals de salut pública és necessari incrementar la capacitat de resposta dels seus serveis i potenciar l'acció de l'ASPCAT com a proveïdora de serveis de salut pública mitjançant el desplegament de la cartera de serveis i l'increment del pressupost destinat a la seva contractació. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la constitució de l'Agència.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

ASPCAT constituïda					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

No es disposa de dades de regió.

Accions traçadores

- 101.** Revisar l'ordenació territorial dels recursos i serveis de salut pública conjuntament amb els ens locals amb competències, per tal de dimensionar i adequar les estructures a la nova cartera de serveis de salut pública, participant així en l'elaboració d'un **mapa de recursos**.

Indicadors de seguiment	2022
Disposar del mapa regional de recursos de salut pública	No iniciat

Font: Secretaria de Salut Pública. Departament de Salut.

Acció a desenvolupar per tot Catalunya.

Accions no traçadores

- 102.** Desenvolupar estratègies compartides amb accions articulades en l'àmbit local entre els equips de salut pública i els equips dels ens locals que permetin ser més eficients i efectius en la resolució dels problemes.

Està establerta una col·laboració estreta entre la Subdirecció Regional de Salut Pública a Lleida i el departament de Salut Pública de l'Ajuntament de Lleida per a l'abordatge de diverses temàtiques, com són la prevenció de les drogodependències, la promoció d'hàbits saludables, la prevenció de l'onada de calor i la protecció de la salut. Cal destacar la participació de professionals de Salut Pública, de l'APiC i del CSMIJ en la Taula Intersectorial d'estils de vida saludables de l'Ajuntament de Lleida.

La Subdirecció Regional de Salut Pública a Lleida ha organitzat, conjuntament amb la Diputació de Lleida, una sessió formativa sobre Recursos en salut en el món local: col·laboració entre administracions, a la qual van assistir 20 professionals.

103. Vincular i relacionar funcionalment els equips territorials de Salut Pública a l'APiC.

Els equips territorials de Salut Pública treballen coordinadament amb les àrees bàsiques de salut en l'organització d'activitats comunitàries.

S'han realitzat reunions de coordinació amb els nous professionals de l'APiC (RBEC, nutricionistes i fisioterapeutes) per a establir les possibles col·laboracions.

104. Disposar regionalment de professionals amb formació específica bàsica en salut pública.

Acció pendent a desenvolupar regionalment.

Objectiu 3.8.30. Reforçar l'orientació comunitària en salut mental i addiccions

La transformació del model d'atenció a la salut mental cap a un enfocament més comunitari té per objectiu aconseguir un canvi en l'atenció i fer-la més accessible, més equitativa, més proactiva, més propera, més resolutiva i més longitudinal, empoderant i potenciant l'autonomia, la recuperació i la inserció sociolaboral de les persones ateses. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del pressupost destinat als serveis comunitaris en relació amb el destinat als serveis hospitalaris de salut mental.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Ràtio de pressupost per serveis comunitaris i pressupost per serveis hospitalaris de salut mental					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	1,4	En procés			
RSL	0,8	0,9			

Font: Gerència de Processos Integrats de Salut. CatSalut. Regió sanitària Lleida: elaboració pròpia d'acord amb la contractació regional.

La dotació econòmica dels serveis comunitaris s'incrementa progressivament respecte dels serveis d'hospitalització.

Accions traçadores

- 105.** Reforçar el **Programa de col·laboració de la salut mental amb l'APIc (PCP)** incorporant-hi instruments de detecció precoç i intervencions psicoterapèutiques i psicoeducatives que es basin en l'evidència i promoguin la formació i la utilització de guies de pràctica clínica en l'atenció als trastorns més predominants (depressió i ansietat) i/o en els més complexos (psicosis, trastorns bipolars i addiccions).

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del programa PCP	En procés
ABS en què es realitza el programa en adults (%)	95
ABS en què es realitza el programa en infantojuvenil (%)	52

Font: Regió Sanitària Lleida.

Durant l'any 2022 es van realitzar diverses sessions de treball amb els professionals implicats de la Xarxa de Salut Mental Infantojuvenil i d'Adults amb dues ABS pilot per treballar amb el model en clau lleidatana.

Per l'atenció a adults es van assignar equips de psiquiatria, psicologia, infermeria en salut mental i, parcialment, treball social i personal administratiu a cadascuna de les 13 ABS del Segrià que tenien com a centre de referència el CSMA de Lleida i el CAS de Lleida.

Accions no traçadores

106. Continuar desplegant estratègies d'intervenció assistencial directa a la comunitat per facilitar l'acompanyament terapèutic, així com impulsar la inclusió en entorns normalitzats (educatius, laborals o socials) amb atenció a la proximitat.

- Potenciar l'atenció domiciliària especialitzada en salut mental.
- Desplegar de forma gradual equips interdisciplinaris d'intervenció al domicili⁴⁸ destinats a infants i joves en situació de crisi psicopatològica emergent.
- Desplegar serveis d'atenció domiciliària alternatius a l'hospitalització convencional.

Es va iniciar el desplegament de l'equip d'intervenció a la crisi infantojuvenil en salut mental a la RSL, incorporant més rols professionals com teràpia ocupacional, educació social i treball social. L'equip està gestionat per SJD Terres de Lleida.

Per altra banda, el servei de Salut Mental de l'HUSM va impulsar un nou dispositiu de proximitat per atendre els pacients majors d'edat amb trastorn mental sever d'alta complexitat, en un model estructurat i articulat per poder coordinar tots els equips implicats amb el pacient i el seu entorn més proper.

⁴⁸ [Programa d'atenció a la crisi infantil i juvenil en salut mental a Catalunya](#)

107. Reforçar la continuïtat assistencial en moments de transició rellevants (etapa infantil i de jove a adult, d'hospitalització a comunitària, serveis sanitaris, socials, educatius, salut mental i addiccions).

Pel que fa a les transicions, es tracten directament entre els proveïdors regionals i algunes són elevades a la Comissió Regional, que s'ha consolidat al 2023.

108. Continuar el desplegament del treball dels equips Guia⁴⁹ comunitaris d'atenció intensiva a la complexitat per a adolescents i joves per aplicar el model de tractament assertiu a la comunitat, centrat en l'actuació d'equips multidisciplinaris que atenen de manera proactiva, intensiva i integrada.

L'equip Guia de Lleida-Pirineu s'ha consolidat completament per dur a terme les funcions encomanades.

109. Treballar regionalment per evitar la institucionalització i reconvertir l'hospitalització en salut mental de llarga estada de manera progressiva.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

Des de la Comissió Interdepartamental de Salut Mental (CIM-SM) es treballa en la disminució de les derivacions als recursos de llarga estada, potenciant la vinculació a recursos comunitaris i donant altes a l'entorn natural de la persona.

110. Consolidar i ampliar els equips de PSI.

Es va ampliar un nou equip PSI, que té per objectiu disminuir l'atenció en l'àmbit hospitalari i oferir un servei de proximitat, amb intervencions que es duen a terme en l'entorn natural de la persona atesa.

111. Impulsar i desplegar el PLAPRESC 2021-2025.

Acció ja descrita a l'estratègia 1. (*Veure acció 29*).

112. Augmentar la integració de l'atenció a les addiccions i les drogodependències entre els CSMA i els CAS.

A principis de l'any 2023, els CAS s'han fusionat amb els CSMA de cada zona, convertint-se en centres de salut mental i addiccions (CSMIA).

---

⁴⁹ [Equips Guia](#)

- 113.** Consolidar mesures per fer front a l'augment dels trastorns de la conducta alimentària (TCA) reforçant la prevenció, la integració de serveis i el treball comunitari.

Des de Pla director de salut mental i addiccions (PDSMiA) s'han realitzat accions formatives adreçades als CSMA, CSMIJ, CAS i hospitals de dia d'actualització en l'abordatge dels TCA.

Per tal d'ampliar l'atenció als pacients amb TCA que, degut a la dispersió geogràfica de la regió, tenen dificultats per accedir a la atenció especialitzada en TCA, s'han realitzat coordinacions i assessorament amb els professionals de CSMA perifèrics.

També s'han potenciat les visites telemàtiques de psicologia per donar una millor atenció i suport en el seguiment dels pacients amb TCA que viuen més lluny de Lleida.

- 114.** Incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques i en l'organització de les respostes assistencials de salut mental i addiccions.

Acció pendent a desenvolupar regionalment.

- 115.** Promoure un model basat en la recuperació i els drets de les persones, d'acord amb la iniciativa *Quality Rights* de l'OMS⁵⁰ i ser una de les seves regions referents.

Progressivament es van desenvolupant accions en relació als estàndards i criteris utilitzats en l'instrument de Qualitat i Drets de l'OMS, incloses activitats de formació com la realitzada a SJD Terres de Lleida.

A GSS, s'han fet reformes de les infraestructures de les unitats d'hospitalització d'aguts d'adults i infantojuvenil per tal de millorar la qualitat de l'estada de les persones ateses i proporcionar un ambient més confortable.

En l'àmbit d'infraestructures i espais físics dels dispositius hospitalaris de salut mental, durant l'any 2022 s'ha estat treballant el pla funcional d'un nou edifici d'hospitalització, així com d'un nou CSMIA, amb l'objectiu de dignificar els espais i millorar la salut de les persones.

---

⁵⁰ [Quality Rights](#)

Pel que fa al CSMA de Balaguer, s'està treballant en el desplegament d'una experiència pilot per incorporar el Programa de recuperació com a objectiu terapèutic des del CSMA amb coordinació amb el Servei de Rehabilitació Comunitària (SRC) a pacients amb trastorns mental severa (TMS).

Objectiu 3.8.31. Redefinir la xarxa actual d'atenció socio sanitària

L'atenció geriàtrica i l'atenció pal·liativa al final de la vida, que pot afectar totes les edats, tenen el repte d'actualitzar-se i orientar-se a les necessitats específiques actuals, transformant els centres socio sanitàris en hospitals d'atenció intermèdia i centres d'atenció de llarga durada. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment dels set elements clau del canvi cap a l'atenció intermèdia.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Evolució dels 7 elements clau del canvi cap a l'AI					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	0	1			
RSL	-	-			

Font: Pla director socio sanitari (PDSS). Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

No es disposa de dades regionals.

S'han determinat els set elements clau per redefinir la xarxa actual d'atenció intermèdia recollits dins del Pla estratègic d'atenció geriàtrica i pal·liativa especialitzada de Catalunya. Aquests elements clau giren al voltant de la reorganització de l'atenció geriàtrica i pal·liativa especialitzada a Catalunya, l'atenció geriàtrica i pal·liativa especialitzada a l'hospital d'aguts, l'atenció socio sanitària a l'AI, el desenvolupament de l'atenció de llarga durada, la redefinició dels dispositius d'atenció geriàtrica i/o pal·liativa especialitzada, la transició cap a un únic àmbit d'hospitalització i la creació dels serveis o unitats funcionals territorials de geriatría i/o cures pal·liatives.

S'ha elaborat el Pla estratègic d'atenció pal·liativa especialitzada de Catalunya, que s'ha estructurat a partir dels dos models de bases de pal·liatius d'adults i infantojuvenils. Aquest Pla es concretarà a Lleida durant l'any 2023 i ja s'han constituït grups multidisciplinaris per treballar-ho.

Accions traçadores

116. Transformar la xarxa d'atenció socio sanitària del territori en atenció intermèdia per assolir més resolubilitat i millor accessibilitat, sobre la base de la proximitat territorial i el treball en xarxa i multidisciplinari.

- Desplegar una **nova cartera de serveis i el nou mapa** de serveis que promoguin l'autonomia de les persones des de l'inici de les intervencions.
- Potenciar la **derivació directa des d'APiC** als recursos de subaguts i mitjana estada intermèdia davant situacions de crisi a domicili i centres residencials —és un projecte pilot al territori.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de la transformació de la xarxa d'atenció intermèdia	En procés
Existència de la nova cartera de serveis i el nou mapa de serveis	En procés

Font: PDSS. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Regió Sanitària Lleida.

Es disposa de la cartera de serveis i es va presentar regionalment a primers del 2023.

A la RSL, l'any 2021 es va iniciar un projecte pilot per potenciar la derivació directa des d'APiC als recursos de subaguts i mitja estada intermèdia. A 2022 es disposa del projecte consolidat i del registre d'activitat.

117. Elaborar i implementar el Projecte territorial d'atenció al final de vida.

Treballar en xarxa amb els equips específics de cures paliatives del territori i estendre la formació en la presa de decisions compartides a tots els nivells assistencials per una intervenció proactiva i centrada en les necessitats dels pacients, tenint en compte l'abordatge precoç i proactiu i la formació de professionals i impulsant la recerca i la innovació.

Indicadors de seguiment	2022
Disseny i grau d'implementació del projecte territorial d'atenció al final de vida	No iniciat

Font: Regió Sanitària Lleida.

El primer semestre de 2023 s'ha iniciat el disseny del projecte per part del grup motor i de treball. Aquest grup inclou tots els nivells assistencials que treballen amb pacients en estadi avançat de la seva malaltia. S'ha dut a terme una primera reunió del grup i dissenyat el procés de treball.

Accions no traçadores

118. Elaborar i implementar el Pla de demències de la RSL, basat en un model d'atenció integral i integrat⁵¹, mitjançant la creació de la unitat d'expertesa en deteriorament cognitiu, d'una consulta de diagnòstic ràpid de deteriorament cognitiu i d'una consulta específica per a persones joves.

S'ha realitzat una revisió del document Pla de demències de Catalunya (PLADEMCAT) i una anàlisi de necessitats dins de la Unitat de Trastorns Cognitius (UTC).

S'ha creat una consulta de diagnòstic ràpid de deteriorament cognitiu i s'ha consensuat un protocol d'actuació específic per pacients amb malaltia d'Alzheimer pre-senil amb el lideratge de la UTC de la RSL.

119. Treballar fluxos i circuits segons els nivells de complexitat consensuats entre la UFISS, serveis hospitalaris, PADES i APiC en el maneig de pacients en fases avançades de la seva malaltia.

S'està treballant directament pels equips UFISS amb els diferents serveis hospitalaris i PADES amb les diferents ABS de referència. Es valora si pot ser d'utilitat l'eina HexCom RED⁵².

120. Promoure les alternatives a l'hospitalització a la RSL i fomentar la implementació d'unitats integrals d'HAD⁵³ que donin resposta a la dispersió territorial, d'acord amb l'evidència disponible, des d'una visió d'atenció integrada.

La RSL disposa d'equips de HAD mèdics i quirúrgics que treballen de manera integrada i donen resposta a HUAV i HUSM. Aquests equips es poden activar també directament des de l'APiC i els recursos residencials i d'atenció intermèdia, evitant així derivacions innecessàries al servei d'urgències.

---

⁵¹ [Pla d'atenció sanitària a les persones amb deteriorament cognitiu i demències](#)

⁵² [HexCom RED](#)

⁵³ [Model organitzatiu d'hospitalització a domicili de Catalunya \(alternativa a l'hospitalització convencional\)](#)

121. Facilitar l'accés de tots els professionals a una informació completa sobre la medicació del pacient i el suport dels farmacèutics i farmacòlegs d'APiC a la conciliació i la revisió periòdica dels plans de medicació.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

122. Impulsar la formació de professionals en valoració integral dels PCC i MACA per tal d'avaluar sistemàticament les necessitats multidimensionals i afavorir la intervenció dels equips de suport (cures pal·liatives, treball social i psicologia, atenció dieteticonutricional) de manera precoç en el curs de la malaltia.

S'estan duent a terme activitats formatives a les gestores de casos de les diferents ABS. Equips de cronicitat multidisciplinaris a tres ABS del territori: Pla d'Urgell, Tàrraga i Bordeta Magraners Lleida 5.

Objectiu 3.8.32. Reordenar el funcionament de l'atenció hospitalària per atendre l'alta complexitat

Els eixos hospitalaris són una organització amb visió territorial, basada en les aliances estratègiques i la pràctica col·laborativa, per tal de garantir l'accés a l'alta complexitat. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre d'ordenacions d'alta complexitat i la seva repercussió a la RSL.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'ordenacions d'alta complexitat					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	4	6			
RSL	-	-			

Font: Àrea Assistencial. Gerència de Planificació Operativa i Avaluació. CatSalut.

Les ordenacions d'alta complexitat són els espais territorials on els centres sanitaris de referència tenen assignat un centre hospitalari d'alta complexitat⁵⁴. Aquestes ordenacions d'alta complexitat estan estructurades dins els nou eixos territorials i cinc clústers del sistema de salut⁵⁵. Amb la creació de la nova Regió Sanitària Penedès⁵⁶ i el desplegament del nou mapa sanitari de Catalunya, s'ajustarà aquesta distribució.

La combinació entre eficiència i equitat territorial fa que es valorin els aspectes de qualitat i cost, així com l'evolució de la tecnologia a l'hora d'oferir en el territori alguns serveis d'alta complexitat. Així, per exemple, s'han descentralitzat algunes tècniques, abans inabastables per a la RSL, com la cirurgia robòtica, la cirurgia bariàtrica, l'atenció a l'ictus isquèmic i, més darrerament, la cardiologia complexa de l'implant transcatèter de pròtesis valvulars aòrtiques (TAVI).

Accions traçadores

123. Connectar els hospitals de la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (RSAPiA) amb els de la RSL i amb els centres de referència catalans, per a la gestió de pacients i per compartir coneixement i professionals.

⁵⁴ [Tipologia de centres](#)

⁵⁵ [Clústers i eixos: organització territorial dels centres hospitalaris](#)

⁵⁶ [DECRET 116/2023, de 20 de juny, de delimitació de les regions sanitàries i dels sectors sanitaris del Catsalut](#)

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de la connexió entre hospitals	Realitzat
Nombre d'especialitats treballades	4

Font: Regió Sanitària Lleida.

Es realitzen actuacions conjuntes en moltes línies de serveis. A destacar l'atenció a malalts crítics, l'atenció a la salut mental, alguns serveis clínics com tocoginecologia, la coordinació dels laboratoris clínics i altres en què la pandèmia ha afavorit el treball compartit entre regions.

També s'han estret les relacions amb el Servei Aranès de Benèster e Salut que, sota la seva autonomia organitzativa, opta per oferir alguns serveis conjuntament amb els de la RSL, com són els de salut mental.

124. Desenvolupar i operativitzar el projecte “**Un hospital en moviment**”, l'objectiu del qual és mantenir la funcionalitat dels pacients fràgils i complexos que ingressen a l'hospital d'aguts per evitar la pèrdua de les seves capacitats funcionals en ingressar, facilitar la millora del seu problema clínic i evitar-li la posterior necessitat d'institucionalització.

Indicadors de seguiment	2022
Disposar del projecte “Un hospital en moviment”	No iniciat
Desplegament del projecte	No iniciat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Projecte estructurat en fase de revisió de les necessitats operatives.

Accions no traçadores

125. Impulsar, dins dels hospitals d'aguts, entorns orientats a donar resposta a les necessitats de les persones fràgils amb cronicitat complexa o avançada o en trajectòria de final de la vida, d'acord amb l'evidència científica disponible. Això inclou les àrees d'urgències dels hospitals d'aguts, les unitats de geriatria d'aguts, les unitats de cures pal·liatives hospitalàries i la continuïtat d'atenció integral multiprofessional dels pacients post cures intensives.

Aquesta acció global es va desenvolupant mitjançant els diferents projectes més concrets d'atenció a la complexitat que es descriuen en aquest document.

126. Consolidar el Clúster Nord Lleida per a l'atenció hospitalària, per tal d'estudiar els serveis sanitaris especialitzats que es puguin donar a Lleida per la seva àrea d'influència i incloure-ho al nou mapa sanitari.

Actuació inclosa en el nou mapa sanitari de Catalunya que consolidarà el funcionament ja habitual d'alguns serveis. A destacar el treball establert amb els malalts crítics dins del Clúster núm. 2 que inclou la RSL.

127. Reconvertir les urgències i l'hospitalització en salut mental, mitjançant la integració de l'atenció especialitzada en salut mental dels serveis d'urgències i de l'hospitalització d'aguts d'infants i d'adults a l'hospital general. A més, reconvertir algunes zones de l'hospitalització convencional d'adults per a l'atenció de malalts de salut mental.

S'ha definit la dimensió necessària en el Pla funcional d'urgències per ampliar la capacitat de les urgències hospitalàries de l'HUAV i poder assumir també les urgències de salut mental.

128. Col·laborar amb les xarxes d'unitats d'expertesa clínica (XUEC) en malalties minoritàries (MM)⁵⁷.

S'ha nomenat un referent hospitalari i de cada servei amb MM. Es reforçaran les comunicacions i acords entre les Unitats d'Expertesa Clínica (UEC) de Catalunya, per incrementar aquesta col·laboració. Es preveu el desplegament durant l'any 2023.

129. Consolidar el projecte d'ortogeriatria de l'HUAV i l'HUSM. El servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT) i l'UFISS de Geriatria de l'HUAV treballen conjuntament per fer una valoració integral dels pacients ingressats per fractura de fèmur i situació de fragilitat, oferir tractament multidisciplinari i planificació de l'alta, amb posterior seguiment preventiu pel servei de Geriatria de l'HUSM.

Dins del projecte d'ortogeriatria, en el decurs de l'any 2022, l'equip UFISS de Geriatria ha atès un total de 436 pacients ingressats al servei de Traumatologia de l'HUAV. Majoritàriament es tracta de persones amb fractura de maluc i amb criteris de malalt fràgil (major de 79 anys i/o deteriorament cognitiu o funcional, delírium, polifarmàcia, caigudes, etc.). Aquest equip realitza una valoració geriàtrica integral, seguiment del pacient i planificació de l'alta a domicili o al recurs més adequat. Un

---

⁵⁷ [Xarxes d'unitats d'expertesa clínica en malalties minoritàries](#)

cop donats d'alta són programats per a seguiment a l'equip d'avaluació integral ambulatoria en geriatría de l'HUSM a fi d'evitar una nova fractura.

130. Consolidar un equip expert en geriatría al servei d'urgències, amb activitat d'assignació directa de pacients complexos que reben una valoració integral multidisciplinària i establiment de circuits de derivació directa a les unitats d'aguts, subaguts, atenció intermèdia i equips de suport domiciliari (HAD i PADES) al moment de l'alta d'urgències.

Existeix un equip multidisciplinari consolidat i totalment integrat al servei territorial d'urgències de l'HUAV. Pacients assignats, capacitat d'accés a tots els recursos, sessions de formació en geriatría i valoració integral als professionals del servei, amb implementació de l'escala de triatge de fragilitat.

Eix 9. Atenció integrada social i sanitària

Objectiu 3.9.33. Crear l'Agència d'Atenció Integrada per avançar en la integració social i sanitària

La creació de l'Agència d'Atenció Integrada ha de garantir l'impuls del treball conjunt entre el Departament de Drets Socials i el Departament de Salut i també els governs locals que tenen responsabilitat compartida en la prestació de serveis d'atenció personal. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del procés de creació de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària en els pròxims anys i del seu desplegament territorial.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Crear l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària (DOGC)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Direcció Estratègica d'Atenció Integrada Social i Sanitària. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

En procés de creació de l'Agència.

Accions traçadores

- 131.** Potenciar les **bones pràctiques de sincronització social i sanitària** per estendre la cultura col·laborativa, establint aliances amb tots els agents implicats —ens locals i proveïdors sanitaris.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de les bones pràctiques	En procés
Activitats realitzades	En procés

Font: Serveis Territorials de Drets Socials a Lleida. Regió Sanitària Lleida.

S'estan iniciant pràctiques de col·laboració entre els centres residencials i els equips d'APiC. Les infermeres referents de residències d'APiC participen en les valoracions i en els plans d'intervenció de la persona resident.

Durant el darrer trimestre de 2022 es va definir el programa de la jornada tècnica "Les responsables higienico-sanitàries (RHS) en la gestió dels brots en centres

residencials de gent gran: parlem-ne des de l'experiència", que es va executar a principis de 2023. Es va organitzar conjuntament entre la Subdirecció Regional de Lleida i Alt Pirineu i Aran de la Secretaria de Salut Pública i els Departaments de Drets Socials i de Salut. En aquesta jornada es va fomentar el debat en què van participar RHS, referents de residències de l'APiC i tècnics de Salut Pública.

132. Aplicar regionalment el **catàleg de recursos i tecnologies** que promogui l'autonomia de les persones que puguin ser prescrits pels professionals de la salut i socials.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del catàleg de recursos i tecnologies	No iniciat
Activitats realitzades	No iniciat

Font: Serveis Territorials de Drets Socials a Lleida. Regió Sanitària Lleida.

Acció pendent de desplegar regionalment.

Accions no traçadores

133. Desplegar regionalment, un cop creada, l'Agència d'Atenció Integrada.

Al 2022 s'han realitzat els treballs preparatoris de la Llei. El 21 de juliol de 2023 s'inicia la fase de tràmit d'audiència i d'informació pública.

134. Implementar regionalment, un cop definides, les funcions, l'abast i l'estructura de governança i de funcionament de l'Agència d'Atenció Integrada⁵⁸, mitjançant el treball col·laboratiu entre els Departaments de Salut i de Drets Socials i els governs locals, i continuar el treball conjunt entre els referents d'atenció integrada dels Departaments de Drets Socials i de Salut.

Es treballa de manera col·laborativa entre els Departaments de Salut i de Drets Socials. Resta pendent definir les governances territorials.

⁵⁸ [Atenció integrada social i sanitària. Conceptualització](#)

Objectiu 3.9.34. Avançar en el desplegament territorial de projectes integrats d'atenció social i sanitària

L'abordatge integral de les necessitats sanitàries i socials de la ciutadania és un camí de no retorn, que la pandèmia ha posat en primer pla. La consolidació d'experiències concretes en el territori és un element clau per assegurar la implementació d'aquesta atenció. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de projectes d'atenció social i sanitària desplegats de l'àmbit domiciliari i residencial.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Projectes d'atenció social i sanitària desplegats (suma de l'àmbit domiciliari i residencial)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Direcció Estratègica d'Atenció Integrada Social i Sanitària. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut.

En procés de desplegament territorial.

Es van iniciar converses exploratòries per conèixer el projecte d'atenció integrada vertical en l'àmbit domiciliari a la població assignada a l'ABS d'Artesa de Segre. Aquest projecte es caracteritza per tenir dues línies prioritàries, la primera, dirigida a persones amb altes necessitats socials i sanitàries i, la segona, dirigida a persones amb risc de complexitat, destacant l'enfoc preventiu i proactiu per donar resposta a les necessitats socials i sanitàries.

El model d'intervenció que es proposa parteix d'una valoració i diagnosi conjunta, i d'un pla de treball compartit amb un enfocament centrat en la persona.

Accions traçadores

135. Desplegar a la RSL l'atenció sanitària integrada a les residències per a gent gran⁵⁹, persones amb discapacitat i persones amb problemes de salut mental i addiccions. Acompanyar els centres residencials en el canvi de model, així com en la integració de sistemes d'informació dels serveis socials i sanitaris.

⁵⁹ [Model d'atenció integrada a persones que viuen en residències de gent gran](#)

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del model d'atenció integrada en els centres del territori	En procés
Activitats realitzades	En procés

Font: Serveis Territorials de Drets Socials a Lleida. Regió Sanitària Lleida.

S'ha realitzat un mapeig de bones pràctiques col·laboratives entre centres residencials i CAP.

L'APiC ha dissenyat i, està en fase d'implementació, el Programa d'atenció integral als centres residencials d'atenció primària de Lleida, basat en el Model d'atenció sanitària integrada a les persones que viuen en centres residencials per a gent gran publicat per l'Atenció Integrada Social i Sanitària.

Aquest programa té com a objectius principals fomentar el treball col·laboratiu amb els centres residencials i activar la coordinació efectiva entre els diferents nivells assistencials. En la fase actual, s'està treballant de manera compartida les valoracions integrals, les identificacions de les condicions PCC/MACA i l'elaboració del Pla d'atenció individualitzat i compartit (PIIC).

Està pendent el desplegament complet del Model assistencial a residències de gent gran de Catalunya.

136. Impulsar actuacions integrades per atendre la complexitat en **adolescents i joves amb problemes de salut mental i addiccions** i millorar l'atenció integrada entre CSMIJ i centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP).

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de les actuacions integrades	En procés
Activitats realitzades	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

Existeix una coordinació fluida i un treball integrat entre CSMIJ i CDIAP.

Accions no traçadores

137. Estendre a la RSL l'atenció domiciliària integrada social i sanitària⁶⁰ de manera gradual.

S'està impulsant el projecte d'atenció integrada domiciliària a la població que pertany a l'ABS d'Artesa de Segre amb la participació dels serveis socials de la Noguera i ens locals. Es preveu que s'expandeixi a tota la comarca de la Noguera.

138. Implementar els models de gestió de medicaments i avançar en el projecte Optimització de farmacoteràpia en les residències de gent gran de la RSL per millorar els efectes dels medicaments sobre la salut i prevenir i reduir els efectes adversos.

Des de la Unitat de Farmàcia de la Direcció d'Atenció Primària de Lleida, es va iniciar un projecte anomenat Optimització de la farmacoteràpia en les residències geriàtriques. Consisteix a dur a terme el procés sistematitzat de la revisió de la medicació dels pacients geriàtrics institucionalitzats i a l'hora oferir formació i suport en la prescripció als professionals.

S'ha realitzat la revisió de la medicació en 77 residents (62,3% dones) de residències de gent gran amb una mitjana d'edat de 87,3 anys i una mitjana de 7,3 principis actius prescrits. S'ha detectat 254 problemes relacionats amb la medicació, corresponents a 67 dels residents (87%).

Al novembre de 2022 es van realitzar dues sessions titulades Optimitzacions del tractament i inèrcia terapèutica, dirigides al personal assistencial de les residències de gent gran.

139. Col·laborar en l'adequació gradual de l'oferta de centres residencials que aposten per transformar espais en unitats de convivència afavorint l'atenció centrada en la persona (ACP).

Acció pendent de desplegar regionalment.

140. Capacitar el col·lectiu de professionals dels centres residencials de la RSL mitjançant sessions formatives i de sensibilització, especialment per a la detecció precoç i l'abordatge de la fragilitat i per identificar alteracions de l'estat emocional en la gent gran per tal d'establir les intervencions adequades.

---

⁶⁰ [Model d'atenció integrada social i sanitària a l'entorn domiciliari](#)

Durant el mes de maig de 2022 es van realitzar els tallers Gestió del benestar emocional i Prevenció i gestió de la fragilitat en les persones grans, adreçades especialment a auxiliars de geriatria i altres perfils professionals dels centres residencials de la RSL.

El programa de cada línia ha estat elaborat per professionals experts dels Departaments de Salut i de Drets Socials i l'Agència de Salut Pública.

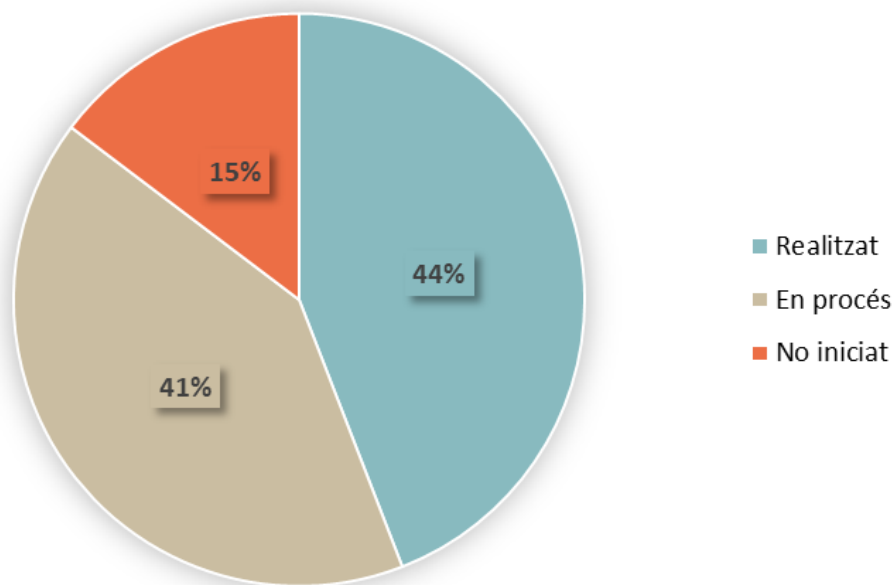
Monitoratge de l'estratègia 4: Palanques de canvi transversals

L'estratègia 4, Palanques de canvi transversals, inclou les accions necessàries per encarar els reptes de futur que proposa el Pds. Aquests elements facilitadors fan referència als àmbits de la participació ciutadana, el lideratge professional, la governança de la salut, la recerca i innovació, i les tecnologies de la informació.

Taula 4. Eixos i objectius de l'estratègia 4

OBJECTIU GENERAL		
Articular els elements i les palanques que permetin la transformació del sistema de salut		
OBJECTIUS ESPECÍFICS		
10. Governança		
4.10.35. Establir un sistema efectiu per governar els objectius i les intervencions de salut, interdepartamentals i intergovernamentals	4.10.36. Orientar la contractació i els sistemes de pagament de serveis cap a la integració de serveis	
11. Cultura de salut i participació de la ciutadania		
4.11.37. Continuar desenvolupant estratègies i eines per reforçar la presa de decisions compartides, la qualitat de vida i l'empoderament de les persones	4.11.38. Garantir la participació ciutadana individual i col·lectiva com a motor de canvi	
12. Lideratge i participació dels professionals		
4.12.39. Cuidar els professionals, adequar la planificació i millorar les condicions laborals	4.12.40. Incorporar la veu dels professionals, afavorir el lideratge i el desenvolupament professional	
13. Transformació digital		
4.13.41. Estructurar mecanismes d'intercanvi d'informació sanitària que afavoreixin el funcionament integrat del sistema de salut	4.13.42. Avançar en la transformació digital per millorar l'atenció integrada a la salut i la resolució	4.13.43. Potenciar les competències digitals en salut de la ciutadania i dels professionals
14. Recerca i innovació vers les necessitats de salut i del sistema		
4.14.44. Incrementar la recerca i la innovació en els determinants socials, els problemes de salut més prevalents i l'organització del sistema de salut	4.14.45. Innovar i millorar els resultats en salut aprofitant l'oportunitat dels fons europeus Next Generation	4.14.46. Atreure i fidelitzar talent per a la recerca i la innovació
15. Transparència, pràctiques de valor i avaluació		
4.15.47. Promoure l'avaluació de la pràctica clínica, les tecnologies i la innovació		

Gràfic 4. Estat actual dels 34 indicadors de les accions traçadores de l'estratègia 4

Eix 10. Governança

Objectiu 4.10.35. Establir un sistema efectiu per governar els objectius i les intervencions de salut, interdepartamentals i intergovernamentals

Només amb un sistema conjunt de governança és possible abordar de manera sistemàtica i integradora els determinants de la salut i el benestar (culturals, socials, polítics, comercials i econòmics) que poden tenir un impacte negatiu en la salut i el benestar, minvar l'efectivitat de la prevenció de la malaltia, la protecció i promoció de la salut, perpetuar desigualtats i aïllar els més vulnerables de la societat. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de d'òrgans interdepartamentals amb participació de Salut.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'òrgans interdepartamentals amb participació del Departament de Salut					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	115*			
RSL**	-	18			

Font: Gabinet Tècnic. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

*Dades a març del 2022.

**Només es tenen en compte les comissions interdepartamentals d'àmbit regional.

A Catalunya hi ha 115 òrgans interdepartamentals de diversa índole (comissions, grups de treball, taules de treball, etc.) en què intervé el Departament de Salut i algunes d'aquestes tenen la seva translació a l'àmbit regional.

Per exemple, a la RSL hi ha diferents comissions interdepartamentals en les quals participa directament el Departament de Salut o algun dels seus organismes. Algunes es van enfortir arran de la pandèmia per la COVID-19, mentre que d'altres han agafat importància degut als efectes del canvi climàtic, com la comissió del POCS.

Hi ha establertes comissions regulars per diferents temes. Un exemple en són totes les derivades de la salut mental, com ara la Comissió Tècnico-Operativa (CTO) de Salut Mental o la Comissió Estratègica Territorial (CET), SIM-SM i altres.

També es participa en diferents comissions relacionades amb la salut pública i temes comunitaris com les derivades del PINSAP, la campanya agrària, la Comissió Territorial de Mobilitat.

Relacionades amb Drets Socials hi ha les comissions de vulnerabilitat, la Interdepartamental Mixta Sociosanitària (CIMSS), la d'Acollida als Refugiats arran de la guerra d'Ucraïna, la Sostre 360 graus o el Consell Municipal Lleida Social de la Paeria.

Altres comissions que estan incrementant la seva activitat són les relacionades amb la violència de gènere i les seves conseqüències.

Salut també participa en les comissions regulars establertes per a temes interdepartamentals, com la Comissió Territorial d'Urbanisme.

Accions traçadores

141. Consolidar **espais de cogovernança i els equips de treball intersectorials i interdepartamentals**, ampliant l'abast dels convenis existents per la COVID-19, com a eina facilitadora per tal de treballar els objectius comuns del Pla de salut en l'àmbit comunitari, especialment per a l'abordatge de la població en situació de vulnerabilitat.

Indicadors de seguiment	2022
Consolidar espais, en l'àmbit territorial, seguint els criteris de governança intersectorial	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Existeixen els diferents espais de cogovernança nomenats anteriorment.

142. Consolidar i ampliar les **aliances estratègiques amb els centres d'atenció terciària**, els diferents proveïdors regionals i altres regions sanitàries.

Indicadors de seguiment	2022
Nombre d'aliances i especialitats incloses	3

Font: ICS. Regió Sanitària Lleida.

S'han consolidat tres grups de patologies que estan protocol·litzades formalment entre l'HUAV i l'HUVH: la cobertura de l'assistència de pacients d'oncologia mèdica, la cobertura de pacients d'hematologia i la cobertura de pacients de cirurgia vascular, aquesta tercera incorporada l'any 2022.

A 2022 es mantenen les aliances estratègiques entre ICS i GSS, ICS i l'Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDI) Lleida, establertes fa uns anys.

143. Avançar en espais de **governança multisectorial i intersectorial** com els derivats de la cogovernança amb l'Agència d'Atenció Integrada.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de la cogovernança	No iniciat

Font: Serveis Territorials de Drets Socials a Lleida. Regió Sanitària Lleida.

S'està treballant de manera col·laborativa. No obstant això, manca definir les diferents governances territorials.

Accions no traçadores

144. Actualitzar els protocols derivats dels acords sanitaris amb l'Aragó.

Acció pendent de desplegar regionalment.

145. Disposar del consell territorial del PINSAP a la RSL com a òrgan de coordinació interdepartamental i intersectorial.

Acció pendent de desplegar regionalment.

Objectiu 4.10.36. Orientar la contractació i els sistemes de pagament de serveis cap a la integració de serveis

La integració de serveis necessita superar la fragmentació de la provisió i reforçar la col·laboració en xarxa de base territorial. Aquesta reorientació implica fer adaptacions progressives i graduals del model de pagament i establir objectius compartits en els contractes de serveis.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Percentatge de contractes orientats a la integració de serveis (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	No iniciat	No iniciat			
RSL	-	-			

Font: CatSalut.

Pendent d'establir nous mètodes de pagament a Catalunya i desplegar, posteriorment, a la regió.

Accions traçadores

146. Fomentar el **treball conjunt entre els proveïdors regionals** per assolir els objectius de les clàusules contractuals que siguin compartits en la seva execució i afavorir l'atenció integrada.

Indicadors de seguiment	2022
Nombre d'objectius regionals compartits	5
Assoliment del treball conjunt entre els proveïdors regionals (%)	20

Font: Regió Sanitària Lleida.

Es treballen regionalment els "objectius transversals comuns a totes les AGA" dels contractes que per l'any 2022 van estar relacionats amb la qualitat global de la prestació farmacèutica (IQF), el tractament anti-osteoporòtic post fractura de maluc, l'índex de seguretat en l'ús de medicaments i el reforçament del programa PROA de bon us d'antibiòtics. També es va valorar la participació a la Comissió Regional de Proveïdors de la RSL.

Accions no traçadores

147. Aplicar regionalment els nous sistemes de pagament que afavoreixin una bona distribució de recursos i que reconguin la dispersió territorial.

Acció pendent de desplegar regionalment quan es concretin les noves modalitats de pagament.

Eix 11. Cultura de salut i participació de la ciutadania

Objectiu 4.11.37. Continuar desenvolupant estratègies i eines per reforçar la presa de decisions compartides, la qualitat de vida i l'apoderament de les persones

L'apoderament sobre la pròpia salut és un element clau per fomentar l'autonomia i la qualitat de vida de les persones. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de documents de voluntats anticipades (DVA)⁶¹, ja que permet veure com els professionals de la salut i les persones participen en les decisions relatives sobre la seva atenció.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de DVA formalitzats a l'any					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	8.639	12.815			
RSL*	272	385			

Font: Direcció General d'Ordenació i Regulació Sanitària. Departament de Salut.

*Repositori Central de Dades de Salut.

El nombre de DVA formalitzats a la RSL augmenta seguint la tendència de Catalunya.

Accions traçadores

148. Aplicar regionalment, un cop aprovat, el **Programa de qualitat de vida i recuperació en els pacients supervivents després dels tractaments** —com ara en persones que han passat un procés oncològic, cardiològic, renal, neurològic i altres— que compregui la valoració i la millora de la qualitat de vida, la rehabilitació i el retorn a la vida quotidiana.

Indicadors de seguiment	2022
Existència del programa de qualitat de vida i recuperació en els pacients supervivents després dels tractaments	No iniciat
Desplegament del programa	No iniciat

Font: Direcció General d'Ordenació i Regulació Sanitària. Departament de Salut.

⁶¹ [Voluntats anticipades](#)

Acció pendent de definir per tot Catalunya i desplegar regionalment.

149. Donar suport a **models eficaços i segurs d'atenció telemàtica** en l'entorn del pacient amb malaltia complexa (malalties neurodegeneratives) i aprofundir l'empoderament dels pacients a través d'eines digitals.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de models d'atenció telemàtica	En procés
Especialitats implicades	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

Hi ha experiències restringides per alguns perfils terapèutics a l'Hospital de Dia Neurorehabilitador Miquel Martí i Pol de Lleida —centre de la Fundació Esclerosi Múltiple—, que han permès una millora significativa en el seguiment dels pacients.

150. Consolidar regionalment programes i iniciatives d'**empoderament i autocura de la salut de les persones**, com el programa de suport entre iguals, els grups d'ajuda mútua (GAM), el Programa Cuidador Expert Catalunya®⁶² i el Programa Pacient Expert Catalunya®⁶³.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de programes i iniciatives	En procés
Activitats realitzades	En procés

Font: Regió Sanitària Lleida.

Existeixen diferents iniciatives i programes, però sense estar del tot consolidats regionalment.

En l'àmbit de l'atenció a la salut mental, des del PDSMiA del Departament de Salut, el Pacte Nacional de Salut Mental del Departament de Presidència i el Departament de Treball, s'està treballant per al reconeixement de la figura *Peer to Peer*.

L'entitat SJD Terres de Lleida col·labora amb el programa Fent costat entre famílies a Lleida, que contempla el suport entre iguals de la mà de familiars voluntaris que actuen com a agents de salut amb altres familiars que estan patint problemes de

⁶² ["Programa Cuidador Expert Catalunya®: una estratègia per potenciar l'autorresponsabilitat del cuidador i el foment de l'autocura"](#)

⁶³ ["Programa Pacient Expert Catalunya®: una estratègia per potenciar l'autorresponsabilitat del pacient i el foment de l'autocura"](#)

salut mental dins del nucli familiar. És un projecte liderat per la Coordinadora d'Entitats de Salut Mental i Addiccions de les Terres de Lleida i l'Associació Salut Mental Ondara Sió.

Per una altra banda, i des d'associacions com Salut Mental Ponent s'organitzen diferents GAM en primera persona i GAM de famílies.

Accions no traçadores

151. Consolidar la Taula de coordinació de la prestació d'eutanàsia de la RSL d'acord amb la Llei orgànica 3/2021⁶⁴ i fer efectiu el dret de morir dignament, mitjançant activitats de formació i informació per a professionals i diferents protocols i circuits territorials.

L'aplicació de la Llei orgànica de regulació de l'eutanàsia (LORE) que garanteix el dret dels ciutadans a rebre la prestació d'ajuda per morir (PRAM) es vehicula a cada centre assistencial en l'entorn que sol·licita la persona amb el recolzament de la Taula territorial de coordinació de la prestació d'eutanàsia. A la RSL, l'any 2022 es van realitzar 4 prestacions.

152. Formar i sensibilitzar els professionals de la salut de la RSL per garantir el tracte inclusiu a les persones ateses.

Acció pendent d'acabar de desplegar regionalment. Durant l'any 2022, s'han dut a terme activitats d'humanització per a professionals dels proveïdors del territori. També s'ha treballat aspectes de senyalització dels centres per a ciutadans amb altres capacitats.

153. Aplicar a la RSL, un cop elaborada, la Guia de la cura de la persona cuidadora.

Acció pendent de desplegar regionalment.

154. Consolidar i aplicar regionalment el Programa de decisions compartides⁶⁵⁶⁶⁶⁷.

Acció pendent de desplegar regionalment.

---

⁶⁴ [Llei orgànica de regulació de l'eutanàsia](#)

⁶⁵ [Tríptic Decisions Compartides](#)

⁶⁶ [Guia per a la implementació de projectes d'atenció sanitària basada en el valor](#)

⁶⁷ [Eines d'ajuda a la presa de decisions compartides: Protocol d'elaboració de quies d'implementació](#)

Objectiu 4.11.38. Garantir la participació ciutadana individual i col·lectiva com a motor de canvi

Per a la planificació, l'execució i el finançament del model d'atenció de salut i per obtenir millores en els resultats clínics, cal que les persones, les famílies i les comunitats siguin partícips del seu benestar i salut, amb l'objectiu de conèixer les seves necessitats. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de nous espais estables de participació del Departament de Salut amb participació de la ciutadania.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de nous espais estables de participació del Departament de Salut amb representació de la ciutadania					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	1	2			
RSL	-	1			

Font: Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

Entre l'any 2021 i 2022 s'han creat nous espais estables de participació al Departament de Salut amb representació de la ciutadania per tot Catalunya, com el Consell Assessor de l'Atenció Primària, la Comissió Assessora de l'Oficina de Salut Bucodental i el Comitè Consultiu de l'Observatori de Situacions de Violència en l'Àmbit Sanitari de Catalunya.

A Lleida destaquem el Consell de Participació en Salut Mental. També han participat ciutadans de Lleida en la definició del que ha de ser el CAP del futur.

Accions traçadores

155. Aplicar als projectes regionals l'avaluació de l'experiència reportada pels pacients, com són els mecanismes de mesurament de l'experiència reportada pel pacient (PREM, de l'anglès *patient-reported experience measure*) i els resultats reportats pel pacient (PROM, de l'anglès *patient-reported outcome measure*).

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament dels projectes regionals	En procés
Nombre d'estudis qualitius realitzats d'experiència dels pacients i usuaris del sistema de salut	En procés

Font: Unitat d'Experiència del Pacient. CatSalut. Regió Sanitària Lleida.

S'ha desenvolupat una eina per a l'enviament de qüestionaris de salut PROM electrònics al pacient, que es puguin respondre des de LMS i que permeti, a més, fer-ne el seguiment per part del professional a la seva estació clínica de treball ECAP.

Es va fer un pilotatge l'any 2022 i s'ha estès posteriorment a totes les ABS de la RSL. Són mecanismes de recollida de resultats en salut reportats pels pacients mitjançant escales validades autoadministrades. Aquests resultats inclouen l'autoavaluació de símptomes, qualitat de vida, funcionalitat i altres dimensions de la salut percebuts per part del pacient i no pel clínic. Es disposa de qüestionaris per la depressió (escala PHQ-9), per símptomes prostàtics (IPSS), per l'ansietat generalitzada (GAD-7) i l'escala de qualitat de vida EuroQol 5D. Al 2023 s'ha incrementat el nombre de qüestionaris que es poden utilitzar.

A més, des de fa uns anys a les consultes d'infermeria especialitzades de traumatologia de Tàrraga i Balaguer es recullen diversos PROM (EQ5D, Oxford Hip Score i Oxford Knee Score) preoperatoris i 6 mesos després de l'operació.

En l'àmbit hospitalari, durant l'any 2023 s'han iniciat altres mecanismes per avaluar l'experiència del pacient.

Accions no traçadores

156. Desplegar a la RSL el marc de participació ciutadana en salut⁶⁸ en els nivells meso i micro.

S'ha realitzat un procés participatiu per a la redacció del Pds RSL, amb associacions de pacients, associacions de consumidors, representants de administracions locals.

⁶⁸ [Marc de participació ciutadana en salut](#)

La Comissió d'Humanització de l'HUAV també compta amb la participació de la ciutadania com a membre estable de la comissió. La participació de pacients a la Comissió d'Humanització del servei d'urgències es va aprovar al 2022 i s'ha fet efectiva al 2023.

També es preveu incorporar la participació de la ciutadania a la Comissió d'Humanització de l'HUSM.

157. Treballar a la RSL la participació de les persones i el seu entorn cuidador en el disseny, el seguiment i l'avaluació de plans i programes de salut per incorporar de manera efectiva la perspectiva de la ciutadania en la presa de decisions.

S'està treballant en la creació de la Comissió de Pacients de l'HUSM-HUAV.

158. Desplegar a la RSL la Carta del voluntariat⁶⁹ i donar suport a les entitats de voluntariat perquè tinguin visibilitat i reconeixement.

Aquesta Carta del voluntariat amplia el seu abast a tots els centres i serveis de salut (hospitalaris, sociosanitaris, APiC, de salut mental i addiccions) i s'aplicarà als centres regionals que ja tenen tradició en aquest àmbit, com els que van respondre l'enquesta duta a terme per la Secretaria d'Atenció Ciutadana i Participació el 2022, que van ser 2 centres hospitalaris, 2 centres d'atenció intermèdia, 2 centres de salut mental i 1 centre de voluntariat que ajuda a totes les línies de serveis.

---

⁶⁹ [Carta del Voluntariat en l'àmbit de la salut](#)

Eix 12. Lideratge i participació dels professionals

Objectiu 4.12.39. Cuidar els professionals, adequar la planificació i millorar les condicions laborals

Per a la transformació del sistema, un element clau és tenir cura dels professionals, garantir l'actualització i el manteniment de les seves competències i habilitats i afavorir entorns laborals saludables, així com impulsar la inclusió de la formació en gènere adaptada a tot tipus de professionals. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la valoració de l'estat de la salut emocional dels professionals de la salut.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Estat de salut mental autopercebut com a regular o dolent (GHQ)* (%)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	30,5	En procés			
RSL	-	-			

Font: Estudi sobre les repercussions de la COVID-19 en la salut i en l'exercici professional dels treballadors de la salut de Catalunya 2021.⁷⁰

*General Health Questionnaire (GHQ)

No es disposa de dades a nivell regional.

Accions traçadores

159. Planificar i resoldre regionalment les necessitats de professionals amb la captació i retenció de talent professional⁷¹, especialment de les professions i especialitats més deficitàries, amb una visió territorial equitativa que afavoreixi mesures que incentivin la incorporació en zones rurals o de difícil cobertura.

⁷⁰ [Memòria d'activitat: Conveni entre el Departament de Salut i la Fundació Galatea per al desenvolupament del Programa de suport emocional per als professionals de la salut](#)

⁷¹ [Acord de Govern: Programa d'incentius per als nous residents de Medicina familiar i comunitària i Infermeria de salut mental](#)

Indicadors de seguiment	2022
Existència de la planificació regional	Realitzat
Activitats implementades	Realitzat
Nombre de nous perfils professionals a l'APiC (RBEC, higienistes, fisioterapeutes, dietistes-nutricionistes)	Realitzat

Font: Direcció General de Professionals de la Salut. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

Es va constituir una comissió regional per potenciar l'especialitat de medicina familiar i comunitària amb participació de la Universitat de Lleida (UdL), la societat científica CAMFIC, el COMLL, residents de MFiC, coordinadors docents, directrius d'APiC i hospitalària i del CatSalut de Lleida.

Les 16 places de 2021 es van cobrir finalment al 2022, i al 2023 hi va haver una sola renúncia.

Els residents de MFiC i infermeria de salut mental van veure incrementades les seves retribucions amb la finalitat d'afavorir l'atracció i cobertura de les places en formació. Lleida forma part de la tercera corona amb els màxims incentius aplicables.

Per al curs 2022-2023 es van incrementar 80 places del Grau en Infermeria a la UdL en torn de tarda (40 al Campus Ciències de la Salut Lleida i 40 al Campus d'Igualada) i es va explorar la creació d'una Unitat Docent d'Infermeria de la UdL als Pirineus, amb 40 places més. Pel que fa al Grau en Medicina, el curs 2023-24 s'oferirà un total de 132 places, fet que suposarà un increment d'un 10%.

S'han estudiat les baixes per jubilació previstes en els propers anys per preveure i facilitar la distribució equitativa dels professionals.

A l'APiC de Lleida s'han fomentat incentius econòmics per cobrir les necessitats al món rural (per exemple, la transformació de guàrdies localitzades en guàrdies presencials i els doblatges).

També s'han promociat reorganitzacions horàries i de jornada per fer més atractius els llocs de treball (per exemple, les jornades de treball mixtes de matí i tarda, jornades de treball extenses que són compensades en dies de festa, etc.). A més, es preveu fer un estudi del reforçament dels centres d'atenció comarcal. (Veure acció 78).

Pel que fa a l'àmbit hospitalari, a l'HUAV s'apliquen totes les accions corporatives relacionades amb les necessitats de professionals i la retenció de talent. Específicament, es van desplegar tres propostes formatives i es va acreditar un total de 91 professionals, amb la finalitat de reclutar i retenir talent.

A l'empresa pública GSS hi ha un pla de recursos humans que inclou un pla d'acollida, procediments com la selecció de personal, la promoció interna de llocs de treball, la contractació en origen, borsa de treball, etc. Aquest mateix pla també presenta una descripció i valoració de lloc de treball, un catàleg de competències, un catàleg de llocs de treball i una avaluació de l'acompliment.

Hi ha accions específiques per fomentar la conciliació de la vida laboral, familiar i personal, per fomentar la igualtat de gènere i la diversitat dels equips de treball. S'ha implementat polítiques de benestar laboral i s'ha gestionat la responsabilitat social corporativa. S'ofereixen unes retribucions econòmiques competitives i s'ha reforçat els procediments i processos de *reporting* i comunicació interna i externa.

A més, es fan mesures de formació, capacitació i desenvolupament professional de manera contínua.

També existeix un protocol per a la garantia dels drets de les persones LGTBI+.

Totes aquestes mesures desplegades pels proveïdors de la regió tenen l'objectiu d'obtenir més agilitat en la captació de professionals, de millorar el clima laboral, de facilitar l'estabilitat dels professionals, i aconseguir un millor coneixement de les habilitats i aptituds dels professionals per a les necessitats de l'empresa.

Accions no traçadores

160. Aplicar regionalment les recomanacions de l'FDP⁷² i col·laborar en l'elaboració del mapa territorial de necessitats i perfils de professionals de la salut en l'àmbit del SISCAT, segons les directrius provinents del Fòrum.

S'apliquen regionalment les recomanacions del Fòrum com han sigut les ampliacions de les places de formació d'infermeres i metges, així com la incorporació i desenvolupament d'altres categories professionals —nous rols. (*Veure acció 97*).

---

⁷² [Fòrum de Diàleg Professional](#)

A l'HUAV s'han treballat aspectes relacionats amb la gestió emocional i el *coaching*. Es va dur a terme sis propostes formatives en gestió emocional, en què hi van participar 243 professionals hospitalaris. També es van acreditar 81 professionals a les tres formacions en *coaching*.

161. Desenvolupar i aplicar regionalment de manera coordinada amb els col·legis professionals un programa de suport emocional a professionals del sistema sanitari⁷³ i impulsar estratègies de suport emocional en les entitats proveïdores.

Els col·legis professionals van informar els seus col·legiats de la possibilitat d'accedir lliurement a la Fundació Galatea. Els professionals col·legiats (personal facultatiu i d'infermeria, essencialment) també hi poden arribar dirigits per l'equip mèdic de les unitats bàsiques de prevenció quan aquestes detecten la necessitat de suport emocional, i es fa un enllaç amb el Programa d'atenció integral al metge malalt (PAIMM)⁷⁴ i altres professionals sanitaris.

En col·laboració amb el Departament de Drets Socials s'ha portat a terme un taller sobre benestar emocional dirigit a professionals de residències de gent gran i de centres de dia i també per millorar l'atenció als usuaris, on han participat 34 persones de 16 centres.

A més, GSS va instaurar de manera pionera la figura del Defensor del Personal en el sistema sanitari com un projecte experimental i amb una durada de dos anys⁷⁵.

---

⁷³ [Conveni entre el Departament de Salut i la Fundació Galatea per al desenvolupament del Programa de suport emocional per als professionals de la salut, durant el segon semestre de l'any 2021](#)

⁷⁴ [Programa d'Atenció Integral al metge malalt](#)

⁷⁵ [Defensor del Personal](#)

Objectiu 4.12.40. Incorporar la veu dels professionals, afavorir el lideratge i el desenvolupament professional

La transformació del sistema de salut passa per fomentar models de lideratge participatiu i de corresponsabilitat entre tots els professionals en l'àmbit de la gestió, fonamentats en el compromís i la transparència. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de la implantació del model de desenvolupament professional continuat.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Desplegament del desenvolupament professional continuat (DPC)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	En procés	En procés			
RSL	-	-			

Font: Direcció General de Professionals en Salut. Departament de Salut.

S'està avançant en el desplegament del DPC per a l'aprovació de la normativa reguladora i la creació del seu organisme regulador, que es preveu tenir llest l'any 2023. També es preveu tenir disponible el mateix any una aplicació que permeti gestionar el DPC. Quan estigui definit es farà la seva implementació regional.

Accions traçadores

162. Reforçar i reconèixer el **lideratge professional** i aplicar les **bones pràctiques col·laboratives i de continuïtat assistencial i de gestió en el funcionament de les xarxes territorials**, fent-los participar en els òrgans corresponents — comitès clínics, consells assessors, grups de treball i espais de reflexió.

Indicadors de seguiment	2022
Nombre d'òrgans participants	No iniciat
Nombre de professionals reacreditats en DPC	No iniciat

Font: Direcció General de Professionals de la Salut. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

Acció pendent de desplegar regionalment.

Eix 13. Transformació digital

Objectiu 4.13.41. Estructurar mecanismes d'intercanvi d'informació sanitària que afavoreixin el funcionament integrat del sistema de salut

Un sistema de salut alineat requereix una xarxa de sistemes d'informació compartits que permeti el reconeixement entre si de les diferents àrees i estructures. Cal avançar en la digitalització i la integració de la informació sanitària de diferents proveïdors, incloent-hi els de serveis socials. Es farà un seguiment del nombre de fonts d'informació clíniques que estan homogeneïtzades a l'historial electrònic de salut (HES).⁷⁶ A l'HES, s'anirà substituint l'estació de treball clínica d'atenció primària, es fusionarà amb la història clínica compartida de Catalunya i s'establirà un nou model de relació amb l'atenció especialitzada i atenció intermèdia. Aquest donarà una visió longitudinal de tot el procés d'assistència i de tots els contactes dels ciutadans i ciutadanes amb el sistema de salut de Catalunya.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de fonts d'informació clíniques homogeneïtzades a l'HES					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	2	3			
RSL	-	-			

Font: Gerència del Pla director de sistemes d'informació. Àrea de Sistemes d'Informació. CatSalut.

Es facilitaran dades quan es faci el desplegament regional.

A Catalunya, durant l'any 2021 es van homogeneïtzar a l'HES la història clínica compartida de Catalunya (HC3) i les vacunes. L'any 2022, l'oncologia de precisió, els PROM i la radioteràpia.

Accions traçadores

163. Treballar regionalment per a la **millora dels sistemes d'informació** amb l'ús d'eines virtuals de comunicació interprofessional, per tal d'afavorir un abordatge conjunt dels processos clínics compartits entre totes les línies assistencials, especialment la comunicació SAP-ECAP, d'acord amb el **Pla director de sistemes d'informació del SISCAT**⁷⁷.

⁷⁶ [Historial Electrònic de Salut](#)

⁷⁷ [Pla director de sistemes d'informació del SISCAT](#)

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del Pla de sistemes	En procés
Línies treballades	En procés

Font: Gerència del Pla director de sistemes d'informació. Àrea de Sistemes d'Informació. CatSalut. Regió Sanitària Lleida.

A la RSL es fa la implantació dels avenços del Pla director de sistemes d'informació i s'integren els diferents proveïdors incloent els de salut mental i, durant el 2023, els d'atenció intermèdia. La relació serà via iS3 si el desenvolupament de l'HES així ho permet.

Accions no traçadores

164. Potenciar l'atenció no presencial en els centres de salut mental de la RSL — visita telemàtica, monitoratge, realitat virtual, material de suport a la intervenció, etc.— realitzada per especialistes.

Per a l'atenció a la salut mental es treballen sistemes innovadors de visites telemàtiques per psicologia i psiquiatria de CSMIJ: el pacient acudeix a l'hospital on és atès de manera telemàtica amb el suport d'un assistent que acompanya la família i el menor.

165. Implantar el nou model de telefonia IP basat en la gestió de trucades al núvol als centres d'APiC de la RSL.

A l'APiC de Lleida s'ha implantat telefonia IP a tots els CAP i s'ha iniciat pels consultoris locals de més de 1.000 habitants, amb el software de Vodafone. Es fa un desplegament gradual de les seves funcionalitat (per exemple, les retrucades).

SJD Terres de Lleida aplica telefonia IP des de fa anys amb software Aurora TeleQ, una solució de comunicació per a la gestió del contacte amb els pacients i l'assistència sanitària. El sistema intuïtiu i estable fa reserva de trucades amb devolució de trucada programada, de manera que simplifica la feina diària i redueix l'estrès telefònic dels professionals. Es minimitza l'administració manual, el personal treballa en un ambient més tranquil i pot dedicar més temps a cada pacient, fet que ofereix una millora l'experiència, amb un alt nivell de servei i qualitat.

166. Estendre i completar regionalment l'ús del sistema integrat i unificat d'informació entre proveïdors i nivells assistencials i completar el desplegament d'iS3 en els àmbits de la salut mental, sociosanitari i social que encara no estan inclosos a la RSL.

S'ha prioritzat aquesta acció per al 2023. Es treballa per crear una regla iS3 per enviament d'ordres clíniques entre serveis de la xarxa que representen diferents proveïdors, concretament entre la Unitat de Referència per a Psiquiatria Infantil i Juvenil (URPIJ) i CSMIJ (derivacions a l'alta), entre la URPIJ i hospital de dia (ordres clíniques de programació d'ingrés), entre CSMIJ i CSMA (transició) i entre aguts i subaguts (salut mental d'adults).

Objectiu 4.13.42. Avançar en la transformació digital per millorar l'atenció integrada a la salut i la resolució

La continuïtat assistencial i l'atenció social i sanitària integrada necessiten una base tecnològica de suport que permeti la informació compartida i la interoperabilitat. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de residències de gent gran integrades amb HC3.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de residències de gent gran integrades amb HC3					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	No iniciat	No iniciat			
RSL	-	-			

Font: Àrea de Sistemes d'Informació. CatSalut.

A Catalunya s'ha continuat treballant en el model d'interoperabilitat amb el Departament de Drets Socials per tal de rebre la informació clínica que es genera des de les residències amb HC3. Actualment s'està estudiant la part legal i s'han fet les primeres reunions amb les empreses de tecnologies de la informació i de la comunicació de les residències per abordar l'estratègia i el desplegament a partir del 2023.

Accions traçadores

167. Completar el desplegament de **l'eCAP a les residències** per a gent gran i a tots els dispositius que treballin a l'entorn comunitari, com la **xarxa de salut mental i addiccions**.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de l'eCAP a les residències (%)	97,3
Desplegament de l'eCAP a la xarxa de salut mental i addiccions (%)	50

Font: Regió Sanitària Lleida.

L'any 2022 gairebé tots els centres residencials de Lleida es van adherir al nou conveni d'eCAP residencial, amb la finalitat de compartir informació assistencial de la persona atesa i afavorir la seva atenció.

A l'any 2022 es va iniciar la implantació de l'eCAP (migració de SIGSAM a ECAP) a l'àrea de salut mental infantil i el servei especialitzat de discapacitat intel·lectual del proveïdor SJD Terres de Lleida, que es va fer efectiu el mes de setembre de 2022. Això ha permès una millora de comunicació per a la informació i gestió de pacients en xarxa, sobretot amb l'APiC.

Es preveu la incorporació d'eCAP als CSMiA de GSS a l'eCAP durant el 2023.

168. Implantar a la RSL, quan estigui desenvolupat a Catalunya, l'**HES** com a repositori central de dades dels sistemes de salut i de serveis socials i per a l'estandardització dels processos d'atenció. Caldrà també incorporar-hi les dades de salut pública, mitjançant la **interoperabilitat de la xarxa de salut pública i la de vigilància epidemiològica (one health) i entre la xarxa assistencial** (nivells assistencials) i la de salut pública.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament central de l'HES	En procés
Implantació regional del HES	En procés

Font: Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Secretaria de Salut Pública. Regió Sanitària Lleida.

Acció pendent de desplegar regionalment pel que fa a la interoperabilitat de la xarxa de salut pública i la de vigilància epidemiològica (*one health*) i entre la xarxa assistencial (nivells assistencials) i la de salut pública.

Es treballa la integració amb serveis socials, especialment pel que fa al programa utilitzat per l'Ajuntament de Lleida i la majoria de consells comarcals (HESTIA).

Accions no traçadores

169. Treballar per incorporar un visor de la Plataforma de Cronicitat WebLleida per a l'anàlisi i avaluació dels projectes de cronicitat de la RSL accessible a tots els professionals.

Acció pendent de desplegar regionalment.

170. Desenvolupar un model d'història electrònica compartida i d'eines de suport al model d'atenció integrada i desplegar la iS3 a l'atenció intermèdia i la salut mental.

S'ha incorporat com un objectiu a la contraprestació per resultats de l'any 2022 i es continua al 2023.

171. Aplicar regionalment els sistemes d'interoperativitat entre serveis de salut i serveis socials amb la HC3.

Acció pendent de concretar centralment i desplegar després regionalment.

172. Aplicar regionalment projectes d'innovació digital en l'àmbit de la telemedicina i el telemonitoratge.

S'ha impulsat la digitalització de les unitats de cures intensives (UCI) i dels semicrítics polivalents de Catalunya amb la participació activa del Servei de Medicina Intensiva Territorial de Lleida, com a representants de la Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica, per planificar el Projecte Critic.Cat.

Continuen algunes experiències com les de teledermatologia.

El servei de Cardiologia realitza seguiments i vigilància a distància a 2.000 lleidatans que tenen implantats marcapassos i es gestionen més de 250 alarmes al dia.

Objectiu 4.13.43. Potenciar les competències digitals en salut de la ciutadania i dels professionals

Cal empoderar també la ciutadania i donar-li eines per facilitar-li l'accés als canals no presencials i per utilitzar les tecnologies en benefici de la salut, respectant el dret a l'atenció presencial, i evitar la generació de desigualtats d'accés derivades de la bretxa digital. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre d'accessos a l'eina digital LMS⁷⁸ i del nombre d'e-Consultes⁷⁹ realitzades.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre d'accessos a LMS					
	2021	2022*	2023	2024	2025
Catalunya	39.199.52	28.202.592			
RSL	1.622.457	1.089.023			

Font: Àrea de Ciutadania, Innovació i Usuari. CatSalut.

*Dades provisionals.

Nombre d'e-Consultes rebudes a l'APiC*					
	2021	2022**	2023	2024	2025
Catalunya	15.896.11	26.442.694			
RSL	En procés	En procés			

Font: Àrea de Ciutadania, Innovació i Usuari. CatSalut.

*Nombre de converses acumulades des de l'inici del servei.

**Dades provisionals.

La utilització de l'e-Consulta ha tingut un creixement exponencial. En la pandèmia es va obrir a tots els usuaris, però posteriorment a la pandèmia s'ha tornat a fer obligatòria l'acceptació per part del professional sanitari, ja que es van detectar sobre-utilitzacions per part d'alguns usuaris. Durant el 2023 es tornarà a limitar el canal pels casos que aporta més benefici.

Accions traçadores

173. Fomentar a la RSL la **utilització de LMS com a eina d'accés i d'informació de la ciutadania**, estendre'n la utilització i revisar-ne i millorar-ne les

⁷⁸ [La Meva Salut](#)

⁷⁹ [e-Consulta](#)

funcionalitats actuals. Potenciar la utilització per part de l'entorn cuidador quan la persona no ho pugui fer per la situació clínica, funcional i/o cognitiva.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament de LMS	Realitzat
Usuaris que disposen de LMS del total de població (%)	64,4
Usuaris que utilitzen LMS del total que en disposen (%)	73

Font: Sistema Integrat d'Informació de Salut (SIIS). Regió Sanitària Lleida.

LMS ha esdevingut una eina important de relació amb el sistema sanitari i la seva utilització s'ha vist molt incrementada després de l'inici de la pandèmia. Així, l'any 2022 a la RSL 176.181 ciutadans hi van accedir amb una mitjana de 6,14 accessos l'any, fet que representa més d'un milió d'accessos (**Figura 5** – Annex).

Accions no traçadores

174. Desplegar regionalment el programa marc de les competències digitals del col·lectiu de professionals de la salut⁸⁰.

Acció que es continua desplegant regionalment. Es fan multitud de formacions reglades i no reglades impulsades pels proveïdors i altres institucions relacionades amb la salut i l'administració pública.

175. Formar professionals i gestors en habilitats digitals a la RSL en el marc de les competències digitals del col·lectiu de professionals de la salut, per a la implementació posterior dels itineraris formatius que incloguin la formació, l'avaluació i l'acreditació en competències digitals d'aquests professionals.

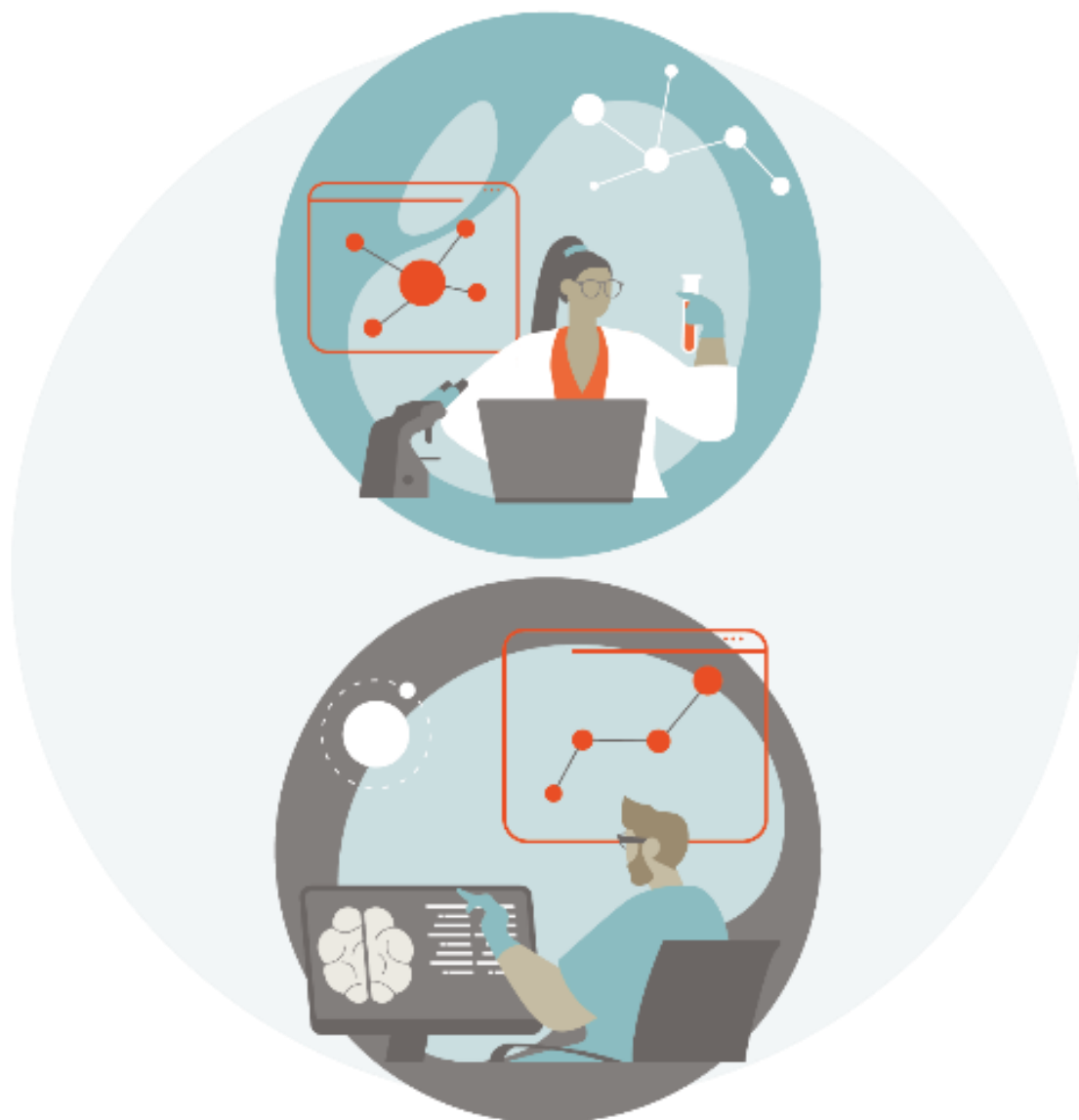
Acció a desplegar regionalment. Cada institució desenvolupa els seus itineraris formatius.

176. Empoderar els centres cívics perquè esdevinguin punts d'autogestió per a tràmits telemàtics amb personal de suport, adreçats especialment a població vulnerable. Faran, per exemple, tràmits de gestió i de LMS mitjançant càpsules informatives supervisades pel CatSalut.

⁸⁰ [Mapa de competències digitals dels professionals](#)

Acció per continuar desplegant regionalment. S'han fet algunes activitats de formació per realitzar tràmits telemàtics impulsades pels ajuntaments.

Eix 14. Recerca i innovació vers les necessitats de salut i del sistema

Objectiu 4.14.44. Incrementar la recerca i la innovació en els determinants socials de la salut, els problemes de salut més prevalents i l'organització del sistema de salut

La recerca i la innovació són elements fonamentals per a la transformació del sistema de salut. A Catalunya la recerca s'emmarca dins del Pla estratègic de recerca i innovació en salut (PERIS). Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de projectes finançats de recerca en el marc del PERIS.

El PERIS 2022-2027⁸¹ aprovat per l'Acord de GOV/179/2022, de 6 de setembre és l'instrument de planificació i coordinació que defineix les línies generals de la recerca i la innovació del Departament de Salut.

Aquest Acord de Govern també va aprovar l'obertura de la convocatòria per concessió de subvencions durant el període 2023-2025 al febrer de 2023.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de projectes finançats PERIS					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	7	22			
RSL	3*	-			

Font: Subdirecció General de Recerca i Innovació en Salut. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

*Nombre de projectes finançats per al període 2019-2021 a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida.

L'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida)⁸² aglutina gran part de la recerca de la RSL, principalment la que es realitza als hospitals HUAV i HUSM, que actuen sota una aliança estratègica, i una part important de la resta de proveïdors, com són els de la Xarxa de Salut Mental.

També s'ha reforçat la col·laboració amb els centres d'APiC, recolzada per la Unitat de Suport a la Recerca (USR) de Lleida de la Fundació Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina (IDIAPJGo)⁸³.

⁸¹ [Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut 2022-2027](#)

⁸² [Institut de Recerca Biomèdica de Lleida](#)

⁸³ [Fundació Institut Universitari per a la recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina](#)

El Centre de Recerca Experimental Biomèdica Aplicada (CREBA)⁸⁴ s'ha consolidat com un centre punter en recerca i sobretot en la formació de professionals en l'àmbit de la biomedicina de Lleida, de Catalunya i d'arreu.

Accions traçadores

177. Promoure a la RSL l'enfocament interdisciplinari entre la recerca i les necessitats clíniques i socials de la població i desigualtats socials. Intensificar la translació del coneixement generat pels investigadors i tecnòlegs als processos assistencials en les àrees de la prevenció, el diagnòstic i el tractament dels processos patològics i en la promoció de la salut.

Indicadors de seguiment	2022
Actuacions realitzades per lligar la recerca a les necessitats clíniques i socials	Realitzat
Accions realitzades en recerca	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Es va sol·licitar l'acreditació per l'Agència de Gestions d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de dos grups de recerca de l'APiC, que han estat consolidats l'any 2023: Grup de Recerca Multidisciplinari en Terapèutica i Intervencions en Atenció Primària (RETICAP), i Grup de Recerca en Ecografia Clínica en Atenció Primària (GRECOCAP).

Es va celebrar la 1a Jornada de Recerca Portes Endins, en què hi va participar mig centenar de professionals de l'ICS a Lleida, Alt Pirineu i Aran, i GSS. El principal objectiu era promoure nous projectes integratius i potenciar la interacció entre línies de recerca.

Per elaborar el document "Introducció de l'ecografia clínica a l'atenció primària i comunitària" del Departament de Salut es van utilitzar com a bibliografia publicacions d'investigadors de la USR de Lleida de l'IDIAPJGol.

Es va promoure el contacte presencial entre la USR de Lleida de l'IDIAPJGol i l'HUSM, per tal d'afavorir la coordinació en recerca entre les dues unitats.

GSS preveu incorporar, l'any 2023 i en endavant, un percentatge d'activitat relacionada amb la recerca a les direccions per objectius (DPO).

⁸⁴ [Centre de Recerca Experimental Biomèdica Aplicada](#)

Per altra banda, i dins de les col·laboracions entre Salut i la UdL, es participa en el projecte Salut pública en transformació (SPenT), que està vigent del 2020 al 2023. Al juny del 2022 es presenta el Pds RSL al grup de treball de l'Àrea de Dret Administratiu de la UdL per treballar aspectes comuns relacionats amb l'alimentació, el canvi climàtic i la desinformació inclosos en el projecte SPenT⁸⁵.

Accions no traçadores

178. Potenciar les línies de recerca i les unitats de recerca pròpies del territori i promoure'n la difusió, d'acord amb el PERIS 2022-2027.

Durant el 2022 l'IRBLleida ha publicat 317 articles científics i ha iniciat 17 estudis observacionals i 37 assaigs clínics nous (**Figura 6** – Annex). Per la seva banda, la USR de Lleida de l'IDIAPJGol ha publicat 33 articles.

S'han impulsat diferents accions: el Segon Symposium Anual IRBLleida per compartir la recerca de l'IRBLleida, que es du a terme pel personal investigador propi i adscrit. També la Convocatòria de projectes Intramural PIRS 2022, la Convocatòria de projectes intramural d'ajudes predoctorals 2022, la Convocatòria de projectes intramural d'ajudes de mobilitat 2022 i la Convocatòria de projectes intramural d'ajudes de mestratge 2022.

Es va realitzar la 1a edició del premi Reptes de Recerca, centrada en la COVID-19, en què van participar professionals de l'ICS i GSS, tant de primària com d'hospitals.

Es van lliurar els premis de la 1a convocatòria d'Ajuts a Projectes de Recerca en Atenció Primària (PICARD), convocats per l'ICS i l'IDIAPJGol amb fons de la Diputació de Lleida, a 11 professionals. També s'han atorgat els II premis del COMLL a projectes de recerca en l'atenció primària de salut, que també han seguit l'any 2023.

El Col·legi Oficial d'Infermeres i d'Infermers de Lleida (COILL) té una comissió de recerca que fomenta la investigació en l'àmbit d'infermeria. Anualment convoca el Premi Josep Maria Camps i Balagué d'Investigació d'Infermeria de Lleida i la Beca al Millor Projecte de Recerca Infermera de Lleida.

Pel que fa a la recerca en salut mental, els diferents proveïdors van realitzar activitats en jornades i congressos nacionals i internacionals. Professionals de GSS

---

⁸⁵ [Projecte Salut Pública en Transformació](#)

formen part del Grup de Recerca Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals dins de l'àrea de neurociències de l'IRBLleida, que durant el 2022 va publicar 30 articles científics.

GSS, des de 2021 i fins setembre de 2024, participa en el projecte europeu JA ImpleMENTAL —Acció Conjunta per a la Implementació de Bones Pràctiques en l'àmbit de la Salut Mental. És un projecte atorgat per l'Agència Executiva Europea de Salut i Digital de la Comissió Europea en el qual participen 21 països europeus. Es tracta de la transferència i implementació de dues millors pràctiques en salut mental: la reforma de la salut mental a Bèlgica i la prevenció del suïcidi a Àustria.

SJD Terres de Lleida va finalitzar l'any 2022 el projecte Prevenció del TCA davant la COVID-19. A més, de la participació en congressos en van resultar 13 comunicacions orals i 8 aportacions en format pòster, i van publicar 6 articles científics.

Des de la Subdirecció Regional de Salut Pública a Lleida es participa en el projecte Avaluació de l'impacte de les polítiques públiques de la campanya agrària a Lleida (AVIMPCA), en col·laboració amb la UdL i finançat pel Departament de Salut.

179. Consolidar les aliances entre el Departament de Salut i la UdL, l'IRBLleida i altres entitats que hi estan lligades, com el CREBA, i fer activitats conjuntes.

El CREBA ha donat suport a un projecte d'investigació conjunt amb l'IRBLleida. Durant el 2022, el CREBA va acollir 20 cursos de formació sanitària especialitzada i/o continuada amb un total de 359 assistents, va realitzar diferents activitats de divulgació científica en l'àmbit escolar i va participar en La Nit Europea de la Recerca, entre d'altres activitats formatives.

L'IRBLleida conjuntament amb la Direcció de Recerca i Innovació de la Gerència Territorial de Lleida han fet la Convocatòria Projectes *Agrohealth* 2022.

Al novembre del 2022 es va signar el protocol de col·laboració entre la Subdirecció Regional de Salut Pública de Lleida i Alt Pirineu i Aran i la Càtedra de Desenvolupament de Territoris Saludables i Sostenibles de la UdL, com a marc de col·laboració en el desenvolupament d'iniciatives que incideixin en el benestar de les persones i en la promoció d'estils de vida saludable al territori.

180. Consolidar i actualitzar els informes anuals i ampliar l'exhaustivitat del Registre de càncer regional de base poblacional. Realitzar estudis de diferències entre

els casos registrats i els esperats, de les lligades als estils de vida i de les que hi ha entre les zones rurals i urbanes, així com estudis de supervivència.

El Registre de càncer poblacional ha ampliat la seva exhaustivitat a través de la recuperació de casos en residents procedents dels hospitals de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i del Registre de Mortalitat de Catalunya (RMC). S'ha realitzat una anàlisi de la mortalitat de càncer a les comarques de Lleida amb projeccions de mortalitat fins a l'any 2023 i els informes consolidats d'incidència⁸⁶. Durant el projecte s'ha atorgat un doctorat industrial amb qualificació de *cum laude* i és aspirant a premi extraordinari de la UdL sota l'aixopluc de l'empresa GSS.

181. Fomentar i afavorir la recerca bàsica i aplicada de la demència amb programes específics de recerca i impulsar la creació d'un Registre de demència territorial.

S'han realitzat treballs de recerca relacionats amb les demències, com són les tesis doctorals *Aplicacions metabòliques i lipídiques per a l'estudi del procés fisiològic de l'envelliment i malalties neurodegeneratives associades a l'edat* i *Tratamiento a largo plazo con fármacos anticolinérgicos como factor de riesgo de desarrollo de demencia*.

També s'ha defensat la tesi doctoral *Plasma and Cerebrospinal Fluid Lipidomic Signature of Alzheimer's Disease Diagnosis and Progression*.

El Instituto de Salud Carlos III ha finançat el projecte *Importancia del sueño y los ritmos circadianos en la biología y evolución clínica de los sujetos en el continuum de la Enfermedad de Alzheimer*.

S'ha dut a terme el projecte *La vía de señalización mediada por los lípidos bioactivos diacilglicerol-ácido fosfatídico como biomarcadores para discriminar los estadios iniciales de la enfermedad de Alzheimer del envejecimiento normal*, finançat per la Diputació de Lleida.

Es continua avançant en la línia per a la preparació d'un Registre de demència territorial. Durant el 2022 s'ha estat treballant en la validació de dades del 2017 a través d'una aplicació informàtica que s'ha dissenyat per aquest objectiu. S'han avaluat els errors del procés informàtic.

---

⁸⁶ [El càncer a la província de Lleida](#)

Objectiu 4.14.45. Innovar i millorar els resultats en salut aprofitant l'oportunitat dels fons europeus Next Generation

El fons europeus Next Generation,⁸⁷ Programa operatiu 20-27 i Horitzó Europa seran elements clau per avançar en la transformació del sistema de salut a partir de la innovació mitjançant el desenvolupament de projectes sistèmics, transversals i que afavoreixen l'increment de la resiliència del sistema de salut. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment dels projectes finançats amb els fons Next Generation.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de projectes finançats amb els fons europeus Next Generation					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	3	3			
RSL*	4	5			

Font: Departament de Salut i CatSalut. Regió Sanitària Lleida.

*Projectes en curs a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida.

El Departament de Salut, en el marc de la iniciativa europea Next Generation, prioritza la despesa en innovació, en *big data*, i en teràpies emergents i medicina personalitzada amb el programa Salut 2030⁸⁸.

Durant l'any 2022, l'IRBLleida continua treballant en 4 projectes finançats per fons Next Generation:

- Projecte *NextPerception: Next generation smart perception sensors and distributed intelligence for proactive human monitoring in health, wellbeing, and automotive systems* —convocatòria *Electronic Components and Systems for European Leadership 2020*. És un projecte per desenvolupar tecnologies de monitorització per persones amb dependència. En forma part el grup d'investigació de recerca de cures de salut (GRECS) de l'IRBLleida⁸⁹.

⁸⁷ [Next Generation EU](#)

⁸⁸ [Programa "Salut 2030"](#)

⁸⁹ [Projecte per desenvolupar tecnologies de monitorització per persones amb dependència](#)

- Projecte *Red europea col-laborativa d'investigació i formació en diagnòstic avançat d'aterosclerosi per ecografia arterial —convocatòria Acciones de Dinamización “Europa Investigación” 2020*. En forma part el grup d'investigació translacional vascular i renal (VRTR) de l'IRBLleida⁹⁰.
- El Grup de Recerca de Neurociències Clíniques de l'IRBLleida forma part de la Red RICORS-ICTUS amb l'assaig clínic REMOTE-CAT, que estudia la tolerància isquèmica remota en pacients amb criteris de Codi ictus⁹¹.
- La Unitat de Citometria de Flux del Servei de Citometria i Microscòpia de l'IRBLleida va adquirir el separador cel·lular CytoFLEX SRT, que inclou tecnologies innovadores que simplifiquen la configuració i el funcionament per tal d'optimitzar el temps del personal investigador.

També es va treballar el projecte *Validation of BP-EVs as a next-generation compound delivery platform for targeted release within the Central Nervous System (EVBRAINTARGET)* liderat pel Grup de Recerca +Pec Proteomics de l'IRBLleida. Al 2022, aquest va ser seleccionat com a projecte col·laboratiu de R+D+I a Catalunya, en el marc del Pla complementari de biotecnologia aplicada a salut, amb el finançament del Ministeri de Ciència i Innovació i la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració dels fons NextGenerationEU⁹².

Accions traçadores

182. Col·laborar regionalment en la **transformació del sistema de salut de Catalunya** mitjançant el desenvolupament i l'adopció de tecnologies innovadores per assolir un **model assistencial integrat, resiliència i sostenible (Salut 4.0)**, basat en les interrelacions entre els agents del sector i en la cooperació entre el teixit industrial, els proveïdors i els dispositius sanitaris.

Indicadors de seguiment	2022
Actuacions realitzades per a la transformació del sistema de salut	7

Font: Regió Sanitària Lleida.

⁹⁰ [Projecte Red Europea col-laborativa d'investigació i formació en diagnòstic avançat d'aterosclerosi per ecografia arterial](#)

⁹¹ [Assaig clínic REMOTE-CAT](#)

⁹² [Projecte *Validation of BP-EVs as a next-generation compound delivery platform for targeted release within the Central Nervous System*](#)

S'ha fet operatiu el nou concurs de compra pública innovadora als hospitals en la prestació de teràpies respiratòries domiciliàries (TRD). És un exemple de col·laboració present i futura amb les empreses de tecnologia sanitària en aquesta prestació complementària inclosa en la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut (SNS) adreçada a les patologies cròniques respiratòries i també per a tractaments de curta durada.

Als centres hospitalaris de Lleida s'han introduït tecnologies quirúrgiques, robotitzades i altres, que permeten en alguns casos el tractament amb molta més precisió, el millor diagnòstic i control a distància de malalts.

També s'han treballat altres projectes finançats per fons europeus descrits anteriorment.

Accions no traçadores

183. Capacitar digitalment els professionals en un nou context d'assistència i ús de les tecnologies: dissenyar un mapa de competències digitals que inclogui indicadors i estàndards d'avaluació, elaborar continguts formatius i implementar els itineraris formatius. (*Veure acció 174*).

A la RSL s'ha reforçat la formació en recerca, amb l'organització de la 1a edició online del Curs d'Introducció a la Recerca Clínica i Transaccional, amb 123 inscrits.

Objectiu 4.14.46. Atreure i fidelitzar talent per a la recerca i la innovació

En recerca, és clau garantir l'atracció, la formació i la fidelització professional en l'àmbit acadèmic, la indústria i els serveis de salut. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment de l'evolució del nombre d'investigadors en actiu a Catalunya dels centres de recerca vinculats a la salut.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de personal investigador (Ramón y Cajal i Miguel Servet) en actiu a Catalunya dels centres de recerca vinculats a la salut					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	21	11			
RSL	-	2			

Font: Subdirecció General de Recerca i Innovació en Salut. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

A l'IRBLleida es va incorporar una investigadora que va obtenir el número 1 a la convocatòria Ramón y Cajal i també a la de Miguel Servet, i finalment va acceptar la posició Ramon i Cajal. En resum, es van incorporar un investigador amb el número 1 i un altre amb el número 3 de la convocatòria Miguel Servet.

Accions traçadores

184. Afavorir regionalment les accions que promoguin la **carrera investigadora**⁹³ de professionals de la salut per tal d'augmentar la massa crítica del col·lectiu d'investigadors als centres de recerca, i disminuir la precarietat i la inestabilitat.

Indicadors de seguiment	2022
Actuacions realitzades per afavorir la carrera investigadora	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Amb l'aprovació de la nova Llei 9/2022, del 21 de desembre, de la ciència es facilita una carrera investigadora per a l'estabilització d'aquests professionals.

⁹³ [LLEI 9/2022, del 21 de desembre, de la ciència](#)

L'any 2022, l'IRBLleida tenia 423 investigadors en actiu, dels quals 78 eren investigadors principals.

L'IRBLleida també va publicar la Convocatòria Talent plaça Post-MIR.

Als professionals sanitaris dels hospitals se'ls va facilitar informació sobre els requeriments per accedir a les acreditacions de professor lector i de recerca.

En l'àmbit de la primària, la USR de Lleida de l'IDIAPJGol va fer diverses sessions per fomentar les iniciatives de recerca dels professionals del territori.

185. Promoure l'intercanvi de coneixements i informació entre els diferents centres de recerca, en concret entre l'IRBLleida i l'IDIAPJGol, amb la realització d'activitats conjuntes.

Indicadors de seguiment	2022
Actuacions conjuntes realitzades	Realitzat

Font: Regió Sanitària Lleida.

Alguns exemples de col·laboració en recerca entre l'IRBLleida i la USR de Lleida de l'IDIAPJGol i altres instituts de recerca són les activitats de formació i les tesis doctorals que van dur a terme conjuntament. A més, aquests dos instituts de recerca van començar a col·laborar per treballar de manera conjunta projectes de recerca de determinats grups d'investigació.

L'IRBLleida va fer difusió de les seves activitats, tant a l'HUAV com a l'HUSM, amb sessions que porten com a títol "IRBLleida, el nostre Institut de Recerca Biomèdica".

L'any 2022 es va iniciar tot un seguit de col·laboracions a la premsa local sota el títol "Lleida fa Recerca", en forma d'articles d'opinió.

Eix 15. Transparència, pràctiques de valor i avaluació

Objectiu 4.15.47. Promoure l'avaluació de la pràctica clínica, les tecnologies i la innovació

La transparència i la rendició de comptes són essencials per avançar en la millora dels objectius de salut i la transformació del sistema de salut. En aquest àmbit cal continuar eliminant les pràctiques de poc valor i potenciar les que en tenen. Per constatar l'avenç d'aquest objectiu específic, es farà un seguiment del nombre de noves recomanacions incorporades al projecte Essencial⁹⁴.

Indicador de seguiment de l'objectiu específic

Nombre de noves recomanacions incorporades del projecte "Essencial"					
	2021	2022	2023	2024	2025
Catalunya	8	10			
RSL	-	-			

Font: AQuAS. Departament de Salut.

A Catalunya s'han incorporat 18 noves recomanacions al projecte Essencial entre 2021 i 2022 per reduir i eliminar les pràctiques clíniques de valor escàs. Es preveu que l'any vinent s'hi incorporin 10 recomanacions més.

Accions traçadores

186. Avançar en el **desplegament a la RSL del programa Essencial** per reduir i eliminar les pràctiques clíniques de valor escàs.

Indicadors de seguiment	2022
Desplegament del programa "Essencial"	En procés
Actuacions realitzades	En procés

Font: AQuAS. Departament de Salut. Regió Sanitària Lleida.

S'han incorporat al SISAP 31 indicadors per al seguiment de recomanacions del projecte Essencial dins de l'àmbit d'APiC. Pendent d'avaluar-ne el compliment regional.

⁹⁴ [Projecte Essencial: afegint valor a la pràctica clínica](#)

Des de finals de 2022, ICS i GSS estan treballant per constituir una comissió per promoure la millora de la pràctica clínica i eliminar les que no aporten valor a partir de les propostes i recomanacions que sorgeixen de l'estudi intern dels centres, com de les propostes dels projectes Essencial, DianaSalud, Choosing Wisley, etc.

Accions no traçadores

187. Aplicar regionalment el marc avaluatiu transversal en un escenari d'atenció integrada i visió *quadruple aim* —resultats, experiència del pacient, eficiència i satisfacció dels professionals— que permeti avaluar les xarxes territorials aprofitant els informes AQuAS i altres iniciatives de bones pràctiques.

S'està treballant per incorporar noves guies sota la filosofia del *quality improvement* del *International Consortium for Health Outcomes Measurement* (ICHOM)⁹⁵.

188. Participar en les comissions constituïdes per professionals multidisciplinaris (comissions *Right Care*), amb l'objectiu d'elaborar recomanacions que fomentin el valor de les actuacions clíniques.

Acció pendent de desenvolupar regionalment.

189. Participar en les experiències en funcionament de sistemes d'atenció o programes en àmbits prioritaris, com ara en l'àmbit de l'atenció oncològica, la salut mental i addiccions, l'obesitat infantil o el final de la vida, entre d'altres.

S'ha constituït la Comissió Regional de Final de Vida. Hi ha comissions en funcionament de salut mental, obesitat infantil, i altres, unes operatives i altres de participació comunitària. A més, la Comissió Oncològica ja està consolidada.

---

⁹⁵ [International Consortium for Health Outcomes Measurement](#)

Annex

Figura 3. Evolució de les DHD d'antibiòtics, 2019-2022.

RS	2019	2020	2021	2022
Lleida	14,2	10	10,2	12
Catalunya	13,1	9,6	9,7	10,3

Font: Unitat de Farmàcia de la Regió Sanitària Lleida.

Figura 4. Creixement del nombre de professionals d'APiC de la RSL per categories, 2019-2022.

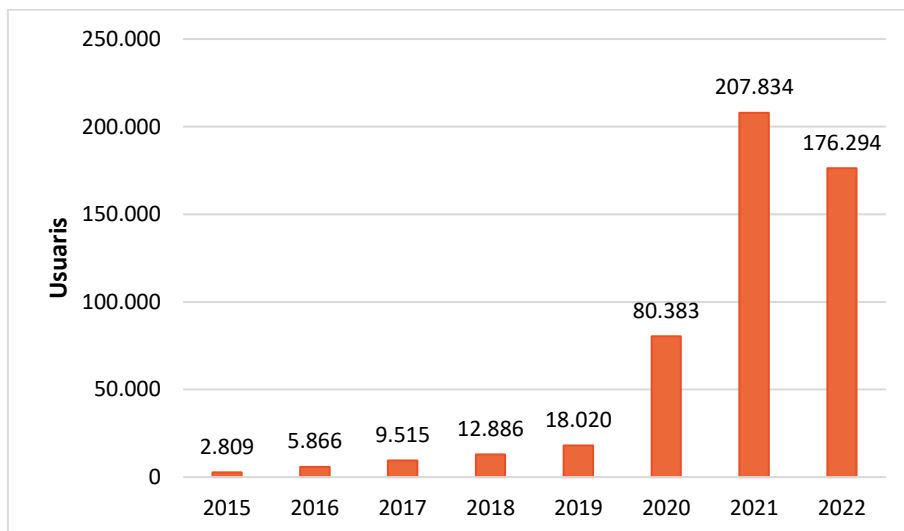
Categoria professional	PPE* Desembre 2019	PPE* Desembre 2022	Variació (%)
Metge/ssa de família	271,8	255,4	-6
Resta de personal facultatiu**	3	24,4	714
Pediatra	36,4	37,4	2,8
Odontòleg/oga	15,8	17,8	13
Infermer/a	328,8	385,5	17,2
Treballador/a Social	24	34,5	43,7
Personal TCAI	29,8	51,2	71,9
Personal d'administració i serveis	192,1	274,1	42,7
Nous rols professionals			
Referent de benestar emocional comunitari	0	19	-
Dietista Nutricionista	0	8	-
Higienista Bucodental	0	13	-
Fisioterapeuta	0	3	-
Total professionals	901,5	1.123,2	24,6

Font: Divisió de Professionals del SISCAT. CatSalut.

*Plantilla de personal equivalent (PPE).

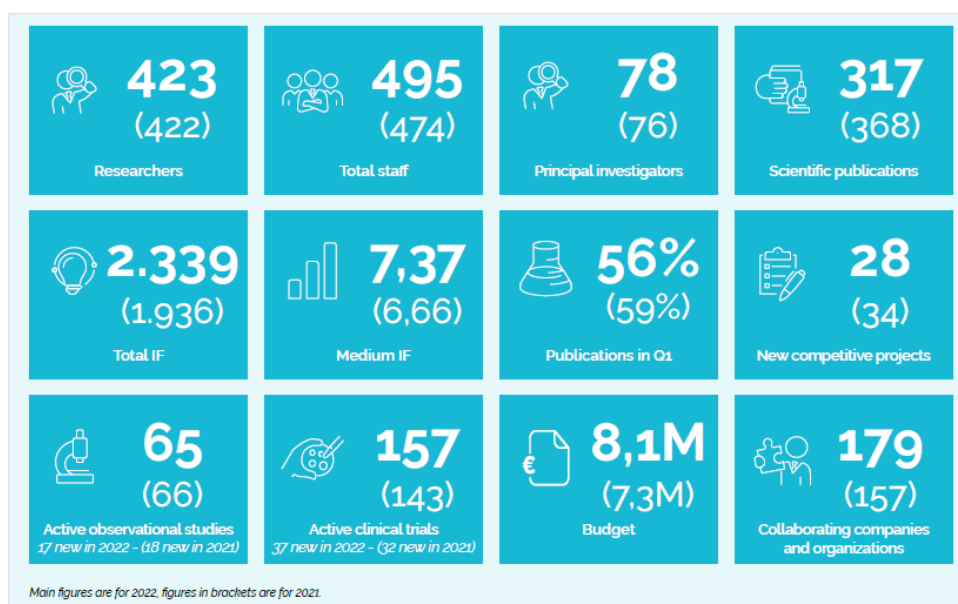
**Inclou la resta de personal facultatiu que no té l'especialitat de metge de família.

Figura 5. Nombre d'usuaris de la RSL que han accedit a LMS, des de l'inici de l'aplicació.

Font: SIIS.

Figura 6. Principals assoliments de l'IRBLleida, 2022.

Font: Memòria anual de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida, 2022.